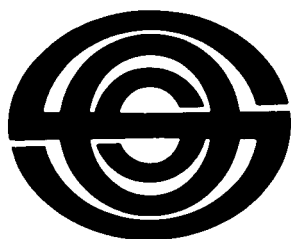

Allmän hälso- och sjukvård 1976

06 -29

Sveriges officiella statistik
Socialstyrelsen
Stockholm 1979

INLEDNING

TILL

Allmän hälso- och sjukvård / Socialstyrelsen. – Stockholm, 1913-1982. - (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1911-1979.

1911-1967 utgiven av Kungl. Medicinalstyrelsen.

1911-1950 med innehållsförteckning på franska. 1913-1950 med fransk parallelltitel: Hygiène et service sanitaire en Suède. 1951-1979 med innehållsförteckning och parallelltitel på engelska: 1951-1956: Public health and sick care in Sweden ; 1957-1979: Public health in Sweden . 1960-1979 även med sammanfattning på engelska.

Föregångare:

Bidrag till Sveriges officiella statistik. K, Hälso- och sjukvården. 1, Sundhetskolligii underdåniga berättelse för år ... – Stockholm : Norstedt, 1864-1912. - Sundhetskolligium ersattes 1879 av Medicinalstyrelsen. Täckningsår: 1861-1910 = Ny följd 1-50.

Sinnessjukvården i riket /Kungl. Medicinalstyrelsen. – Stockholm, 1913-1939. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1911-1939.

Efterföljare:

Hälsan i Sverige: hälsostatistisk årsbok / Statistiska centralbyrån. – Stockholm : 1988–1992. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1987/88-1991/92.

Det civila veterinärväsendet / av Kungl. Veterinärstyrelsen. – Stockholm, 1918-1951. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1916-1949.

Översiktspublikation:

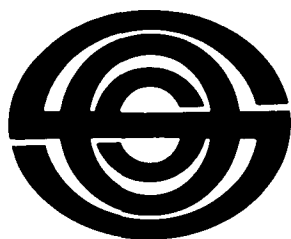
Historisk statistik för Sverige. Statistiska översiktstabeller : utöver i del I och del II publicerade t.o.m. år 1950 / Statistiska centralbyrån. – Stockholm, 1960

Allmän hälso- och sjukvård. 1976. – (Sveriges officiella statistik).

Digitaliserad av Statistiska centralbyrån (SCB) 2011.

Vid digitaliseringen har en tabellförteckning skapats och lagts till.

Allmän hälso- och sjukvård 1976

Sveriges officiella statistik
Socialstyrelsen
Stockholm 1979

Public Health in Sweden 1976

Official Statistics of Sweden
National Board of Health and Welfare
Stockholm 1979

Tidigare publicering

Årspublikationen Allmän hälso- och sjukvård har för årgångarna 1911–1975 utgivits under samma namn inom serien Sveriges officiella statistik: Hälso- och Sjukvård.

Previous publication

The annual report on Public Health in Sweden has been published by the National Board of Health and Welfare within the series of Official Statistics of Sweden: Public health. Earlier editions: 1911–1975.

Published by the National Board of Health and Welfare, S-106 30 Stockholm

Liber Förlag/Allmänna Förlaget
ISBN-91-38-03591-x

Printed in Sweden
AB Fälth's Tryckeri
Värnamo 1979

Förord

Socialstyrelsen får härmed överlämna den statistiska redogörelsen »Allmän hälso- och sjukvård» för år 1976.

Liksom föregående år presenteras såvitt möjligt varje tabell med sin förklarande kommentar i omedelbar anslutning, varigenom tabellavdelning av vedertagen typ kunnat nedskäras.

Tidigare har styrelsen tillställt sjukvårdshuvudmännen en statistisk redogörelse för verksamheten vid lasarett, sjukstugor och sjukhem fördelad efter sjukvårdsområde och verksamhetsområde och med totaler för hela riket. En sammanställning för övriga sjukhus/vårdhem med uppgifter om antalet vårdplatser, intagningar, vårddagar *m m* förvaras i manuskript i socialstyrelsen.

Byrådirektör Erik Salwén har närmast svarat för arbetet med föreliggande redogörelse.

Stockholm i januari 1979

SVEN-OLOF HEDENGREN

Åke Sjöström

Innehåll

Contents

Sida Page		
10	Engelsk sammanfattning	Summary in English
16	Kap A. Hälso- och sjukvårdens organ	Chapter A. Health and sick care
16	a. Översikt av organisationen	a. Organization of Health Services
29	b. Översikt av den slutna och öppna vården	b. Hospital care; ambulatory care
41	c. Vissa fristående organ och verksamheter	c. Certain independent institutions and activities
41	Länsläkarorganisationen, distriktsläkare	Medical officers
42	Distriktsvården m m	Public Health Nurses
44	Mödra- och barnhälsovården	Maternity and Child Welfare
51	Lungsjukvården	Care of Lung diseases
53	Vården av veneriskt sjuka	Care of venereal diseases
53	Den abortförebyggande verksamheten	Consultation bureaus for sexual hygiene
54	Skyddsympningarna	Vaccinations and inoculations
56	d. Folktandvården	d. Public dental care
59	e. Apoteken, läkemedelsförmåner, läkemedelskontroll	e. Pharmacies, control of drugs
63	f. Åtgärder med anledning av läkemedels biverkningar	f. Prevention of adverse effects of drugs
63	g. Missbildningsregistret	g. Congenital malformation registry
64	Kap B. Hälso- och sjukvårdens personal	Chapter B. Health personnel
72	Kap C. Kostnader för hälso- och sjukvård	Chapter C. Cost of Health and Medical care

Sida		
Page		
75	Kap D. Sjukdomar, förlossningar m m	Chapter D. Diseases, deliveries etc
75	a. Smittsamma sjukdomar	a. Infectious diseases
85	b. Förlossningar	b. Deliveries
89	c. Legala aborter, steriliseringar, kastreringar	c. Abortions, sterilizations and castrations
96	Bilaga 1. Specifikation av vårdplatserna inom den slutna kroppssjukvården	Annex 1. Beds in somatic hospitals according to type of care
110	Bilaga 2. Specifikation av landstingens och landstingsfria kommuners lasarett för psykiatrisk vård	Annex 2. Detailed information on the mental hospitals of the counties and communes outside county councils
115	Bilaga 3. De fastställda vårdplatserna den 31/12 1976 fördelade efter sjukvårdsområde, sjukhustyp och vårdform	Annex 3. Survey of hospital beds by principal district for health and sick care, type of hospital and type of care
143	Bilaga 4. Läkare och tandläkare med specialistbehörighet	Annex 4. Physicians and dentists with specialist competence
145	Bilaga 5. Befolkningsstatistik	Annex 5. Vital statistics
39	Karta 1. Sjukvårdsområden	Map 1. Principal districts for health and sick care
40	Karta 2. Hälso- och sjukvårdsregionerna	Map 2. Regions for public health

Alfabetisk innehållsförteckning

- Aborter 89
 Abortförebyggande 53
 Apotek 59–61
 Barnadödlighet 146
 Barnmorskor 44, 66
 Barnsjukhus (översikt) 30
 Befintliga vid lasarett för
 psykiatrisk vård 110
 Befolkningsstatistik 145
 Beläggning 21, 23
 Bäckvoter 24, 25
 Bördnummer 87, 88
 Dagkostnad, se Driftkostnader
 Dispensär 17, 51, 52
 Distriktsläkarna 41, 42
 Distriktsköterskorna 42
 Driftkostnader 74
 Dödsorsaker 147
 Enskilda vårdhem 23, 108,
 109, 115
 Epileptikervård 25, 28, 115
 Familjevård 35
 Folkmängd 145
 Folkvandvård 56–58
 Födda 85–88, 146
 Förlösningar 85
 Försäkringskassornas
 kostnader 73
 Gonorré 80–83
 Huvudmän 17, 22
 Infektionssjukdomar 75–84
 Inrättningar för psykiskt
 utvecklingsstörda 21–23, 25,
 32, 33, 34, 115
 Intagna på nybörjarkurs 70, 71
 Intagningar på sjukhus 21,
 23–25, 110
 Intagningsområden 39
 Kastreringar 92
 Kliniker vid sjukhus 28, 96
 Konvalescenthem 31
 Kostnader för hälso- och
 sjukvård 72–74
 Kroppssjukhus 23–25, 29–31,
 96–109, 115
 Könspolikliniker 53
 Könssjukdomar, se Veneriska
 sjukdomar
 Lagstiftning 20
 Landstingsområden 38
 Lasarett 21–23, 29, 96,
 110, 115
 Levande födda, se Födda
 Livslängd 146
 Lungsjukvård 51
 Långvarigt kroppssjuka
 (översikt) 30, 31
 Läkare 38, 41, 42, 64–70,
 143
 Läkartäthet 68, 69
 Läkemedelsbiverkningar 63
 Länsläkarorganisationen 41
 Medicinalpersonal 64–71
 Mentalsjukhus – se Psykiatrisk
 vård
 Missbildningsregistret 63
 Mödra- och barnhälsovård
 44–50
 Nationalföreningen mot hjärt-
 och lungsjukdomar 51
 Nämnden för internationella
 hälso- och socialvårds-
 ärenden 15
 Organisation, central, lokal
 16–19
 Organisation, öppen vård 19,
 34–35
 Organisation, slutna vård 19,
 29
 Personal 38, 64–71
 Platser, se Vårdplatser
 Polikliniker 19, 36
 Polio 76–78
 Polioympningar 55
 Psykisk barn- och
 ungdomsvård 35
 Psykiatrisk vård, slutna 23–25,
 32, 110, 115
 Psykiatrisk vård, öppen 34, 35
 Psykiskt utvecklingsstörda
 21–23, 25, 32, 115
 Regionsjukvård 40
 Rättspsykiatriska stationer
 114
 Röntgenarbeten 36, 52
 Sekundärplatser 114
 Sexualrådgivning 53
 Sjukgymnaster 66
 Sjukhus 21–32, 96–142
 Sjukhus av lasarettskaraktär
 29, 30, 108, 109
 Sjukhustyper – vårdformer 18,
 115
 Sjuksköterskor 38, 66, 71
 Sjukvårdsområden 39
 Sjukvårdsstyrelser 15, 17
 Skyddsympning 54, 55
 Skärmbildsundersökningar
 socialstyrelsens 51
 Slutna vård 19, 21–34
 Socialstyrelsen 15, 16
 Specialister 143, 144
 Statens bakteriologiska
 laboratorium 15, 16
 Statens livsmedelsverk 15, 17
 Sterilisering 92–94
 Tandläkare 56–58, 66–68, 144
 Tandläkartäthet 68
 Tecken 8
 Tjänster, läkar- 41, 42
 Tuberkulos 84
 Tuberkulosvård 51, 52
 Utgifter, se Kostnader
 Utveckling i tiden, vårdplatser
 m m 24–28
 Utveckling i tiden, personal
 66, 70, 71
 Vaccinationer 54, 55
 Veneriska sjukdomar 53,
 80–83
 Veterinärer 65
 Vård dagar 21, 23–25, 27
 Vårdformer–sjukhustyper
 18, 115
 Vårdplatser 21–28, 96–142
 Vårdplatser per 100 000
 invånare 24, 25
 Öppen vård 18, 19, 35–37

Alphabetical index

- Abortions 14, 89
- Admissions to hospitals 10, 11, 21, 23–25, 110
- Ambulatory care 12, 36
- Bed ratios 11, 24, 25
- Births 14, 85–88, 146
- Castrations 92
- Causes of death 147
- City M.O.s. 12, 41, 42
- Convalescent homes 11, 31
- County Council districts 39
- Days of treatment 21, 23–25, 27
- Deliveries 12, 85
- Dentists 12, 56–58, 66–68, 144
- Dentists' density 68
- Departments in hospitals 28, 96
- Districts for public health 39
- Epidemic diseases 13, 75–84
- Epileptic care 25, 28, 115
- Expenses out of public funds 12, 73
- Gonorrhoea 80–83
- Health Boards of local authorities 9
- Hospital specialized departments 28, 96
- Hospitals 10, 21–32, 96–142
- Hospitals, chronic sick 30, 31
- Hospitals, development 24, 25, 28
- Hospitals, for children 30
- Hospitals, general 11, 21–23, 96, 115
- Hospitals, mental 11, 23–26, 110–115
- Hospitals, physical diseases 11, 23–25, 96–109, 115
- Hospitals, type of 11
- Insurance 9, 10, 73
- Infant mortality 146
- Infectious diseases 13, 75–84
- Investments 73
- Life expectancy 146
- Live births, see Births
- MCH 12, 44–50
- Medical officers 12, 41
- Medical students 70
- Mental care, ambulatory 12
- Mental care, in hospital 11, 110
- Mental hospital population 110
- Mentally retarded 21–23, 25, 115
- Midwives 12, 44, 66
- National Bacteriological Laboratory 9, 10
- National Board of Health and Welfare 9, 10
- National Food Administration 9, 10
- Nurses 12, 37, 66, 71
- Occupancy 21, 23
- Organization 9, 10
- Patient days 21, 23–25, 27
- Personnel 12, 38, 64–71
- Pharmacies 59–61, 64–70
- Physicians 12, 38, 41, 42, 143
- Physicians, density 68, 69
- Physiotherapists 66
- Policlinics 12, 13, 36
- Polio 76–78
- Polio, inoculations 12, 55
- Population 14, 145
- Private nursing homes 11, 23, 108, 109, 115
- Psychiatry, child and youth 12
- Public Dental care 12, 56–58
- Public Health Nurses 12, 42
- Radiofluorography 36, 52
- Ratio, hospital beds 11, 24, 25
- Ratio, personnel 68, 69
- Regional hospital organization 40
- Responsible authorities 9, 10, 22
- Running cost 74
- Specialist doctors 143
- Sterilizations 92–94
- Stillbirths, see Births
- Swedish Institute for the Planning and Rationalization of Health and Social Welfare services (Spri) 9, 10
- TB care 12, 51, 52
- TB dispensaries 12, 51, 52
- Trends, hospital beds etc 24, 25, 28
- Trends, personnel 66, 70, 71
- Tuberculosis 84
- Vaccinations 54, 55
- Veneral diseases 80–83
- Veterinaries 65
- Vital statistics 145
- X-ray activities 12, 36, 52

Tecken och förkortningar

Codes

-	=	Intet finns att redovisa.	<i>Magnitude nil.</i>
0 eller 0,0	=	Mindre än 0,5 (eller 0,05) av enheten.	<i>Magnitude less than half (or five hundredth) of unit.</i>
..	=	Uppgift saknas.	<i>Data not available.</i>
.	=	Uppgift kan icke förekomma.	<i>Category not applicable.</i>
*	=	Preliminär uppgift.	<i>Provisional figure.</i>
†	=	Rikspatser = vårdplatser upplåtna för samma kostnad oberoende av patientens hemort.	<i>Beds available for same cost irrespective of patient's domicile.</i>
MF	=	Medicinalväsendets författningssamling	<i>Code of statutes in the field of health and sick care.</i>
SoS FS (M)	=	Socialstyrelsens författningssamling	<i>Code of statutes in the field of health and sick care.</i>
SFS	=	Svensk författningssamling.	<i>Swedish code of statutes.</i>
SOS	=	Sveriges officiella statistik.	<i>Official statistics of Sweden.</i>
SOU	=	Statens offentliga utredningar.	<i>Official report of governmental ad hoc committee.</i>
		Huvudmän.	<i>Responsible authorities.</i>
S	=	Staten.	<i>The State.</i>
L	=	Landsting.	<i>County council.</i>
U	=	Landstingsfri kommun.	<i>Commune outside county council.</i>
F	=	Fond, stiftelse, förening.	<i>Charitable fund, foundation, association etc.</i>
P	=	Privat.	<i>Private enterprise.</i>
		Geografisk kod, se karta 1.	<i>Geographical code, see map 1.</i>

Public health administration in Sweden 1976

MINISTRY OF HEALTH AND SOCIAL AFFAIRS

THE NATIONAL BOARD OF HEALTH AND WELFARE

Related Independent Services

National Bacteriological Laboratory
Committee on Hospital and Social Welfare Buildings
Committee on International Health Relations
Swedish Institute for the Handicapped

- HB Department of Health Protection and Promotion**
Divisions:
HB 1: Environmental Health and Preventive Medicine
HB 2: Social Care of Children and Adolescents
HB 3: Dental Health
- SN Department of Medical Services**
Divisions:
SN 1: Ambulatory Medical Services and Social Medicine
SN 2: Somatic Hospital Services
SN 3: Mental Health
SN 4: Drug Dependence and Care of Alcoholics
Office of Committees
Forensic and Social Psychiatry
- LA Department of Long-term Care**
Divisions:
LA 1: Somatic Long-term Care and Rehabilitation
LA 2: Care of Mentally Retarded
LA 4: Care of the Aged and Social Aid
- PB Department of General Planning and War Emergency Planning**
Divisions:
PB 1: Planning of Man-power and Training
PB 2: Planning of Medical and Social Services
PB 3: Statistics
PB 4: War Emergency Planning of Medical and Social Services
PB 5: War Emergency Planning of Man-power and Training
- L Department of Drugs**
Divisions:
L1: Legislation, Consumption, Abuse, Inspection
L2: Registration

Laboratory Divisions:
L3: Pharmacy
L4: Pharmacology
L5: Pharmacotherapy
L6: Clinical Drug Tests
- A Department of Administration**
Divisions:
A1: Legal Matters
A2: Legal Matters
A3: Office and Staff Management
A4: Budget and Finance
A5: Public Information and International Cooperation

Lateral Authorities concerned with Health Services

1. Authorities exclusively concerned with Health and Medical Care
Karolinska Hospital Board of Directors
Swedish Institute for the Planning and Rationalization of Health and Social Welfare services (Sprj)
Medical Board of Swedish Armed Forces
Committee on Post-graduate Training of Doctors
National Institute of Radiation Protection
National Occupational Safety and Health Administration

2. Other authorities concerned with Health Services:
National Social Insurance Board
National Social Insurance Court
National Correctional Administration
National Board of Education
Civil Defence Board
Board of Trade
National Administration of Shipping and Navigation
National Civil Aviation Administration
National Environment Protection Board
National Food Administration
Committee for the Extension of Teaching Hospitals

Taking independent decisions:

Council of Forensic Medicine
Social Psychiatry Committee
Medical Services Liability Council
Drug Council
Competence Committee for Dentists
Swedish Committee on Foreign Health Workers
Committee on Health Education

Advisory Councils:

Scientific Council
War Emergency Council
Council of auxiliary Aids to Handicapped
Committee on the Evaluation of Adverse Reactions to Drugs

Responsible authority for: The National Board of Health and Welfare is active as:
National Laboratory for Forensic Chemistry
National Centres for Forensic Medicine
National Centres and Departments for Forensic Psychiatry
County Medical Officers

Central chief authority for: Youth Welfare Schools (and attached boarding facilities)
Public and Private Institutions for Alcoholics

Supervisory authority for: County Temperance Boards
County Social Welfare Advisers
The Dalby Pilot Project for ambulatory Care

Local, autonomous bodies (supervised by the National Board):

Health Boards of Counties and Communes outside County Councils

Central Boards for Care of Mentally retarded

Local Health Committees

Private Hospitals and other Agencies
Health Associations of Communes (cum advisers)

SUMMARY

Organization (chapter Aa)

All the activities in the field of public health in Sweden (including medical care) are either operated or controlled by public authorities.

Public health is under the *Ministry of Health and Social Affairs*, the chief of which is a member of the cabinet.

Up to 1968 health and sick care on the one hand and social welfare on the other were governed at the national level by separate directorates called the National Board of Health and the National Social Board respectively, but from that year on the two administrations were joined into one body.

Thus the *National Board of Health and Welfare* is nowadays the name of the principal instrument of the State for governing and superintending the activities pertaining to the field under review in this publication.

The main part of the field work of the health and sick care rests with provincial authorities. The county councils, 23 in number, and 3 communes outside county councils shall see to it that the sick receive the care required. The county council districts correspond to the 23 counties, (see map 1, page 39). The State is the responsible authority for the senior county medical officers' organization, whereas the county councils and county boroughs are responsible for the services of the district medical officers, the district public health nurses, district midwives, the public dental care etc.

The *National Food Administration* formed 1972 is an independent body outside the jurisdiction of the National Board of Health and Welfare. It shall conduct, co-ordinate and supervise the food-hygienic work and be the central organ for food-investigations, looking after the interest of the consumers in the field of foodstuffs. It is also the chief authority for the inspection of the veterinary organization. In connection with the creation of this board, the National Institute of Public Health and the National Veterinary Board were liquidated. The *Swedish Institute for the Planning and Rationalization of Health and Social Welfare Services* (Spri) and the *National Bacteriological Laboratory* are two other independent bodies.

The sickness insurance scheme is supervised by the *National Social Insurance Board*. Insurance is compulsory. Benefits include free care for hospitalized patients, and doctors' services and medicine at a reduced cost for out-patients. Dental care is included from 1974. Patients pay a reduced cost for treatments.

Hospitals (chapter Aa–Ab)

A conspicuous feature of the Swedish hospital system is that the main part of the establishments is owned and operated by public authorities. 2,8 % of the beds available belong to the State, 90,9 % to counties or county boroughs, 0,5 % to local authorities (small towns, parishes), 5,4 % to private enterprises and 0,4 % to funds, associations etc. (Table A 2, bottom line). The last group may for practical purposes be added to the State institutions, the difference being merely formal since these enterprises, although built up as foundations etc., are operated in close collaboration with the government which has representatives in their administrative committees and pay grants towards their expenses. In some cases the State owns all the shares in the enterprise. Hospitals for rheumatics, one hospital for bone, joint and glandular TB and one hospital for TB of the lungs belong to this category (code letter F, see annex 1).

A distinction is made between type of care and type of hospital. As far as in-patients are concerned, the correlation between the two concepts is illustrated in the table below. The main part of the care of physically sick is concentrated in the general hospitals and similar institutions, whereas independent hospitals for special kinds of diseases are becoming rare. On the other hand the general hospitals are more and more split up on specialized departments. The specialization of hospitals for physical diseases (the "somatic" hospitals) is illustrated in detail by annex 1.

Table A 1 gives a survey of beds, admissions and bed-days of all hospitals, including establishments for the mentally retarded.

Survey of hospitals, showing combination of type of hospital and type of care (Cf, annex 3.)

Type of hospital	No. of hospitals	No. of beds								Total
		Care of lung-diseases	Epidemic care	Maternity care	Care of chronic sick	Other somatic care	Care of mental diseases	Care of epileptics	Care of mentally retarded	
1 General hospitals etc.¹										
Type 1	9	380	489	661	1 399	10 914	1 615	—	—	15 458
Type 2	25	663	1 276	1 234	5 139	13 705	5 652	76	150	27 895
Type 3	77	738	324	1 220	8 866	12 595	4 392	—	—	28 135
2 Other hospitals of similar character	13	94	—	—	197	1 448	42	—	—	1 781
3 Mental hospitals	19	—	—	—	—	—	14 752	—	—	14 752
4 Cottage hospitals and somatic nursing homes										
1 under health authority	247	—	—	12	22 313	801	482	—	—	23 608
2 under social authority	16	—	—	—	636	—	—	—	—	636
3 Private	50	—	—	—	2 141	178	2	—	—	2 321
5 Mental nursing homes										
1 under health authority	82	—	—	—	166	17	5 440	—	—	5 623
2 Private	151	—	—	—	—	—	2 939	—	—	2 939
6 Institutions for mentally retarded	158	—	—	—	56	—	—	—	12 264	12 320
Total	847	1 875	2 089	3 127	40 913	39 658	35 316	76	12 414	135 468
<i>per 100 000 inhabitants</i>		23	25	38	497	481	429	1	151	1 645

¹ Type 1 = General hospitals for somatic care (except for chronic sick) with 1 000 beds (or more).

Type 2 = General hospitals for somatic care (except for chronic sick) with 500–999 beds.

Type 3 = General hospitals for somatic care (except for chronic sick), sanatoria for TB of the lungs and hospitals for epidemic care with less than 500 beds.

Convalescent homes are not included in any tables, except the one on page 31 (bottom).

The general increase of in-patient care, as measured by the number of beds, was 16,1 % from 1960 to 1976 (table A4). For the care of physically sick it was 28,9 % and for care of mentally diseased 2,6 %. At the same time the number of admissions for physical care rose by 44,3 % and for mental hospital care 234,3 %, to give some examples. Beds for chronic sick increased by 119,4 % and admissions by 122,3 %.

To return to table A 1, it will be seen that 114 978 in-patients were treated per day in all hospitals added together, which corresponds to 1,4 % of the population of Sweden.

In general hospitals for mainly somatic diseases the number of in-patients per day was 55 986 (table A 3). The same hospitals were also visited by 3,9 million out-patients paying 10,5 million visits (patients at X-ray departments not included), (table A 8).

The personnel employed at hospitals of the county councils is shown in table A 10.

The total running costs of somatic and mental hospitals owned and operated by counties and county boroughs and by the State (two general hospitals) are illustrated in table C 4. The costs are distributed into different counties and type of hospitals. They include superannuation and depreciations.

Salaries constitute the predominant part of the running costs of the hospitals and is the main lever of the increase of this cost during the last decades. The increase is partly due to a general raise of the wages, partly to a shortening of the working day of the nursing personnel, in its turn causing increased recruitment.

The patient's cost of hospital care in a public ward is completely compensated by public funds and the health insurance. Also medicine and doctors' fees are thus covered. If the patient goes to a private hospital, he is reimbursed for that part of the costs which corresponds to the price charged in a public ward at a hospital in his home district.

Public Health Services outside the hospitals (chapter Ac).

A survey of the local services for ambulatory care and environmental sanitation is represented on page 13.

There were 2 824 posts for medical officers of which 1 218 for specialist care. There were 25 senior county medical officers and 8 deputy county medical officers. In the three communes outside county councils there were 2 senior medical officers (Cf. table A 11 and A 12).

There were 2 180 posts for *public health nurses* in general service in rural districts and towns at the beginning of 1977, but 98 of these were vacant and without debuts.

There were 403 posts for *district midwives*. There activity is concentrated on prenatal care of pregnant women, since more than 99 % of all deliveries take place in hospitals. They assist, however, to some extent at deliveries in general hospitals, cottage hospitals etc.

The *maternity and child welfare* organization with 1 929 working units (centres, type I and II) is illustrated by table A 15.

42 *TB dispensaries* were working in 1976, where 511 178 X-ray examinations were made (table A 21).

Medical treatment for venereal diseases was given free of charge in bigger communes at special polyclinics.

Until the end of 1976 more than 6 million persons of the total population (8,2 million) have received basic protection against poliomyelitis and about 4,9 million have received 4 injections.

Mental care of children and youth was given at 63 child guidance centres (23 clinics with beds for observation and care) (chapter Ab).

The *Public Dental Service* includes all counties and county boroughs. The activity was carried on in

35 polyclinics for oral surgery, mostly situated in the premises of a general hospital, and 1 026 district polyclinics including annex (table A 22). There were 3 728 posts for dentists. Dentists attached to the district polyclinics worked in all 3 788 000 hours; 57 % of this time was reserved for children.

A *standing committee for observation of adverse effects of drugs* and a *congenital malformation registry* have been working since 1965 (page 63). According to the standards of the latter the average rate of malformations in the newborn (stillborn included) is 1,4 % in 1976.

Medical personnel (chapter B)

A survey covering all kinds of medical personnel is found in table B 1. There were 14 650 active physicians at the end of 1976. The number includes about 850 foreign physicians working in Sweden on a limited license. The active dentists were 7 380 in number. The number of fully licensed dentists, active and non active, appears from the comments to table B 1. There were 50 540 active nurses and nurse-midwives and 540 midwives.

Expenses out of public funds for health and medical care (chapter C)

The total expense of the State, the counties, the county boroughs, other local communes and the public insurance funds amounts to 25 850 million kr, i.e. 3 144 kr per inhabitant (table C 1). The share of the State in the total cost, including the expenses of the insurance funds, amounts to 36 %.

Diseases, deliveries etc. (chapter D)

The *infectious diseases* with individual notification are listed in table D 1. The sum of cases amounted to 13 332 (162 per 100 000 inh.) in 1976. They are listed in a table on the next page.

Survey of the Public health units (out-patient care)

Service	Type of care	Number of units
Senior County Medical Officers	Supervision of environmental sanitation and of preventive and curative care	27 posts in counties and county boroughs
Medical Officers	Preventive and curative care	2824 posts
Public Health Nurses	Preventive and curative care	2180 districts (certain nurses in bigger communes not included)
Out-patients departments at hospitals	Preventive and curative care	about 200 somatic and mental hospitals
Policlinics in certain cities	Preventive and curative care	about 10 policlinics
Districts midwifery	Maternity care; deliveries	about 300 districts for midwives
MCH centres	Maternal and child health service	1929 centres, type I and II
TB dispensaries	TB ambulatory care	42 TB dispensaries
Policlinics for venereal diseases	VD ambulatory care	about 30 policlinics
Quarantine organization	Preventive epidemic care	10 main stations
Bureaus of the mental hospitals for family care and assistance	Mental sick care and assistance to discharged patients	bureaus at 6 hospitals
Centres for children and youth mental care	Child and adolescent psychiatric care	63 centres
Public Dental Service	Dental care	1217 dental clinics
Local Public Health Committees	Environmental sanitation; preventive epidemic care	278 municipalities (local communes)

Cases of notifiable infectious diseases 1976

(clinical cases).

No. in inter- Diagnoses
national clas-
sification

Infectious diseases of public concern

000	Cholera	1
001	Typhoid fever	8
002	Paratyphoid fever	15
003	Other salmonella infections	2 167
004	Bacillary dysentery	470
006	Amoebic dysentery	226
030	Leprosy	2
032	Diphtheria	1
036	Meningococcal meningitis	205
	Non purulent meningitis and meningoencephalitis	544
040-044	Acute polio	1
070	Infectious hepatitis	1 016
	Inoculation hepatitis	1 771
073	Psittacosis	66
100	Weil's disease	-

Other infectious diseases with individual notification

	Malignant gastro-enteritis in children under 2 years	26
027, 01-, 09	Listeriose	25
034, 10-, 19	Scarlet fever	6 651
021	Tularaemia	6
023	Brucellosis	1
037	Tetanus	6
125	Filariasis	20
120	Schistosomiasis	30
124	Trichinosis	-
084	Malaria	61
130	Toxoplasmosis	13

Total 13 332

The *TB morbidity* was characterized by the figures 1,1 per 1 000 inhabitants, which stands for the number of persons suffering from the disease and registered at the TB central dispensaries, 0,9 which stands for persons with TB of the lungs, 0,2 for new findings during 1976 of all forms of TB, and 0,04 for fatal cases of tuberculosis (all forms) (table D 7). From 1946 to 1969 the massradiofluorography unit of the National Board of Health and Welfare has made 9,1 million examinations.

According to the population registers the number of *children born* in 1976 was 98 890. Less than 0,1 % of the deliveries took place in the patient's home with a midwife in charge.

A new abortion law came into force January 1, 1975 meaning in principle free abortion. After a length of the gestation of more than 17 completed weeks the abortion has to be authorized by the National Board of Health and Welfare.

Before 1975 abortions had to be authorized by the National Board of Health and Welfare or by a certificate signed by two medical practitioners of whom one should be the doctor performing the abortion.

The data of abortions in the tables are based on reports direct from hospitals and centers where the abortions have been performed.

More and more abortions are performed during the earlier weeks of the pregnancy. In 1970 about 60

percent of the abortions were performed before the end of the twelfth gestational week and in 1976 about 94 percent. (Table D 15).

Exact data regarding the annual number of individuals falling sick with *mental disease* are not available. At the mental hospitals of the county councils' districts and of communes outside county councils 18 840 patients were on the files at the end of 1976 (annex 2, line 19). Of these 56 % were detained under provisions of the mental care act.

Population (annex 5)

The *population* of Sweden amounted to 8 236 179 at the end of 1976. During the same year 98 890 children were born (98 345 live born and 545 stillborn) and 90 677 persons died. The general death rate was 11,03 per 1 000 of the mean population and the rate of live birth was 11,96. The infant mortality rate as measured by the number of dead during the first year per 1 000 live births was 8,3 and during the period 1971-75 the mean expectation of life was 72,07 years at birth for men and 77,65 for women. Vital statistics are not the concern of the National Board of Health and Welfare, but some data on the subject are given in the annex. (Reference: Statistical abstract of Sweden - Statistisk årsbok and Population Changes - Befolkningsförändringar, National Central Bureau of Statistics.)

Översikt av organisationen för hälso-, sjuk- och socialvården 1976

SOCIALDEPARTEMENTET SOCIALSTYRELSEN

Med Socialstyrelsen sidoordnade serviceorgan

Statens bakteriologiska
laboratorium
Nämnden för sjukvårds- och
socialvårdsbyggnader
Nämnden för internationella
hälso- och socialvårds-
ärenden (NIH)
Apoteksbolaget AB
Handikappinstitutet

Avd HB: Hälsovård, social-, barna- och ungdomsvård m m

HB 1: Omgivningshygien och hälsovård
HB 2: Social barna- och ungdomsvård
HB 3: Tandvård

Avd

SN: Akutsjukvård, nykterhetsvård m m

SN 1: Kroppssjukvård utanför sjukhus m m
SN 2: Slutna kroppssjukvård m m
SN 3: Psykiatrisk sjukvård
SN 4: Nykterhetsvård, narkomanvård

Nämndkansliet

Rätts- och socialpsykiatri

Avd LÄ: Långtidsvård, äldreomsorg m m

LÄ 1: Långtidssjukvård, rehabilitering,
handikappvård
LÄ 2: Omsorger om psykiskt utvecklingsstörda
LÄ 4: Äldreomsorg, socialhjälp m m

Avd PB: Planerings- och beredskaps- avdelningen

PB 1: Personal- och utbildningsplanering
PB 2: Allmän vårdplanering
PB 3: Statistik
PB 4: Beredskapsplanering m m
PB 5: Krigssjukvårdsutbildning, krigsplacering

Avd L: Läkemedelsavdelningen

L 1: Byrån för allmänna läkemedelsärenden
L 2: Registreringsbyrån

Läkemedelslaboratoriet:

L 3: Farmaceutiska enheten
L 4: Farmakologiska enheten
L 5: Farmakoterapeutiska enheten
L 6: Enheten för läkemedelsprovning

Avd A: Administrativa avdelningen

A 1: Juridiska ärenden
A 2: Juridiska ärenden
A 3: Kansli- och personalärenden m m
A 4: Ekonomiska och kamerala ärenden m m
A 5: Information och internationellt samarbete

Sidoordnade myndigheter med administrativa uppgifter

1. Myndigheter med enbart
hälso-, sjuk- och social-
vårdande uppgifter:
Karolinska sjukhusets
direktion
Sjukvårdens och social-
vårdens planerings- och
rationaliseringsinstitut (Spri)
Försvarets sjukvårdsstyrelse
Nämnden för läkares
vidareutbildning
Statens strålskyddsinstitut
Arbetskyddsstyrelsen

2. Övriga myndigheter med
hälso-, sjuk- och social-
vårdande uppgifter:
Riksförsäkringsverket
Försäkringsdomstolen
Kriminalvårdsstyrelsen
Skolöverstyrelsen
Civilförsvarsstyrelsen
Kommerskollegium
Sjöfartsverket
Luftfartsverket
Statens naturvårdsverk
Statens livsmedelsverk
Nämnden för undervisnings-
sjukhusens utbyggnad

Beslutande nämnder:

Rättsläkarråd (3 sektioner)
Nämnden för abort-
och steriliseringsärenden
Psykiatrisk nämnd
Medicinalväsendets ansvars-
nämnd
Läkemedelsnämnden
Specialistbehörighetsnämnden
för tandläkare
Nämnden för utländsk medicinal-
personal (3 sektioner)
Nämnden för hälsoupplysning

Socialstyrelsen är:

chefmyndighet för

statens rättskemiska laboratorium
statens rättsläkarstationer
statens rättspsykiatriska kliniker och stationer
länsläkarväsendet

central myndighet för

ungdomsvårdsskolorna (och de i samband med verksamheten vid nämnda skolor upprättade
särskilda inackorderingshemmen)
allmänna och statsunderstödda enskilda vårdanstalter för alkoholmissbrukare (i den mån
sådan anstalt ej lyder under annan statlig myndighet)

tillsynsmyndighet för

länsnykterhetsnämnderna

Styrelsen har inseende över

statens socialvårdskonsulenter
Styrelsen leder den forskning och utbildning i öppen hälso- och sjukvård som bedrivs vid
läkarstationen i Dalby

Rådgivande organ:

Vetenskapliga rådet
Beredskapsrådet
Hjälpmedelsrådet
Läkemedelsbiverknings-
kommittén

Lokala självstyrande organ (under socialstyrelsens överinseende):

Landstings (kommuners
utom landsting)
sjukvårdsstyrelser

Styrelser för
omsorger om psykiskt
utvecklingsstörda

Primärkommuners
hälsovårdsnämnder,
sociala centralnämnder,
barnvårdsnämnder
och nykterhets-
nämnder

Enskilda sjukhus och
andra enskilda organ

Hälsovårdsförbund
(med hälsovårds-
konsulenter)

Kapitel A

HÄLSO- OCH SJUKVÅRDENS ORGAN

a. Översikt av organisationen

Med allmän hälso- och sjukvård menas i denna publikation hälso- och sjukvårdande verksamhet, som bedrivs av det allmänna eller med dess sanktion och som är tillgänglig för allmänheten. Den militära hälso- och sjukvården, såsom huvudsakligen avsedd för militärpersonal, hör följaktligen icke till den *allmänna* sjukvården sålunda fattad, ej heller sjukavdelningar inom anstalter för kriminalvård, ungdomsvård o dyl. Institut för blinda och döva är icke medräknade, enär de har huvudkaraktär av skola.

Hälsövården befattar sig med förebyggande verksamhet i form av tex omgivningshygieniska åtgärder, hälsofostran och rådgivning riktad till allmänheten eller enskilda jämte profylaktisk individuell undersökning och behandling, medan *sjukvården* befattar sig med personer som vid sjukdom, skada, kroppsfel eller förlossning söker vård (diagnostik och terapi). I praktiken går dock dessa verksamheter ofta hand i hand och någon åtskillnad göres icke mellan dem i dispositionen av denna publikation.

All för allmänheten avsedd hälso- och sjukvårdande verksamhet i Sverige är underkastad statlig kontroll. Övervägande delen bedrivs av eller understödes av det allmänna.

Den centrala organisationen

Socialstyrelsen, som sorterar under socialdepartementet, är central förvaltningsmyndighet för ärenden som rör socialvården, hälso- och sjukvården samt läkemedelsförsörjningen i den mån det inte ankommer på annan statlig myndighet att handlägga sådana ärenden. Styrelsen är organiserad på 22 byråer, fördelade på 6 avdelningar. Inom styrelsen finns 8 råd eller nämnder för handläggning av särskilda frågor

och dessutom biträdes styrelsen av ett antal rådgivande organ (se planen på sidan 15).

År 1971 fick socialstyrelsen en ny avdelning – läkemedelsavdelningen – genom sammanslagning av byrån för läkemedelsärenden, statens farmaceutiska laboratorium, farmakopé-laboratoriet och läkemedelsbiverkningsnämndens verkställande del. Läkemedelsavdelningen omfattar 2 byråer och läkemedelslaboratorium på 4 enheter. En anledning till samman slagningen var behovet av samordning och förstärkning av läkemedelskontrollens resurser.

Vid sidan av socialstyrelsen verkar vissa andra centrala institutioner på den allmänna hälso- och sjukvårdens område. *Statens bakteriologiska laboratorium* har till uppgift att inom den humana medicinens bakteriologiska och virologiska områden följa och förbättra befolkningens smittskydd genom utredningar, framställning av sera, ympännen m m och forskning.

Nämnden för sjukvårds- och socialvårdsbyggnader har till huvudsaklig uppgift att granska och godkänna byggnadsritningar för sjukvårds- och socialvårdsbyggnader.

Sjukvårdens och socialvårdens planerings- och rationaliseringsinstitut (Spri) har bl a till uppgift att främja, samordna och medverka i huvudmännens planerings- och rationaliseringsverksamhet inom hälso- och sjukvården samt socialvården. I samband med detta instituts tillkomst har bl a Centrala sjukvårdsberedningen och Rådet för sjukhusdriftens rationalisering avvecklats. Csb:s uppgift att granska och godkänna byggnadsritningar har övertagits av ovannämnda nämnd för sjukvårds- och socialvårdsbyggnader.

Frågor om yrkeshygien handlägges av *Arbetarskyddsstyrelsen*.

Statens livsmedelsverk, som inrättades 1972, har bl a till uppgift att leda, samordna och övervaka det livsmedelshygieniska arbetet, att vara centralt organ för livsmedelsundersökningar och att bevaka konsumentintresset inom livsmedelsområdet. Verket är chefsmyndighet för besiktningsveterinärorganisationen. I samband med verkets tillkomst avvecklades verksamheten vid Statens institut för folkhälsan och vid Veterinärstyrelsen.

Slutligen må nämnas, att de statliga undervisningssjukhusen intager en i förhållande till socialstyrelsen självständig ställning.

Den lokala organisationen

I sjukvårdslagen den 6 juni 1962 (SFS 1962:242) med senare ändringar är stadgat, att landstingskommun och kommun, som ej tillhör landstingskommun, har skyldighet »ombesörja såväl öppen som sluten vård för sjukdom, skada, kroppsfel och barns börd, i den mån icke annan drager försorg härom».

Med *öppen* vård menas vård av patient, som icke är intagen på sjukhus; med *sluten* vård avses vård av intagen patient. Beträffande begreppet sjukhus hänvisas till »Översikt av den slutna vården» nedan i detta kapitel.

Landstingskommunerna är 23 till antalet, vartill kommer 3 kommuner, som icke deltagar i landsting. Landstingens områden sammanfaller i regel med länens. Undantag utgör de län, ur vilka landstingsfri kommun utbrutits. De tre kommunerna är Göteborg, Malmö och Gotland (se koden på karta 1).

I landstingskommun eller kommun som ej tillhör landsting utövas ledningen av den sjukvårdande verksamheten av en sjukvårdsstyrelse.

Att staten, landstingen och motsvarande kommuner uppbär huvudmannaskapet för den slutna vården och faktiskt är huvudmän också för betydande delar av den öppna, hindrar icke att även andra – primärkommuner, allmännyttiga stiftelser och enskilda personer – i viss omfattning svarar för delar av sjukvården, vilket framgår av följande översikt. De där förekommande bokstäverna S, L osv är huvudmännens kodbeteckningar.

- (S) Staten är huvudman för:
 - Länsläkarorganisationen
 - 2 undervisningssjukhus: Karolinska sjukhuset och Akademiska sjukhuset.
 - Riksförsäkringsverkets sjukhus ehuru formellt drivna av en privat organisation.
- (L) Landstingen är huvudmän för:
 - Sjukhusvård i allmänhet – inkl öppen vård vid sjukhus (alltså för driften av lasarett¹, sjukstugor, sjukhem för långvarigt kroppssjuka, sjukhem för lättskötta psykiskt sjuka, inrättningar för psykiskt utvecklingsstörda, konvalescenthem).
 - Distriktsläkarvård
 - Förlossningsvård (öppen genom distriktsbarnmorskorna och sluten genom sjukhus)
 - Distriktsvård (distriktssköterskorna)
 - Mödrahälsovård
 - Barnhälsovård
 - Abortförebyggande verksamhet
 - Familjerådgivning
 - Tuberkulosdispensärer
 - Psykisk barn- och ungdomsvård
 - Folktandvård
- (U) Kommunerna utom landsting är huvudmän för samma vårdgrenar som landstingen. Länsläkarna motsvaras hos dem av förste stadsläkarna. Dessutom har dessa kommuner:
 - Hälsovårdsnämnder
 - Fristående polikliniker
 - Stadssjuksköterskor
 - Skolhälsovård

¹ Sanatorier och epidemisjukhus benämnes lasarett för lungsjukvård och infektionssjukvård fr o m 1969.

- (K) Primärkommuner (andra än kommuner utom landsting) är huvudmän för:
 Hälsovårdsnämnder
 Stadsläkare (kan förekomma i kommun med minst 15 000 och skall finnas i kommun med minst 40 000 invånare) och kommunalt anställda sjuksköterskor
 Sjukhem för långvarigt kroppssjuka i vissa fall
 Skoltandvård ej tillhörande folktandvården (i några kommuner)
 Skolhälsovård
- (F) Föreningar, stiftelser o dyl, i vilkas styrelser det allmänna är representerat, förekommer såsom huvudmän för:
 Vissa specialsjukhus av lasarettskaraktär (barnsjukhus, reumatikersjukhus, kustsanatorium)
- (P) Privata personer eller företag förekommer såsom huvudmän för:
 Enskilda vårdhem av sjukhemskaraktär
 Inrättningar för psykiskt utvecklingsstörda

Härtill kommer privatpraktiserande läkare och tandläkare.

En preciserad översikt av huvudmannskapet för den slutna sjukvården lämnas i tabell A 2 och bilaga 1.

Det har framgått av ovanstående, att riket är indelat i 26 sjukvårdsområden. Dessa är emellertid för små för vissa vårdformer, och därför inrättades enligt riksdagsbeslut år 1960 den s k regionsjukvården. Denna innebär, att man indelat riket i sju sjukvårdsregioner så tilltagna, att var och en för sig lämnar ett befolkningsunderlag stort nog att motivera kliniker för varje slag av specialistvård, även av mera sällsynta sjukdomar. Kartan på sidan 39 visar regionernas gränser, namn och läge för de s k regionsjukhusen, dvs de lasarett – ett i varje region – till vilka den mest specialiserade vården förlagts, befolkningsunderlaget m m. Det framgår, att regionernas gränser i några fall korsar sjukvårdsområdenas.

Som komplettering till uppgiften om huvudmännen må nämnas, att stat, landsting och

primärkommuner i viss utsträckning understödjer vård, för vilken de själva icke är huvudmän. Sålunda utgår på vissa villkor *statsbidrag* till anordnande av radioterapeutiska kliniker och av vissa institutioner för psykiskt utvecklingsstörda samt till anordnande och till driften av kliniker för psykiskt sjuka. *Landsningsbidrag* utgår till vissa primärkommuner och enskilda, som driver vård av långvarigt kroppssjuka, vård av psykiskt sjuka, epileptikervård och vård av psykiskt utvecklingsstörda m m. Även bidrag till allmän kroppssjukvård förekommer undantagsvis, liksom till konvalescentvård.

Vårdformer och anstaltstyper

Man brukar skilja mellan vårdformer och typer av anstalter. Vårdformen bestäms närmast av de sjukdomar eller det klientel, som vårdas; så erhåller t ex tuberkulösa, psykiskt sjuka och gravida kvinnor resp tuberkulosvård, psykiatrisk vård och mödrahälsovård. Man talar även om akut vård, vård av långvarigt sjuka o s v. Anstaltens typ, däremot, avser den driftenhet, som lämnar vården, t ex lasarett, sjukhem, poliklinik o s v.

Vårdformer och anstaltstyper sammanfaller vanligen men icke alltid. Bilaga 3 visar, hur dessa förhållanden för närvarande ställer sig inom den *slutna vården*. Man ser, hur kroppssjukvården i det väsentliga bestrides av lasarett, men att sådan kroppssjukvård som avser vård av långvarigt kroppssjuka i stor utsträckning förekommer vid särskilda sjukhustyper. En mera ingående beskrivning av dessa förhållanden lämnas i kommentaren till bilagan och i textavsnitten b och c nedan i detta kapitel. Vad närmast angår den *öppna vården*, har specialorgan inrättats för mödra- och barnhälsovård, förlossningsvård, lungtuberkulosvård, venerisk sjukvård och abortförebyggande verksamhet, vilket allt närmare beskrives i särskilda avsnitt under c nedan. Distriktsläkarna liksom distriktsköterskorna deltar i dylik specialiserad vård i egenskap av anställda vid ifrågavarande organ, men ingår i övrigt i organ för öppen hälso- och sjukvård i allmänhet (distriktsläkarväsendet resp distriktsvården).

Utvecklingen går mot en minskning av antalet anstaltstyper men mot en ökning av vårdformerna. Sålunda låter huvudmännen lasaretten överta de uppgifter som hafts om hand av de fristående sjukhusen för speciella vårdformer, antingen genom att öppna nya avdelningar eller genom att ansluta de fristående sjukhusen till lasaretten. Detta har sedan länge skett med förlossningsvården, på senare tid med tuberkulos- och infektionssjukvården, därnäst med den psykiatriska vården och under de senaste åren med vården av långvarigt kroppssjuka. Så länge man har specialistsjukhus för visst klientel, är likväl distinktionen mellan anstaltstyp och vårdform nödvändig att upprätthålla.

Det må tillfogas, att även vårdformernas inbördes förhållanden ändras. Samtidigt som en allt finare uppdelning på specialkliniker inom lasaretten äger rum, utjämnas gränserna mellan vissa vårdformer, såsom mellan kroppssjukvård och psykiatrisk vård och i viss mån också mellan akutvård och långtidsvård.

Översikt av den slutna vården

Sjukvårdslagen upptog 1976 följande typer av sjukhus (6 §):¹

Lasarett (för somatisk och/eller psykiatrisk vård)

Sjukstuga

Sjukhem för

a) långvarigt kroppssjuka

b) lättskötta psykiskt sjuka

c) konvalescenter

Inrättningar för psykiskt utvecklingsstörda utgör ytterligare en typ, som dock icke uppräknats ovan, beroende på att vårdformen icke räknas till den egentliga sjukvården och därför icke innefattas i sjukvårdslagen utan regleras genom särskild författning. (Se ytterligare beträffande institutioner för psykiskt sjuka och psykiskt utvecklingsstörda, tabell A 3.)

Översikt av den av det allmänna drivna öppna vården

Den öppna hälso- och sjukvården regleras genom en rad specialförfattningar, vilka omnämnas i de olika textavsnitten nedan. Vårdorganen presenteras i korthet i nedanstående översikt.

Syftet med översikten är att redovisa de särskilda organ, som meddelar öppen hälso- och sjukvård, icke att ge en uttömmande beskrivning av hur olika vårdbehov tillgodoses genom öppen vård.

Organ för öppen hälso- och sjukvård	Vårdform	Antal organ
Distriktsläkarna	Allmänläkarvård	680 läkarstationer
Distriktsvård	Hälso- o. sjukvård i allmänhet	² 2 180 distriktssköterskedistrikt
Öppen vård vid sjukhus	Hälso- o. sjukvård i allmänhet	ca 200 kroppssjukhus
Polikliniker i Stockholm o. Göteborg	Hälso- o. sjukvård i allmänhet	³ ca 10 polikliniker
Distriktsbarnmorskorna	Mödrahälsovård, Förlossningsvård	Omkr. 300 barnmorskeområden
Mödra- och barnavårdscentraler	Mödra- och barnhälsovård	1 929 centraler
Tuberkulosdispensärer	Lungsjukvård	42 tuberkulosdispensärer
Polikliniker för könssjukvård	Vård av veneriska sjukdomar	ca 30 polikliniker
Karantänsväsendet	Förebyggande infektionssjukvård	10 karantänstationer
Fältverksamhet o. familjevård knutna till lasarett	Psykisk hälso- o. sjukvård	6 sjukhus
Centraler för psykisk barna- och ungdomsvård	Barn- o. ungdomspsykiatri	63 centraler
Folk tandvården	Tandvård	1 217 tandpolikliniker

¹ Fr o m 1969 har sjukhustyperna sanatorium, tuberkulosjukstuga, epidemisjukhus och epidemisjukstuga utgått ur lagen. — ² Dessutom ett antal tjänster för likartade uppgifter i vissa tätorter, jfr under Kap. A. c. distriktsvården m. m. — ³ Polikliniker som verkat under samma adress har räknats som en.

Lagstiftning

Sjukvårdslagen av den 6 juni 1962 och den med stöd av denna lag den 29 mars 1963 utfärdade sjukvårdsstadgan trädde i kraft den 1 juli 1963. Lagen har ändrats vid ett flertal tillfällen och sjukvårdsstadgan har ersatts av en sjukvårdskungörelse, som trädde i kraft den 1 januari 1973. Lagen upptager, såsom framgår av föregående översikt av den slutna vården, vissa typer av sjukhus. I fråga om de på anstalter av olika typ förekommande vårdformerna innebär de nya författningarna betydelsefulla ändringar. Epidemisjukhusen har med ett undantag uppgått i centrallasaretten som infektionskliniker. Det kvarvarande (Roslagstulls sjukhus) utgör enligt ändring i sjukvårdslagen 1969 lasarett för infektionssjukvård. Långvarigt kroppssjuka kan vårdas på lasarett, antingen på särskild klinik för dylika sjuka eller också på avdelning ansluten till befintlig klinik (vanligen den medicinska kliniken). Sanatorierna utgör – i de fall de ej uppgått i lasarett som lungkliniker – lasarett för lungsjukvård enligt ändring i sjukvårdslagen 1969. »Sjukhem» har vidare fastställts såsom benämning på fristående sjukhus för långvarigt kroppssjuka, lättskötta psykiskt sjuka och konvalescenter. Fr o m 1967 har begreppet mentalsjukhus utgått ur lagstiftningen, vilket innebär att dessa sjukhus numera klassificeras som lasarett specialiserade för psykiatrisk vård.

Ledning av landstingskommuns sjukvårdande verksamhet skall enligt sjukvårdslagen (9 §) utövas av sjukvårdsstyrelse och detsamma gäller för kommun som icke tillhör landstingskommun.

För öppen läkarvård utanför sjukhus skall landstingskommun vara indelad i läkardistrikt

och i varje läkardistrikt skall finnas erforderligt antal distriktsläkare enligt lag om ändring i sjukvårdslagen den 1 december 1972 (MF 1972:100).

Enligt instruktion för länsläkarväsendet den 3 december 1965 skall i varje län finnas en länsläkarorganisation. En redogörelse för denna återfinnes i kapitel A, c.

Lag om beredande av slutna psykiatrisk vård i vissa fall den 16 juni 1966 trädde i kraft den 1 januari 1967, då sinnessjuklagen den 19 september 1929 upphörde att gälla.

Enligt stadgan om enskilda vårdhem m m den 20 mars 1970 avses därmed inrättning, som drivs av annan än staten, kommun eller landstingskommun och som har minst tre vårdplatser för sjukvård eller annan personlig omvårdnad eller tillsyn. Från stadgan är undantagna vissa vårdformer och typer av anstalter.

Genom lagen den 25 maj 1973 om ändring i lagen om allmän försäkring infördes från och med den 1 januari 1974 en allmän tandvårdsförsäkring. Försäkringen omfattar alla försäkrade över 19 år, i ett inledningsskede också åldersgruppen 17–19 år. Försäkringen omfattar all tandvård såväl inom folktandvård och odontologisk fakultet som hos privatpraktiserande tandläkare. I regel ersätter försäkringen hälften av beloppen i en av regeringen fastställd taxa, men för förebyggande åtgärder utgår ersättning med 75 % av taxans belopp. För särskilt kostsamma behandlingar ersätter försäkringen 75 % av taxans belopp till den del detta under en behandlingsomgång överstiger 1 000 kr.

En ny abortlag trädde i kraft den 1 januari 1975 och en ny steriliseringslag den 1 januari 1976. I kapitel D, c redogöres närmare för dessa lagar.

Tabell A 1 Översikt av den slutna vården år 1976

Survey of in-patient services

Källa: Sjukhusens årsberättelser.

Sjukhustyp <i>Hospital type</i>	Antal sjukhus <i>No. of hospitals</i>	Vårdplatser (fast- ställt antal) <i>Beds (official number)</i>		Intagningar <i>Admissions</i>	Vård dagar, 1 000-tal <i>Bed-days, 1 000</i>	Patienter i medeltal per dag <i>No. of patients per day</i>	Beläggning, % <i>Occupancy, %</i>
		den 31/12	i medeltal under året <i>Average during year</i>				
Lasarett för somatisk och/eller psykiatrisk vård <i>Somatic and mental hospitals</i>	143	88 021	87 976	1 455 516	25 807	70 511	80
Sjukhem för somatisk och/ eller psykiatrisk vård <i>Somatic and mental nursing homes</i>	546	35 127	35 415	57 184	12 091	33 036	93
Specialsjukhus och vårdhem för psykiskt utvecklingsstörda ¹ <i>Establishments for mentally retarded</i>	158	12 320	12 468	3 343	4 184	11 431	92
Hela den slutna vården <i>Total</i>							
1976	847	135 468	135 859	1 516 043	42 082	114 978	85
1975	880	136 393	136 616	1 483 238	42 534	116 532	85
1974	872	137 154	137 009	1 479 650	42 595	116 699	85
1973	870	137 016	136 494	1 408 493	42 710	117 014	86
1972	875	136 177	135 242	1 383 391	42 484	116 077	86
1971	877	134 458	134 051	1 366 777	41 744	114 367	85
1970	891	133 644	132 496	1 341 077	41 162	112 776	85
1969	886	131 347	129 837	1 303 561	40 311	110 440	85
1968	890	128 324	127 088	1 291 444	39 319	107 427	85
1967	900	126 010	124 663	1 206 019	38 403	105 215	84
1966	904	126 922	126 259	1 165 663	38 537	105 580	84
1965	902	125 667	125 187	1 132 160	38 243	104 775	84
1960	928	116 681	114 899	1 001 203	37 670	100 465	87
1955	963	105 108	104 703	916 784	34 861	95 510	91
1950	996	99 232	98 670	..	..	..	..

¹ Före 1967 ingick även särskolor.**Tabell A 1**

Översikten omfattar samtliga sjukhus utom sjukhem för konvalescentvård, såvida dessa icke ingår som avdelningar av annat sjukhus.

Sjukhustyperna har i tabellen indelats i tre grupper nämligen, lasarett (inbegripet vissa andra sjukhus av lasarettskaraktär), sjukhem (inkl sjukstugor m fl) och inrättningar för psykiskt utvecklingsstörda. En mera ingående beskrivning av sjukhusens gruppering finns i texten kap A, b »Översikt av den slutna och öppna vården».

Vårdplatser. Uppgifterna om antalet platser i medeltal under året är beräknade som medeltal av antalen vid två på varandra följande årsskiften.

Intagningar. Patienter, som intagits mer än en gång under året är dubbelräknade.

Vård dagar. In- och utskrivningsdagen har tillhoppa alltid räknats som en. Vård dagar för barn, i den mån de vistats på sjukhuset endast i egenskap av där nyfödda, är icke medräknade.

Patienter i medeltal per dag = antalet vård dagar dividerade med 365 (366). Antalet i medeltal per dag vårdade personer år 1976 motsvarar 1,4 % av medelfolkmängden.

Beläggning = antalet patienter i medeltal per dag i procent av det fastställda antalet vårdplatser i medeltal under året. Om alternativt det tillgängliga platsantalet (efter avdrag av eventuellt stängda platser) får ingå i beräkningen, stiger beläggningstalen. Det bör observeras, att ju kortare vårdtiderna är, desto svårare är det att hålla full beläggning.

För specifikation av tabellen se närmast tabell A 3 och bilaga 1-3.

Tabell A 2 Översikt av sjukhus och vårdplatser för slutna sjukvård den 31/12 1976 fördelade efter huvudmannakategori

Survey of hospitals and beds. Type of hospital and responsible authority

Källa: Sjukhusens årsberättelser.

Sjukhustyp <i>Type of hospital</i>	Huvudman <i>Responsible authority</i>					Summa <i>Total</i>
	Staten (S) <i>The State</i>	Landsting och landstingsfria kommuner (L, U) <i>Counties and county boroughs</i>	Övriga kommuner (K, Kf) <i>Local authorities</i>	Vissa fonder, stiftelser o dyl (F) <i>Funds etc</i>	Privata företag (P) <i>Private</i>	
Antal sjukhus <i>No. of hospitals</i>						
Lasarett för somatisk och/eller psykiatrisk vård <i>Somatic and mental hospitals</i>	5	128	–	5	5	143
Sjukhem m fl för somatisk och/eller psykiatrisk vård <i>Somatic and mental nursing homes</i>	–	329	16	–	201	546
Specialsjukhus och vårdhem för psykiskt utvecklingsstörda <i>Establishments for mentally retarded</i>	–	123	–	–	35	158
Hela den slutna vården <i>Total</i>	5	580	16	5	241	847
Fastställt antal vårdplatser <i>No. of beds</i>						
Lasarett för somatisk och/eller psykiatrisk vård <i>Somatic and mental hospitals</i>	3 780	83 047	–	533	661	88 021
Sjukhem för somatisk och/eller psykiatrisk vård <i>Somatic and mental nursing homes</i>	–	29 231	636	–	5 260	35 127
Specialsjukhus och vårdhem för psykiskt utvecklingsstörda <i>Establishments for mentally retarded</i>	–	10 856	–	–	1 464	12 320
Hela den slutna vården <i>Total</i>	3 780	123 134	636	533	7 385	135 468
Procentuell fördelning av vårdplatserna <i>Beds, percentage distribution</i>						
Lasarett för somatisk och/eller psykiatrisk vård <i>Somatic and mental hospitals</i>	4,3	94,3	–	0,6	0,8	100,0
Sjukhem för somatisk och/eller psykiatrisk vård <i>Somatic and mental nursing homes</i>	–	83,2	1,8	–	15,0	100,0
Specialsjukhus och vårdhem för psykiskt utvecklingsstörda <i>Establishments for mentally retarded</i>	–	88,1	–	–	11,9	100,0
Hela den slutna vården <i>Total</i>	2,8	90,9	0,5	0,4	5,4	100,0

Tabell A 2

Tabellen omfattar, liksom tabellerna A 1, A 3 m fl, samtliga rikets sjukhus med undantag av fristående konvalescenthem. Dock ingår ett fåtal konvalescentplatser, som anslutits såsom avdelningar till andra sjukhus.

Hänsyn har inte tagits till förekommande avtal, genom vilka viss huvudman fått använda vissa vårdplatser på annan huvudmans sjukhus.

Tabellen avser endast sjukhus som var i verksamhet vid årets slut. Vårdplatsantalet gäller det officiella, av respektive sjukhusdirektion fastställda antalet.

Tabell A 3 Sjukhusen år 1976, deras vårdplatser, intagningar, vård dagar och beläggning
Hospitals, beds, admissions, bed-days and occupancy
Källa: Sjukhusens årsberättelser.

Sjukhustyp <i>Hospital type</i>	Antal sjukhus <i>No. of hospitals</i>	Vårdplatser (fast- ställt antal) <i>Beds</i>		Intagningar <i>Admissions</i>	Vård dagar 1 000-tal <i>Bed-days, 1 000</i>	Patienter i medeltal per dag <i>No. of patients per day</i>	Beläggning, % <i>Occupancy, %</i>
		den 31/12	i medeltal under året <i>Average during year</i>				
Hela riket <i>Total</i>	847	135 468	135 859	1 516 043	42 082	114 978	85
1 Lasarett <i>General hospitals typ 1</i>	9	15 458	14 817	375 735	4 240	11 585	78
Lasarett <i>General hospitals typ 2</i>	25	27 895	28 032	567 910	7 816	21 355	76
Lasarett m fl <i>General hospitals etc typ 3</i>	77	28 135	28 174	450 798	8 435	23 046	82
2 Andra sjukhus av lasarettss- karaktär <i>Other hospitals of similar character</i>	13	1 781	1 896	13 776	567	1 549	82
3 Lasarett för psykiatrisk vård <i>Mental hospitals</i>	19	14 752	15 057	47 297	4 749	12 975	86
4 Sjukstugor och sjukhem/vårdhem för somatisk vård drivna av: <i>Cottage hospitals and somatic nursing homes:</i>							
1 Landsting och landstingsfria kommuner <i>Under health authority</i>	247	23 608	23 447	42 730	8 035	21 954	94
2 Kommuns socialnämnd <i>Under social authority</i>	16	636	842	514	255	697	83
3 Enskilda <i>Private</i>	50	2 321	2 401	8 362	834	2 279	95
5 Sjukhem/vårdhem för lättskötta psykiskt sjuka drivna av: <i>Mental nursing homes:</i>							
1 Landsting och landstingsfria kommuner <i>Under health authority</i>	82	5 623	5 788	4 407	1 926	5 262	91
2 Enskilda <i>Private</i>	151	2 939	2 937	1 171	1 041	2 844	97
6 Inrättningar för psykiskt ut- vecklingsstörda <i>Institutions for mentally retarded:</i>							
1 Specialsjukhus <i>Special hospitals</i>	5	1 090	1 204	631	344	940	78
2 Vårdhem <i>Residential homes</i>	153	11 230	11 264	2 712	3 840	10 492	93

Tabell A 3

Som framgår av tabellens rubrik omfattar tabellen rikets samtliga sjukhus. Sjukhusen har indelats i 6 huvudgrupper. Vad dessa omfattar beskrivs i texten nedan under A. b »Översikt av den slutna och öppna vården».

Det i medeltal för året fastställda platsantalet är här ovan liksom i tabell A 1 beräknat som medeltal mellan platsantalen vid två på varandra följande årsskiften. Det kan sålunda icke göra anspråk på att vara exakt.

Genom den nya indelningen av sjukhusen är det i många fall omöjligt att jämföra siffrorna med tidigare års uppgifter. En bild av hur olika vårdformer utvecklats under de senaste årtiondena kan dock erhållas av tabell A 4.

Ytterligare beskrivning av beräkningsmetoderna återfinnes i kommentaren till tabell A 1.

Tabell A 4 Översikt av den slutna vårdens utveckling åren 1930–1976.**Development of inpatient care**

Källa: Sjukhusens årsberättelser.

År Year	Kroppssjukvård <i>Care of somatic diseases</i>						Psykiatrisk vård <i>Care of mental diseases</i>		
	Lasarettsvård öliknande <i>General hos- pital and similar care</i>	Lungsjuk- vård <i>Care of lung- diseases</i>	Infek- tions- sjukvård <i>Epidemic care</i>	Förlösnings- vård <i>Maternity care</i>	Vård av långvarigt kroppssjuka <i>Care of chronic sick</i>	Summa kroppssjuk- vård <i>Total, somatic care</i>	Lasarettsvård <i>Mental hos- pitals</i>	Sjukhems- vård <i>Mental nurs- ing homes</i>	Summa psykiatrisk vård <i>Total, mental care</i>
Vårdplatser (fastställt antal i slutet av året) <i>Beds (official number at end of year)</i>									
1930	22 670	7 414	6 753	1 228 ¹	3 902	41 967	15 743	..	..
1940	27 002	9 286	6 779	2 674 ¹	5 332	51 073	22 272	2 401	24 673
1950	31 351	8 546	5 131	3 733	9 175	57 936	24 720	4 206	28 926
1960	36 755	5 528	3 524	3 532	18 647	67 986	28 054	6 354	34 408
1970	40 286	2 732	2 676	3 384	33 558	82 636	28 253	8 785	37 038
1975	39 818	2 007	2 079	3 104	40 337	87 345	27 054	9 178	36 232
1976	39 658	1 875	2 089	3 127	40 913	87 662	26 453	8 863	35 316
Antal intagningar <i>Admissions</i>									
1930	273 369	15 322	21 765	31 954 ¹	..	..	7 154	..	..
1940	387 579	19 257	32 393	78 035 ¹	..	..	8 416	(955) ²	..
1950	620 870	15 626	56 204	121 097	13 295	827 092	19 756	(1 320) ²	..
1960	760 082	15 730	42 769	111 353	27 151	957 085	37 603	3 983	41 586
1970	993 532	20 159	41 220	126 904	53 658	1 235 473	96 739	6 018	102 757
1975	1 105 579 ³	21 756	45 674	122 885	55 934	1 351 828	122 448	5 604	128 052
1976	1 134 303 ³	23 000	45 145	118 711	60 367	1 381 526	125 695	5 712	131 407
Vård dagar (1 000-tal) <i>Bed-days (1 000)</i>									
1930	7 201	2 546	1 010	387 ¹	1 219	12 363	..	..	..
1940	8 608	3 054	1 135	807 ¹	1 747	15 351	9 381	(536) ²	..
1950	9 714	2 420	781	1 013	3 054	16 982	10 051	(1 224) ²	..
1960	10 499	1 160	660	850	6 139	19 308	10 305	2 141	12 446
1970	11 238	674	570	858	10 702	24 042	9 385	2 955	12 340
1975	10 999	485	518	835	13 716	26 553	8 541	3 106	11 647
1976	10 860	454	503	815	13 836	26 468	8 249	3 110	11 359
Per 100 000 av folkmängden <i>Per 100 000 population</i>									
Vårdplatser <i>Beds</i>									
1930	369	121	110	20 ¹	63	683	256	..	..
1940	424	146	106	42 ¹	84	802	349	38	387
1950	445	121	73	53	130	822	350	60	410
1960	490	74	47	47	249	907	375	84	459
1970	499	34	33	42	415	1 023	350	108	458
1975	486	25	25	38	492	1 066	330	112	442
1976	482	23	25	38	498	1 066	322	108	430
Antal intagningar <i>Admissions</i>									
1930	4 451	250	354	520 ¹	..	..	116	..	..
1940	6 083	302	509 ²	1 225 ¹	..	..	132	15 ²	..
1950	8 811	222	797	1 718	189	11 737	281	19 ²	..
1960	10 136	210	570	1 485	362	12 763	502	53	555
1970	12 294	249	510	1 570	664	15 287	1 197	75	1 272
1975	13 495	265	558	1 500	683	16 501	1 495	68	1 563
1976	13 795	280	549	1 444	734	16 802	1 529	69	1 598
Vård dagar (1 000-tal) <i>Bed-days (1 000)</i>									
1930	117,2	41,5	16,4	6,3 ¹	19,8	201,2	..	..	..
1940	135,1	47,9	17,8	12,7 ¹	27,4	240,9	147,2	8,4 ²	..
1950	137,9	34,3	11,0	14,4	43,3	241,0	142,8	17,4 ²	..
1960	140,0	15,5	8,8	11,3	81,9	257,4	137,4	28,6	166,0
1970	139,1	8,3	7,1	10,6	132,4	297,5	116,1	36,6	152,7
1975	134,3	5,9	6,3	10,2	167,4	324,1	104,3	37,9	142,2
1976	132,1	5,5	6,1	9,9	168,3	321,9	100,3	37,8	138,1

¹ Ett mindre antal platser för gynekologi har inte kunnat särskiljas här. – ² Inbegriper inte enskilda anstalter.

Tabell A 4 (forts)

År	Vård av psykiskt utvecklings- störda <i>Care of mentally retarded</i>	Epilepti- kervård <i>Care of epileptics</i>	All sluten sjukvård <i>All in-patient care</i>
Vårdplatser (fastställt antal i slutet av året)			
1930	..	..	..
1940	..	..	..
1950	11 417	953	99 232
1960	13 318	969	116 681
1970	13 420 ³	550	133 644
1975	12 709 ³	107	136 393
1976	12 414 ³	76	135 468

Antal intagningar			
1930	..	..	..
1940	..	..	..
1950	1 635	157	(849 960)
1960	2 270 ⁴	260 ⁴	(1 001 200)
1970	2 598 ³	249	1 341 077
1975	3 132 ³	226	1 483 238
1976	2 980 ³	130	1 516 043

Vård dagar (1 000-tal)			
1930	..	..	..
1940	..	..	..
1950	..	..	..
1960	4 669	347	36 770
1970	4 589 ³	191	41 162
1975	4 300 ³	34	42 534
1976	4 230 ³	25	42 082

Per 100 000 av folkmängden

Vårdplatser			
1930	..	..	..
1940	..	..	..
1950	162	14	1 408
1960	178	13	1 557
1970	166 ³	7	1 654
1975	155 ³	2	1 665
1976	151 ³	1	1 648

Antal intagningar			
1930	..	..	..
1940	..	..	..
1950	23	2	(12 061)
1960	..	..	..
1970	32 ³	3	16 594
1975	38 ³	3	18 105
1976	36 ³	2	18 438

Vård dagar (1 000-tal)			
1930	..	..	..
1940	..	..	..
1950	..	..	..
1960	62,3	4,6	490,3
1970	56,8 ³	2,4	509,4
1975	52,5 ³	0,4	519,2
1976	51,4 ³	0,3	511,7

Utvecklingen 1960–1976 åskådliggjord genom indextal beräknade på de absoluta talen i tabellens övre hälft, ställer sig sålunda.

Indextal (Index numbers)

Vårdplatser (Bed-trend)	1960	1970	1975	1976
Kroppssjukvård (summa)	100	121,5	128,5	128,9
Lasarettsvård o liknande	100	109,6	108,3	107,9
Lungsjukvård	100	49,4	36,3	33,9
Infektionssjukvård	100	75,9	59,0	59,3
Förlösningssvård	100	95,8	87,9	88,5
Vård av långvarigt kropps- sjuka	100	180,0	216,3	219,4
Psykiatrisk vård (summa)	100	107,6	105,3	102,6
Psykiatrisk lasarettsvård	100	100,7	96,4	94,3
Sjukhem för psyk vård	100	138,3	144,4	139,5
Vård av psykiskt utveck- lingsstörda	100	100,8	95,4	93,2
Epileptikervård	100	56,8	11,0	7,8
All sluten sjukvård	100	114,5	116,9	116,1

Intagningar (Admissions)

Kroppssjukvård (summa)	100	129,1	141,2	144,3
Lasarettsvård o liknande	100	130,7	145,4	149,2
Vård av långvarigt kropps- sjuka	100	197,6	206,0	222,3
Psykiatrisk vård (summa)	100	247,1	307,3	316,0
Psykiatrisk lasarettsvård	100	257,3	325,6	334,3

Vård dagar (Bed-days)

Kroppssjukvård (summa)	100	124,5	137,5	137,1
Lasarettsvård o liknande	100	107,0	104,8	103,4
Vård av långvarigt kropps- sjuka	100	174,3	223,4	225,4
Psykiatrisk vård (summa)	100	99,1	93,6	91,3
Psykiatrisk lasarettsvård	100	91,1	82,9	80,0

Medelvårdtid dagar *Mean Average stay in hospital, days*

År	Lasarettsvård och liknande	Lungsjuk- vård	Infektions- sjukvård	Förlösningss- vård
1930	26,3	166,2	46,4	12,1
1940	22,2	158,6	35,0	10,3
1950	15,8	154,8	13,9	8,4
1960	13,8	73,7	15,4	7,6
1970	11,3	33,4	13,8	6,8
1975	9,9	22,3	11,3	6,8
1976	9,6	19,7	11,1	6,9

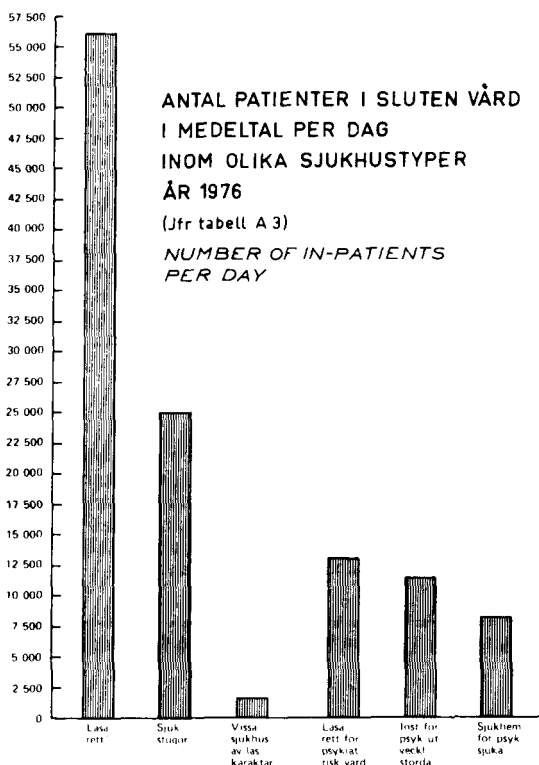
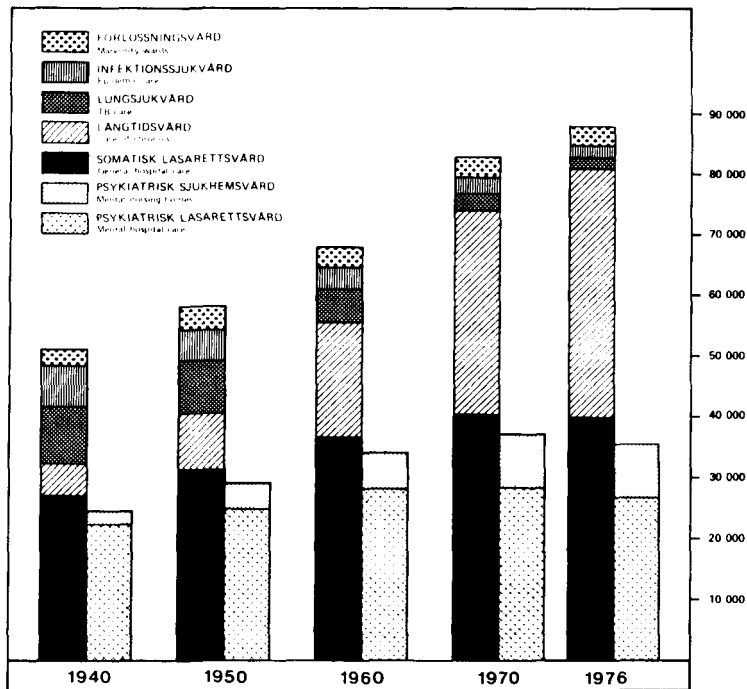
Tabell A 4

Vårdplatser, intagningar, vård dagar. Tabellen visar antalet platser, som enligt huvudmännens beslut avsetts för de angivna vårdformerna vid slutet av året. Uppgifterna om intagningar och vård dagar avser verksamheten under året och svarar alltså icke helt mot platsantalet. De relativa talen i tabellens undre del har samtliga beräknats på folkmängden vid slutet av året.

³ Avser specialistsjukhus och vårdhem men icke platser på särskolor. – ⁴ Beräknat tal. – ⁵ Överflyttningar mellan kliniker ingår.

Vårdplatser i sluten kroppssjukvård och psykiatrisk vård 1940–1976 (exkl anstalter för psykiskt utvecklingsstörda)

Beds for in-patients in somatic and mental care (institutions for mentally retarded excluded)

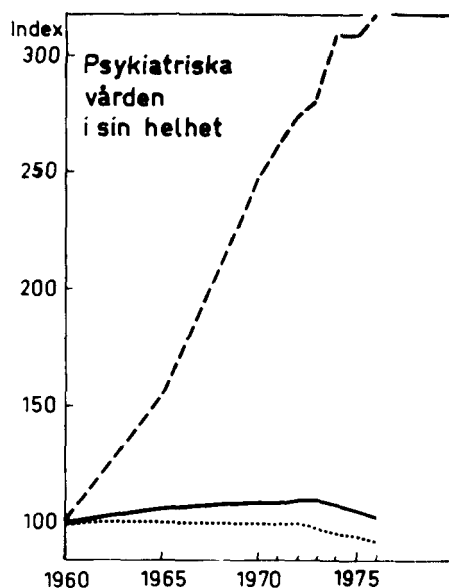
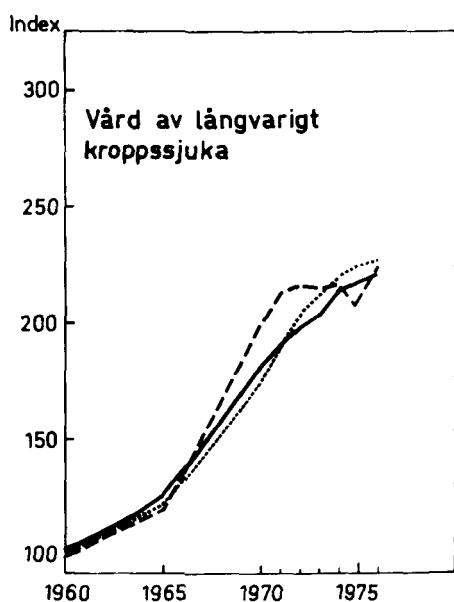
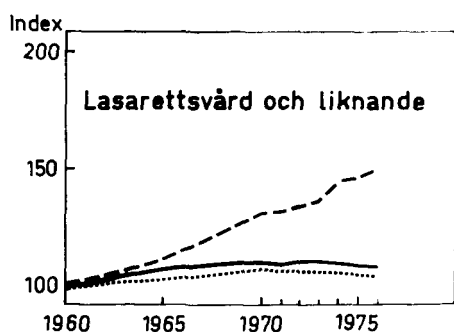
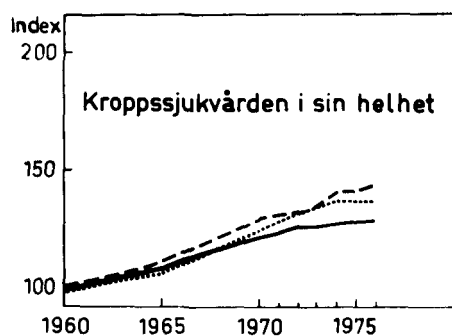

¹ Se not under bilaga 3.

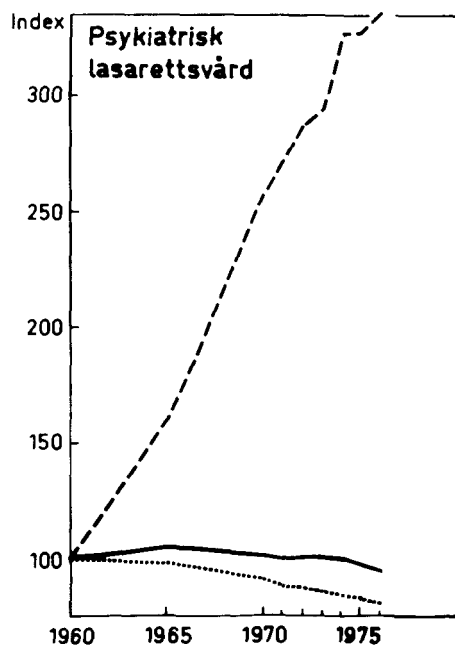
² Samt sjukhem/vårdhem för somatisk vård.

Olika vårdformers utveckling 1960–1976 (diagram till indextalen sid 25)

Development of certain types of care (see index figures page 25)

— Vårdplatser
- - - Intagningar
... Vård dagar

Tabell A 5 Vårdplatsantalets förändringar vid samtliga sjukhus åren 1950–1976
Development of bed-strength of all hospitals by type of care 1950–1976

Vårdform Type of care	Fastställt antal vårdplatser vid årets slut Authorized number of beds at end of year						
	1950	1955	1960	1970	1974	1975	1976
Kliniker med egen specialläkare Departments with a specialist doctor of their own	61 229	63 549	74 603	80 694	83 369	82 072	81 899
Invärtes medicin	7 555	7 773	8 980	10 417	10 626	10 698	10 690
Medicinsk barnsjukvård	1 724	2 131	2 328	2 566	2 627	2 632	2 609
Medicinsk lungsjukvård	8 570	7 368	5 437	2 732	2 157	2 007	1 875
Infektionssjukvård	—	—	3 176	2 578	2 130	2 017	2 027
Reumatologi	1 011	1 155	1 191	1 294	1 271	1 246	1 263
Hud- och könssjukdomar	718	667	710	766	670	665	644
Neurologi	158	133	368	463	501	504	520
Allergologi	—	—	125	120	— ¹	— ¹	— ¹
Geriatrisk o kliniker för långvarigt kroppss- sjuka	—	—	1 934	5 659	9 640 ²	9 607 ²	10 602
Psykatri	698	786	1 334	1 806	2 994	3 030	25 344 ⁵
Psykatri (vissa f d mentalsjukhus)	—	—	—	4 000	8 067 ⁴	7 817	
Lasarett för psykiatrisk vård	24 022	24 525	26 586	21 753	15 899	15 362	790
Barn- och ungdomspsykiatri	—	23	134	575	652	681	1 034
Specialsjukhus f psykiskt utvecklingsstörda	1 759	1 800	2 102	2 135	1 517	1 412	9 630
Kirurgi	7 577	8 823	10 204	10 368	9 677	9 700	316
Barnkirurgi	—	—	281	339	330	316	2 688
Ortopedi	1 872	1 786	1 896	2 410	2 795	2 772	365
Neurokirurgi	157	182	245	316	325	325	320
Thoraxkirurgi	—	—	274	315	315	316	353
Plastikkirurgi	—	—	170	332	365	353	440
Urologi	—	—	86	417	479	418	2 618
Obstetrik	2 017	2 170	2 252	2 554	2 673	2 583	2 715
Gynekologi	1 037	1 592	1 836	2 494	2 790	2 703	1 022
Ögonsjukdomar	748	822	876	969	1 019	1 029	1 414
Öron-, näs- o halssjukdomar	1 220	1 356	1 431	1 530	1 496	1 485	584
Rehabilitering, barnhabilitering	—	—	17	308	470	509	—
Röntgen- och röntgendiagnostisk avd	386	457	568	21	—	—	677
Radioterapeutisk klinik, allmän				721	665	665	193
Radioterapeutisk klinik, gynekologisk				87	205	205	115
Medicinsk njursjukvård	—	—	48	72	127	109	33
Endokrinologi	—	—	14	33	33	33	91
Kardiologi	—	—	—	50	96	91	35
Extremitetskirurgi	—	—	—	133	26	37	497
Anestesi/intensivvård	—	—	—	271	381	414	319
Klinik/avdelning för alkoholsjukdomar	—	—	—	90	224 ⁴	224	76
Epileptikervård	—	—	—	—	127	107	—
Annan sluten vård Other departments without a specialist doctor of their own							
Lungtuberkulosvård	—	—	91	—	—	—	—
Infektionssjukvård	5 131	3 888	348	98	62	62	62
Förlossningsvård	1 726	1 504	1 280	830	496	521	509
Vård av långvarigt kroppssjuka	9 175	12 926	16 713	27 899	29 941	30 730	30 311
Övrig somatisk vård	7 154	6 848	5 107	3 492	2 557	2 533	2 594
Vård av lättskötta psykiskt sjuka	4 206	5 254	6 354	8 796	9 317	9 178	8 863
Epileptikervård	953	980	969	550	— ³	— ³	— ³
Vård av psykiskt utvecklingsstörda	9 658	10 159	11 216	11 285	11 485	11 297	11 230
Summa Total	99 232	105 108	116 681	133 644	137 154	136 393	135 468

¹ Ej särredovisad, ingår i invärtesmedicin. — ² S k K 2-platser ingår. — ³ Se under »Kliniker . . .», ovan. —

⁴ Korrigerat tal. — ⁵ Vårdplatser vid psykiatriska kliniker och fristående lasarett för psykiatrisk vård.

b. Översikt av den slutna och öppna vården

Sluten vård

I flertalet av de tabeller, som innehåller uppgifter om vårdplatser, intagningar, beläggning m m, personal och kostnader, ingår såväl kroppssjukvårdens som den psykiatriska vårdens sjukhus. I översiktstabellerna A 1 och A 2 har uppdelning skett på sjukhustyperna lasarett och sjukhem – med kroppssjukvård och psykiatrisk vård sammanslagna – samt institutioner för psykiskt utvecklingsstörda. För uppgifter om särskilda sjukhus hänvisas till bilaga 1 och 2 där de större sjukhusen redovisas individuellt.

Socialstyrelsen har fr o m år 1960 utgivit en förteckning över sjukhusen på grundval av dels anmälningar som gjorts till socialstyrelsens sjukhusregister av landsting och primärkommuner enligt sjukvårdskungörelsen (sjukvårdstadgan) dels infordrade eller tillgängliga uppgifter från statliga och enskilda sjukvårdsanstalter samt från specialsjukhus för psykiskt utvecklingsstörda. Driften av de sistnämnda regleras genom 1967 års lag angående omsorger om vissa psykiskt utvecklingsstörda. Den senaste tryckta »förteckning över sjukvårdsanläggningar m m» 1978 – med uppgifter om kliniker, läkartjänster, läkarbesök, vårdplatser, postadresser m m – ersätter förteckning från 1974. Uppgifterna i förteckningen hänför sig i allt väsentligt till förhållandena vid 1978 års ingång.

Införandet av dessa officiella sjukhusregister har medfört viss inbördes omgruppering av sjukhusen jämfört med tiden före 1960 och utslutning av några anstalter, som tidigare räknats som sjukhus i »Allmän hälso- och sjukvård». Vidare har åtskilliga andra anstalter, som förut icke räknats med i statistiken, fått erkännande som sjukhus och tagits med. Därav följer en viss ojämnhet i de statistiska serierna över antal anstalter, vårdplatser, intagna, vård dagar m m.

Även före 1960 har viss omflyttning av anstalterna mellan skilda grupper ägt rum och detta påverkar de trender som framträder, vilket bör hållas i minnet, då man jämför utvecklingen från år till år.

Sjukhusen har i några översiktstabeller (tabell A 1 och A 2) redovisats med kroppssjukvård och psykiatrisk vård sammanslagna. I andra tabeller (tabell A 3 och bilaga 3) med större specificering av sjukhustyperna har dessa fördelats på sex huvudgrupper enligt följande:

1. Lasarett för huvudsakligen somatisk vård:

typ 1 = lasarett för 1 000 eller fler vårdplatser för somatisk akutvård;

typ 2 = lasarett med 500–999 sådana vårdplatser;

typ 3 = övriga lasarett; hit räknas också lasarett för lungsjukvård (sanatorier) och infektionssjukvård (epidemisjukhus). Dessa har samtliga färre än 500 vårdplatser för somatisk akutvård. Hit har också förts Vasa sjukhus i Göteborg, ehuru detta är belagt med enbart långvarigt kroppssjuka och har över 1 500 platser.

Vårdplatser för psykiatri och somatisk långsjukvård tas alltså inte hänsyn till vid lasarettens gruppering efter typ. I de summatotal för vårdplatser, som redovisas i tabellerna ingår dock även dessa slag av vårdplatser.

2. Andra sjukhus av lasarettskaraktär (begreppet förklaras nedan)

3. Lasarett för psykiatrisk vård

4. Sjukstugor och sjukhem/vårdhem för somatisk vård: här inräknas också vissa sjukvårdscentraler

5. Sjukhem/vårdhem för lättsköta psykiskt sjuka drivna av:

1. Landsting och landstingsfria kommuner
2. Enskilda

6. Institutioner för psykiskt utvecklingsstörda

1. Specialsjukhus
2. Vårdhem

För att åstadkomma jämförbarhet med tidigare år har också den förutvarande indelningen av lasarett för huvudsakligen kroppssjukvård i fyra huvudgrupper bibehållits i bilaga 1. Dessa fyra huvudgrupper är undervisningslasarett,

övriga delade lasarett, speciallasarett och odelade lasarett. Som delade lasarett har räknats lasarett uppdelade på kliniker med egna specialläkare för åtminstone invärtes medicin och kirurgi. Speciallasaretten är specialiserade men antingen på endast ett slags klinik eller också på annat än vanlig medicin och kirurgi. År 1976 fanns endast ett specialistsjukhus, nämligen Ekmanska sjukhuset. Lasaretten för lungsjukvård och infektionssjukvård borde enligt denna definition tillhöra gruppen speciallasarett men då de först år 1969 klassificerats som

lasarett har de i bilaga 1 redovisats särskilda.

Specialsjukhus för barn med vissa kroppssjukdomar ingår bland sjukhem för långvarigt kroppssjuka m fl i bl a tabell A 3 och bilaga 3. En sammanfattning lämnas nedan av kroppssjukhus och lasarettskliniker särskilt avsedda för barn. Det bör observeras, att barnavdelningar (barnsalar) på lasarett utan egen specialläkare icke medräknats där och att även vuxna patienter förekommer på en del av de uppräknade sjukhusen.

Institutioner för barnsjukvård den 31/12 1976	Antal anstalter	Antal vårdplatser
Lasarettskliniker för barnsjukdomar		
medicinsk barnsjukvård	45	2 609
barnkirurgi	5	316
barn- och ungdomspsykiatri	34	790
Bräcke Östergård (för barn och ungdom med rörelsehinder)	1	94
Solstickegården, Täby (för astmasjuka barn)	1	20
Linde sjukhem (för långvarigt kroppssjuka)	1	18
Sjukhemmet Dungen, Säffle	1	8
Summa	88	3 855

Andra sjukhus av lasarettskaraktär, som i översiktstabeller för den slutna vården redovisats bland lasaretten är kustsanatoriet Apelviken, riksförsäkringsverkets sjukhus, reumatikersjukhus och vissa större enskilda vårdhem (Betaniastiftelsens sjukhus, Ersta sjukhus, Röda korsets sjukhus, Sophiahemmet, Björnbo sjukhus, Carlanderska sjukhemmet). Även sjukstugorna kunde nämnas i sammanhanget, då deras klientel är av samma typ som lasarettens. De är emellertid enligt sjukvårdslagen företrädesvis avsedda för »mindre krävande vård» och har för den skull placerats i en särskild grupp eller i vissa tabeller tillsammans med sjukhemmen.

Riksförsäkringsverkets *fristående* sjukhus kan betraktas som statliga, ehuru formellt drivna av *privata organisationer*. Dessa anstalter har i bilaga 1 upptagits som anstalter för reumatologi. Det bör dock nämnas, att de del-

vis och tidvis övervägande är belagda med icke reumatiskt klientel, såsom psykiatriska fall, astmapatienter o dyl. På dessa anstalter fanns 587 platser.

Sjukhem/vårdhem. Större enskilda vårdhem har, som nämnts ovan, förts till »andra sjukhus av lasarettskaraktär», emedan vården ansetts jämförlig med lasarettens. Till »sjukhem/vårdtet för somatisk vård» har hänförs dels sjukhem/vårdhem för långvarigt kroppssjuka – under sjukvårdsstyrelse, under socialnämnd och enskilda, se tablå nedan – dels mindre enskilda hem huvudsakligen belagda med akut sjuka.

Somatisk långtidsvård. Förutom vid de fristående sjukhemmen/vårdhemmen förekommer långtidsvård på specialkliniker och avdelningar vid lasarett och sjukstugor som framgår av bilaga 1. Sammanfattningsvis kan följande uppgifter lämnas.

Anstalter för långvarigt kroppssjuka	Antal enheter		Vårdplatser	
	1975	1976	1975	1976
Specialkliniker vid lasarett ¹ (inkl del av Vasa sjukhus)	63	65	9 607	10 602
Avdelningar ansl till lasarett ¹ (inkl del av Vasa sjukhus)	34	30	5 189	4 999
Avdelningar anslutna till sjukstugor	17	15	606	578
Sjukhem under sjukvårdsstyrelse	230	227	21 530	21 735
Sjukhem under socialnämnd	23	16	1 047	636
Specialsjukhus för psyk utv. störda	1	1	56	56
Vårdhem, enskilda (inkl föreningsars och stiftelsers)	53	42	2 302	2 141
Summa	421	396	40 337	40 747

¹ Och sjukhus av lasarettskaraktär.

Dessutom förekommer mera tillfälligt vård av långvarigt kroppssjuka på avdelningar på lasarett för infektionssjukvård som icke kan särskiljas i statistiken. Intagna och vårddagar,

svarande mot ovanstående summa vårdplatser, återfinns i tabell A 4.

I tablå nedan finner man platsantalet fördelat dels efter anstaltstyp dels efter sjukvårdsområde.

Översikt av antal vårdplatser vid anstalter för långvarigt kroppssjuka år 1976

Sjukvårdsområde	Lasarett	Sjukhem/vårdhem			
		Sjukvårdsstyrelser	Socialnämnders	Enskilda	Summa
Stockholms län	903	6 695	—	1 196	8 794
Uppsala län	308	775	13	—	1 096
Södermanlands län	868	360	—	—	1 228
Östergötlands län	1 474	439	142	70	2 125
Jönköpings län	725	516	15	33	1 289
Kronobergs län	248	548	—	—	796
Kalmar län	268	1 140	—	—	1 408
Gotlands kommun	97	143	—	47	287
Blekinge län	247	433	—	—	680
Kristianstads län	597	560	—	88	1 245
Malmö kommun	167	725	—	49	941
Malmöhus län i övrigt	1 019	761	91	190	2 061
Hallands län	233	719	—	28	980
Göteborgs kommun	1 577	695	—	419	2 691
Göteb o Bohus län i övr	446	770	29	16	1 261
Älvsborgs län	743	831	100	—	1 674
Skaraborgs län	541	556	—	38	1 135
Värmlands län	416	996	43	—	1 455
Örebro län	678	606	52	117	1 453
Västmanlands län	436	419	136	11	1 002
Kopparbergs län	220	1 168	—	—	1 388
Gävleborgs län	898	382	—	32	1 312
Västernorrlands län	870	735	15	29	1 649
Jämtlands län	288	353	—	—	641
Västerbottens län	436	682	—	—	1 118
Norrbottens län	701	337	—	—	1 038
Summa	15 404	22 344	636	2 363	40 747

Konvalescenthemmen ingår icke i några här redovisade tabeller i andra fall än då de är avdelningar på lasarett och som sådana icke kunnat skiljas ut från den förvaltningsekono-

miska enheten. Undantag utgör nedanstående tablå, som är komplett. Den avser slutet av år 1976

Konvalescenthem	Antal anstalter	Antal vårdplatser	Antal intagningar	Antal vårddagar, 1 000-tal
Avd vid lasarett (inkl lätt- och eftervårdsavd)	5	194	1 978	52
Under sjukvårdsstyrelse	21	1 045	11 561	267
Enskilda	79	2 057	17 177	559
Summa	105	3 296	30 716	878

Sjukhus för psykiatrisk vård

Den av riksdagen år 1963 beslutade mentalvårdsreformen trädde i kraft den 1 januari 1967 och innebar landstingens övertagande av de statliga mentalsjukhusen. Numera är således landstingskommunerna och landstingsfria kommunerna huvudmän även för dessa sjukhus, vilka benämnes *lasarett för psykiatrisk vård*. Ett flertal sjukhus har organisatoriskt sammanförts med somatiska lasarettsenheter och kallas för lasarett för somatisk och psykiatrisk vård. Jämte dessa driver landstingen som tidigare kliniker för psykiatrisk vård vid de stora lasarett för övervägande somatisk vård.

Sjukhem för lättskötta psykiskt sjuka är avsedda för vård av sådana patienter, som ej är i behov av de psykiatriska sjukhusenheternas kvalificerade resurser. Dessa hem drives dels av landsting och landstingsfria kommuner, dels av enskilda och benämns då vårdhem. De förra har statsbidrag. Som nämnts i början av avsnitt b redovisas kroppssjukvårdens och psykiatriska vårdens sjukhus ofta i samma tabeller och i vissa översikter av sjukvården utan uppdelning på vårdform. En specifikation av lasarett för psykiatrisk vård finns i bilaga 2.

Inrättningar för psykiskt utvecklingsstörda

Enligt omsorgslagen (SFS 1967:940 med senare ändringar) är landstingen och kommunerna utom landstingen i princip huvudmän och ansvariga för att utvecklingsstörda som är bosatta inom landstingskommunen bereds undervisning och vård och blir föremål för övriga omsorger. Ledningen av landstingskommuns verksamhet utövas av en styrelse för omsorger om psykiskt utvecklingsstörda. Staten sörjer endast för viss undervisning av utvecklingsstörda med syn- eller hörselskada. Nämda huvudmän upprättar en plan för ordnandet av omsorgerna om psykiskt utvecklingsstörda inom sitt område. Planen skall upptaga de inrättningar för utvecklingsstörda som behövs, bl a särskolor, vårdhem och specialsjukhus. För i planen upptagna vårdhem, s k plananstalter, är huvudmannen ekonomiskt ansvarig.

Vissa enskilda vårdhem är icke upptagna i respektive huvudmans plan utan i särskild ordning godkända som s k riksanstalter, vilka efter förmedling och bekostnad av omsorgsstyrelserna mottar utvecklingsstörda från hela riket.

För vården av *psykiskt utvecklingsstörda* redovisas nedan skilda slag av inrättningar och vårdplatser. (Jämför tabell A 3.) Härtill kommer särskolor och elevhem, över vilka skolöverstyrelsen är huvudtillsynsmyndighet.

År	Antal vårdplatser vid slutet av året (exkl särskoleplatser)				Antal övriga platser vid slutet av året				
	Vårdhem Plan- anstalter ¹	Riks- anstalter ¹	Special- sjukhus	Summa vård- platser	Inackor- derings- hem	Daghem	Syssel- sättnings- hem/dag- center	Skyddade verkstäder	Summa övriga platser
1960	6 350	1 875	2 102	10 327	..	..	..	..	..
1965	8 032	1 597	2 360	11 989	..	..	..	..	..
1970	9 537	1 748	2 135	13 420	588	409	1 124	1 310	3 431
1971	9 583	1 773	2 052	13 408	780	506	1 700	1 181	4 167
1972	9 492	1 776	1 772	13 040	1 000 ²	510 ²	2 200 ²	1 100 ²	4 810 ²
1973	9 840 ²	1 740 ²	1 460 ²	13 040 ²	1 350 ²	530 ²	2 480 ²	900 ²	5 260 ²
1974	9 780 ²	1 710 ²	1 320 ²	12 810 ²	1 430 ²	570 ²	2 920 ²	870 ²	5 790 ²
1975	9 600 ²	1 700 ²	1 410 ²	12 710 ²	1 720 ²	420 ²	3 110 ²	920 ²	6 170 ²
1976	9 770 ²	1 460 ²	1 030 ²	12 260 ²	1 980 ²	640 ²	4 300 ²	920 ²	7 840 ²

¹ Före 1968 inkl arbetshemsplatser. – ² Avrundade tal.

Tabell A 6 Utvecklingsstörda barn och ungdomar fördelade efter boende- och skolform 1/11 -76

Mentally retarded (child and adolescent) by domicile and kind of school

Källa: Beläggningsrapporter från omsorgsstyrelser, riksanstalter och specialsjukhus.

Skolform Kind of school	Boendeform Domicile									Summa Total	% av totala antalet % of total number
	Föräldra- hem Parental home	Egen bostad Own residence	Annat ensk hem Other family care	Flyghem Boarding home	Inackorde- ringshem Group home	Vårdhem ¹ Residential home	Special- sjukhus Special hosp.	Special- särskola Special boarding school	Annan boende- form Other living condi- tions		
Förskola/daghem Pre-school (day-nursing)	1 169	—	107	31	—	156	—	—	2	1 465	10,8
%	79,8	—	7,3	2,1	—	10,7	—	—	0,1	100,0	
Träningskola Training school	1 519	—	148	455	3	497	92	—	9	2 723	20,2
%	55,8	—	5,4	16,7	0,1	18,3	3,4	—	0,3	100,0	
Grundsärskola Basic special school	3 479	1	188	371	3	30	47	44	17	4 180	31,0
%	83,2	0,0	4,5	8,9	0,1	0,7	1,1	1,1	0,4	100,0	
Yrkesskola Vocational school	997	36	51	654	68	224	8	28	3	2 069	15,3
%	48,2	1,7	2,5	31,6	3,3	10,8	0,4	1,4	0,1	100,0	
Spec klass i särskola Special classes in separate schools	291	—	28	143	—	152	—	—	5	619	4,6
%	47,0	—	4,5	23,1	—	24,6	—	—	0,8	100,0	
Särskild undervisning Separate teaching	434	—	38	11	—	681	15	—	23	1 202	8,9
%	36,1	—	3,2	0,9	—	56,7	1,2	—	1,9	100,0	
Hemvård Care at home	115	2	12	—	—	—	—	—	—	129	1,0
%	89,1	1,6	9,3	—	—	—	—	—	—	100,0	
Dagcenter, skyddat arbete, självständigt arbete ²	248	69	7	2	11	43	2	—	1	383	2,8
%	64,8	18,0	1,8	0,5	2,9	11,2	0,5	—	0,3	100,0	
Övriga aktiviteter Other activities	211	1	7	40	1	16	—	—	94	370	2,7
%	57,0	0,3	1,9	10,8	0,3	4,3	—	—	25,4	100,0	
Ingen verksamhet Non-active	270	13	21	1	2	61	—	—	3	371	2,7
%	72,8	3,5	5,7	0,3	0,5	16,4	—	—	0,8	100,0	
Summa Total	8 733	122	607	1 708	88	1 860	164	72	157	13 511	100,0
%	64,6	0,9	4,5	12,6	0,7	13,8	1,2	0,5	1,2	100,0	
De ej verksamma av summan inom resp boendeform (%) Per cent non-active	3,1	10,7	3,5	—	2,3	3,3	—	—	1,9	2,8	

¹ Inkl riksanstalt och specialvårdhem. Incl special residential home. — ² Day activity centre, Sheltered employment, Employment in the open labour market.

Tabell A 7 Utvecklingsstörda vuxna fördelade efter boende- och verksamhetsform 1/11 -76
Mentally retarded (adults) by domicile and occupation

Verksamhet (eller plats barför) Occupation (place of occupation)	Boendeform Domicile								% av totala antalet % of total number
	Foräldra- hem Parental home	Egen bostad Own res- idence	Annat ensk hem Other family care	Inackorde- ringshem Group home	Vårdhem ¹ Residential home	Special- sjukhus Special hospital	Annan boende- form Other living conditions	Summa Total	
Dagcenter för dem som bor på vårdhem el spec sjukhus och för övriga <i>Independent day activity centre²</i>	2 376	469	98	1 212	6 928	313	49	11 445	47,8
Skyddat arbete <i>Sheltered employment</i>	688	571	12	349	92	80	15	1 807	7,6
Självständigt arbete <i>Employment in the open labour market</i>	38,1	31,6	0,7	19,3	5,1	4,4	0,8	100,0	
Hemavård <i>Care at home</i>	968	959	109	162	37	1	45	2 281	9,5
Går i särskola <i>Attend special school</i>	42,4	42,1	4,8	7,1	1,6	0,0	2,0	100,0	
Övriga aktiviteter <i>Other activities</i>	643	68	40	—	—	—	—	751	3,1
Ingen verksamhet <i>Non-active</i>	85,6	9,1	5,3	—	—	—	—	100,0	
Summa <i>Total</i>	337	23	22	269	286	134	1	1 072	4,5
De ej verksamma av summan inom resp boendeform (%)	31,4	2,1	2,1	25,1	26,7	12,5	0,1	100,0	
<i>Per cent non-active</i>	184	145	10	171	100	4	700	1 314	5,5
	14,0	11,0	0,8	13,0	7,6	0,3	53,3	100,0	
	2 401	973	107	33	1 405	333	7	5 259	22,0
	45,7	18,5	2,0	0,6	26,8	6,3	0,1	100,0	
	7 597	3 208	398	2 196	8 848	865	817	23 929	100,0
	31,7	13,4	1,7	9,2	37,0	3,6	3,4	100,0	

¹ Inkl riksanstalt och specialvårdhem. *Incl special residential home.* — ² Incl day activity centre attached to residential homes and special hospitals.

Den öppna psykiska hälsovården för vuxna är till största delen knuten till den slutna verksamheten. Vid lasaretten för psykiatrisk vård (motsvarande enheter) utövar vissa läkare och deras medhjälpare viss rådgivning till enskilda personer och olika organ inom socialvård och nykterhetsvård. Liknande verksamhet utövas vid polikliniker i Stockholm, Göteborg och Malmö och av vissa socialläkare.

Mentalvårdsbyrån i Stockholm har till huvudsaklig uppgift att bedriva abortförebyggande verksamhet. Rådgivning i mentalhygieniska frågor ingår dock även i byråns verksamhet, och densamma har utvecklats till ett centrum för systematisk psykoterapeutisk verksamhet. Liknande centra för systematiskt bedriven psykoterapi finns i regi av enskilda stiftelser och vid några av sjukhusen för psykiatrisk vård.

Viss öppen vård. Inom sjukhusområdena utövas tillsyn och lämnas hjälp åt från sjukhusen försöksutskrivna och exspektanter. Denna organisation fungerar även såsom psykiatrisk, rådgivande instans inom resp sjukhusområde. Kostnaderna för denna verksamhet utgörs huvudsakligen av avlöningar och reseersättningar till den personal, som sköter densamma.

Familjevård. Förutom de psykiskt sjuka, som vårdas på sjukhusen, finns ett antal, som under sjukhusens överinseende omhändertas i kontrollerad familjevård. I Stockholm och Göteborg är denna vård icke ansluten till sjukhusen och redovisas icke i denna publikation, utan ingår som en del av den öppna vården av psykiskt sjuka, för vilken finnes en fristående organisation.

Familjerådgivningsverksamheten regleras i kungörelsen om statsbidrag till försöksvis anordnad familjerådgivning (1960:710). I denna kungörelse definieras verksamheten bl a som »rådgivning och behandling i samband med konfliktsituationer i äktenskap och familj samt upplysningsverksamhet om samlevnadsproblem».

Statsbidrag kan utgå till landsting och kommun som inte tillhör landsting. När särskilda skäl föreligger kan statsbidrag utgå även till familjerådgivning som bedrivs av kommun, som ingår i landstingskommun, eller av enskild. I statsbidragskungörelsen föreskrivs vidare, att till en familjerådgivningsbyrå skall

knytas två eller flera kuratorer (familjerådgivare) samt såsom konsulter två eller flera läkare, varav minst en psykiater och en gynekolog. Övervägande antalet byråer är landstingskommunala, ca en tredjedel är primärkommunala. Därtill kommer vissa byråer, som drivs av kyrkliga och ekumeniska föreningar.

Socialutredningen, som haft till uppgift bl a att lägga fram förslag rörande familjerådgivningens framtida utformning och organisation uttalar i sitt principbetänkande (SOU 1974:39) att övervägande skäl föreligger för att familjerådgivningen i framtiden knyts till primärkommunerna.

Verksamheten inom den *öppna psykiska barna- och ungdomsvården* bedrivs i anslutning till sjukhus med barn- och ungdomspsykiatrisk klinik vid *rådgivningscentraler* eller *filiäler*. Verksamheten bedrivs också vid *behandlingshem*.

Vid utgången av år 1976 fanns i samtliga landstingskommuner centraler, anslutna till sjukhus med barn- och ungdomspsykiatrisk verksamhet. Antalet *fristående* centraler uppgick till 40, huvudsakligen belägna i Stockholms och Göteborgs kommuner.

Inom den psykiska barna- och ungdomsvården fanns vid utgången av år 1976 95 läkartjänster inrättade för huvudsakligen slutenvård och 73 för enbart öppen vård. Antalet tjänster för psykologer uppgick till 253 och för kuratorer till 226. Antalet pedagogassistenter uppgick till 120.

Tabell A 8 Patienter i öppen vård (läkarbesök) och röntgenarbeten i öppen och slutna kroppssjukvård år 1976.**Out-patient care**

Källa: Sjukhusens årsberättelser; Göteborgs sjukvårdsstyrelses årsberättelse, årsberättelser över verksamheten inom läkardistrikten och vid tuberkulosdispensärerna.

Sjukhustyp, polikliniker, distriktsläkarmottagningar <i>Type of institution, Out-Patient Departments, District Medical officers' Stations</i>	Antal organ <i>No. of services</i>	Öppen vård <i>Out-patients</i>			Öppen o slutna vård <i>In- and out-patients</i>	
		Antal patienter 1 000-tal <i>No. of patients 1 000</i>	Antal besök 1 000-tal <i>No. of visits 1 000</i>	Besök per patient <i>Visits per patient</i>	Antal röntgenundersökningar 1 000-tal <i>X-ray examinations 1 000</i>	Antal röntgenbehandlingar 1 000-tal <i>X-ray treatments 1 000</i>
Undervisningslasarett <i>Teaching hospitals</i>	10	1 131	2 993	2,7	1 001	ca 295 ³
Övriga delade lasarett <i>Other specialized general hospitals</i>	84	2 683	7 372	2,8	2 667	ca 180 ³
Speciallasarett <i>Single-clinic and maternity hospitals</i>	1	12	32	2,7	14	—
Odelade lasarett <i>Non specialized general hospitals</i>	5	31	59	1,9	30	—
Summa lasarett ¹ <i>Total</i>	1976	100	3 857	2,7	3 712	ca 475³
	1975	98	3 757	2,7	3 709	ca 450 ³
	1974	102	3 655	2,7	3 946	500 ³
	1973	104	3 408	2,8	3 803	427 ³
	1972	108	3 574	2,6	3 822	1 128 ⁴
	1971	111	3 500 ⁵	2,6 ⁵	3 884	1 139 ⁴
	1970	111	3 508	2,5	3 920	494 ²
	1969	114	3 099	2,7	3 726	662
	1968	114	2 859	2,7	3 506	693
	1960	111	2 007	2,5	2 175	670
	1955	104	1 685	2,6	..	..
Lasarett för lungsjukvård <i>TB hospitals</i>	9	3	17	5,7	26	—
Lasarett för infektionssjukvård <i>Epidemic hospitals</i>	1	11	18	1,6	11	—
Andra sjukhus av lasarettskaraktär <i>Other hospitals of general hospital character</i>	13	18	78	4,3	62	1
Sjukhem för lättvård <i>Health service centres</i>	2	69	166	2,4	35	—
Tuberkulosdispensärer <i>TB-dispensaries</i>	42	—	—	—	511	—
Distriktsläkarmottagningar (allmänläkar-, specialistvård) och fristående polikliniker ⁷ <i>District Medical officers' stations and independent polyclinics</i>	—	..	6 120	..	197	—
Allmänläkarvård <i>General care</i>	—	..	578	..		—
Specialistvård <i>Specialist care</i>	—	..	..	..	..	..
Totalsumma <i>Grand total</i>	—	..	17 433	..	4 554	..

¹ Exkl lasarett för lungsjukvård och infektionssjukvård. — ² Ofullständig uppgift. — ³ Isotopundersökningar och radioterapeutiska behandlingar. — ⁴ Inklusive fysikalisk terapi. — ⁵ Reviderat tal. — ⁶ Inkl massundersökningar. —

⁷ I Stockholm och Göteborg.

Tabell A 8

Tabellen omfattar icke organ, som övervägande meddelar hälsovård, såsom mödravårds- och barnavårdscentraler. Ej heller ingår besök hos (eller av) sjuksköterska eller barnmorska, utan endast besök hos (eller av) läkare.

Även så begränsad är sammanställningen icke komplett. Företagshälsovården är utesluten, då den icke hör till den allmänna sjukvården. Vidare saknas

uppgifter från könspoliklinikerna i vissa kommuner. Enligt uppgifter från Riksförsäkringsverket uppskattas antalet besök hos privatpraktiserande läkare till 3,3 miljoner. I de redovisade talen finns dessutom luckor, vissa av dem har fyllts genom beräknade tal, och materialets kvalitet i övrigt är icke alltid tillfredsställande.

Tabell A 9 Läkarsbesök i öppen vård inom läkardistrikt år 1976

Visits at medical officers' stations in 1976

Källa: Redogörelser från distriktsläkarmottagningar/läkarstationer/vårdcentraler.

Landsting, landstingsfria kommuner <i>Counties, county boroughs</i>	Antal läkarsbesök på mottagning för <i>No. of visits for</i>												Därav akutbesök <i>Acute visits</i>
	Allmänläk vård <i>General care</i>	Allmän internmed <i>Internal medicine</i>	Pediatrik <i>Pediatrics</i>	Dermatologi o venereologi <i>Dermato- Venereology</i>	Allmän kirurgi <i>Surgery</i>	Gynekologi o obstetrik <i>Gynaecology and obstetrics</i>	Ögon- sjukdomar <i>Ophthalm- ology</i>	Öron-, nas- o halssjukdomar <i>Oto-rhino- laryngology</i>	Ortopedi <i>Orthoped- ics</i>	Allmän psykiatri <i>Psychiatry (adult)</i>	Övr vård <i>Other care</i>	Summa besök <i>Total</i>	
Stockholms län	594 578	—	61 894	14 831	10 278	18 884	23 608	43 252	8 879	23 791	7 517	807 512	193 844
Uppsala län	122 763	—	3 738	—	—	—	1 973	—	—	—	—	128 474	32 927
Södermanlands län	221 209	1 962	3 818	—	—	5 212	4 068	—	2 159	313	—	238 741	114 777
Östergötlands län	254 165	2 452	5 553	—	6 014	5 752	3 489	—	—	—	—	277 425	90 958
Jönköpings län	217 600	—	5 347	3 343	—	3 496	9 971	5 659	1 704	916	729	248 765	86 159
Kronobergs län	175 147	3 297	1 876	—	—	2 974	5 833	—	—	594	124	189 845	88 272
Kalmar län	236 666	3 819	1 943	—	8 098	5 979	323	—	—	2 002	—	258 830	105 146
Gotlands kommun	46 367	—	—	—	—	—	—	3 034	—	—	—	49 401	18 189
Blekinge län	115 855	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	115 855	—
Kristianstads län	218 273	—	1 393	—	—	—	—	—	—	—	—	219 666	75 433
Malmö kommun	12 033	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12 033	1 853
Malmöhus län i övr	483 431	3 256	562	3 781	1 279	4 567	12 590	14 125	—	—	3 372	526 963	233 800
Hallands län	205 822	—	—	—	—	—	—	—	—	—	411	206 233	103 518
Göteborgs kommun	270 511	—	20 247	13 011	10 594	—	8 350	12 978	—	6 635	—	342 326	25 204
Göteborgs o Bohus län i övrigt	299 561	2 474	3 902	—	—	4 345	—	—	—	2 490	341	313 113	146 882
Älvsborgs län	421 242	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	421 242	226 001
Skaraborgs län	229 920	—	167	288	—	—	—	—	—	—	—	230 375	106 647
Värmlands län	269 496	1 741	6 189	—	3 548	6 961	11 530	11 964	987	—	—	312 416	113 353
Örebro län	198 011	—	3 636	897	3 385	3 990	—	—	—	—	—	209 919	55 882
Västmanlands län	137 835	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	137 835	66 380
Kopparbergs län	261 907	2 299	8 226	1 592	7 249	6 111	11 755	4 448	—	4 040	773	308 400	116 005
Gävleborgs län	232 810	—	1 629	—	—	3 614	—	—	—	—	—	238 053	85 002
Västernorrlands län	251 246	—	1 564	—	—	400	657	—	—	114	—	253 981	81 078
Jämtlands län	160 364	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	160 364	49 527
Västerbottens län	226 745	—	—	—	—	1 531	—	—	—	—	—	228 276	37 595
Norrbottnens län	256 264	2 145	1 130	—	2 160	—	—	—	—	431	—	262 130	92 956
Summa	6 119 821	23 445	132 814	37 743	52 605	73 816	94 147	95 460	13 729	41 326	13 267	6 698 173	2 347 388

Tabell A 10 Anställd landstingspersonal den 1 mars 1977

Personnel employed at hospitals of the county councils.

Källa: Personalinventering den 1 mars 1977. Landstingsförbundet

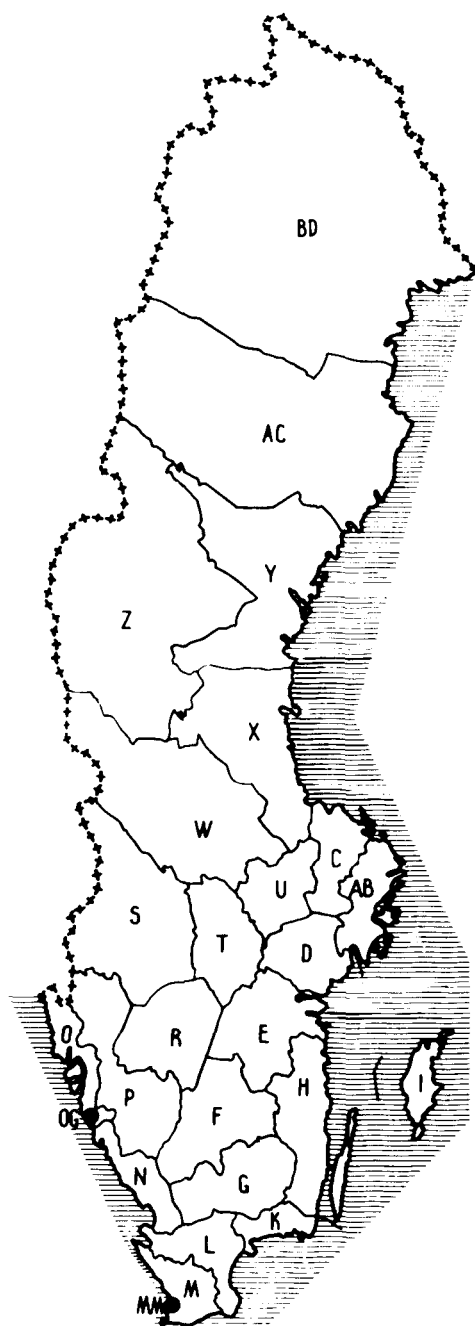
Personalkategori <i>Personnel</i>	Lasarett <i>Somatic and mental hospitals</i>	Sjukstugor <i>Cottage hospitals</i>	Sjukhem för långv sjuka <i>Homes for chronic sick</i>	Konvale- scenthem <i>Convale- scent homes</i>	Övriga sjukhus <i>Other hospitals</i>
Läkare <i>Physicians</i>	7 871	26	198	—	128
Adm sjuksköterskepersonal <i>Nurses in service administration</i>	810	10	150	4	25
Avdelningsföreståndare <i>Head nurses</i>	5 088	74	1 102	23	215
Sjuksköt/barnmorskor/assistenter <i>Nurses/midwives/technicians</i>	19 256	94	869	14	385
Arbetssterapevter <i>Occupational therapists</i>	797	13	224	6	41
Sjukkymnaster <i>Physiotherapists</i>	1 275	12	197	2	64
Kuratorer och föreståndare vid familjerådgivningsbyråer <i>Social workers</i>	1 100	4	59	—	24
Psykologer <i>Psychologists</i>	534	1	1	—	1
Tandvårdschefer, tandläkare <i>Dentists</i>	6	—	—	—	—
Tandtekniker, övr tandvårdspersonal <i>Dental technicians, assistants etc</i>	12	—	—	—	—
Förvaltningspersonal <i>Administrative staff</i>	10 176	54	305	3	202
Ekonomipersonal <i>Domestic staff</i>	21 759	279	3 495	86	989
Annan vårdpersonal <i>Auxiliary nursing personnel</i>	72 756	848	13 035	78	2 664
Summa Total	141 440	1 415	19 635	216	4 738

Tabell A 10

I tabellen redovisas antalet personer omräknade till heltidsanställda. Personal vid sjukhus inom *landstingsfria* kommuner och Karolinska sjukhuset ingår ej i tabellen.

Karta 1 Sjukvårdsområden

Principal districts for Public health

Landstingsområden *County councils' districts*

AB	= Stockholms	län	landstings
C	= Uppsala	»	»
D	= Södermanlands	»	»
E	= Östergötlands	»	»
F	= Jönköpings	»	»
G	= Kronobergs	»	»
H	= Kalmar	»	»
K	= Blekinge	»	»
L	= Kristianstads	»	»
M	= Malmöhus	»	»
N	= Hallands	»	»
O	= Göteborgs o Bohus	»	»
P	= Älvsborgs	»	»
R	= Skaraborgs	»	»
S	= Värmlands	»	»
T	= Örebro	»	»
U	= Västmanlands	»	»
W	= Kopparbergs	»	»
X	= Gävleborgs	»	»
Y	= Västernorrlands	»	»
Z	= Jämtlands	»	»
AC	= Västerbottens	»	»
BD	= Norrbottens	»	»

Landstingsfria kommuner *Communes outside county councils*

I	= Gotland
MM	= Malmö
OG	= Göteborg

Omsorgsstyrelsernas sjukvårdsområden för psykiskt utvecklingsstörda skiljer sig från kroppssjukvårdens och psykiatriska vårdens sjukvårdsområden vad beträffar Göteborg och Göteborgs och Bohus läns landsting, som bildar särskilt sjukvårdsområde.

Karta 2 Hälso- och sjukvårdsregionerna Regions for Public health

Enligt riksdagens beslut år 1960 skall riket vara indelat i 7 sjukvårdsregioner för specialiserade vårdgrenar, som kräver så stort upptagningsområde, att de vanliga sjukvårdsområdena (landstingens resp landstingsfria kommuners upptagningsområden) är för små att ensamma uppbära kliniker härför. Regionerna, som benämnes efter den ort där *regionsjukhuset* (eller -sjukhusen) är beläget, är följande.

Folkmängd 31/12 1976

1 Stockholmsregionen	1 555 489 inv
2 Uppsalarregionen	1 280 988 inv
3 Linköpingsregionen	932 542 inv
4 Lund-Malmöregionen	1 478 795 inv
5 Göteborgsregionen	1 481 946 inv
6 Örebroregionen	861 102 inv
7 Umeåregionen	645 317 inv

Summa 8 236 179 inv

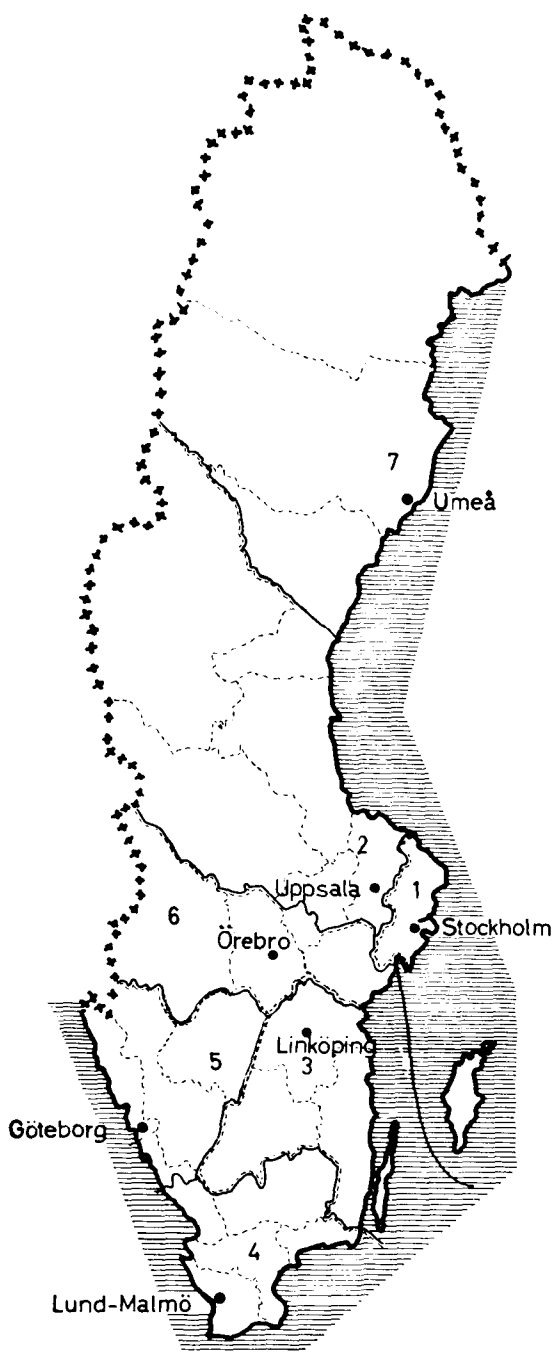
Inom varje region finns en lokal regionsjukvårdsnämnd.

De heldragna linjerna på kartan anger regionerna, de streckade länsgränserna. (Jfr SOU 1958:26.) Punkterna markerar regionsjukhusen. Vid 1976 års slut fanns enligt regionsjukvårdsavtal vårdplatser för regionsjukvård vid nedan angivna sjukhus: Region, sjukhus och specialitet.

1. *Karolinska sjukhuset*: Vårdplatser för plastikkirurgi, thoraxkirurgi, neurokirurgi, radioterapi, urologi, barnkirurgi, dermatologi, neurologi, reumatologi.
2. *Akademiska sjukhuset*: Vårdplatser för plastikkirurgi, thoraxkirurgi, neurokirurgi, radioterapi, barnkirurgi, dermatologi, neurologi, kardiologi.
3. *Regionsjukhuset Linköping*: Vårdplatser för plastikkirurgi, neurokirurgi, radioterapi, neurologi, njurmedicin.
4. *Lunds lasarett*: Vårdplatser för thoraxkirurgi, neurokirurgi, radioterapi, urologi, barnkirurgi, dermatologi, njurmedicin.
5. *Sahlgrenska sjukhuset*: Vårdplatser för plastikkirurgi, thoraxkirurgi, neurokirurgi, radioterapi, urologi, dermatologi, neurologi.
Östra sjukhuset: Vårdplatser för barnkirurgi.
6. *Regionsjukhuset Örebro*: Vårdplatser för plastikkirurgi, thoraxkirurgi, radioterapi, urologi, barnkirurgi, dermatologi, neurologi, reumatologi, kardiologi.
7. *Umeå lasarett*: Vårdplatser för plastikkirurgi, thoraxkirurgi, neurokirurgi, radioterapi, urologi, barnkirurgi, dermatologi, neurologi.

In conformity with a parliamentary decision in 1960 the country is divided into 7 regions for such specialized care for which the county councils and county boroughs are not large enough to support a clinic of their own. The regions and their population are listed above.

In accordance with agreements between the pertinent authorities there were clinics for kidney diseases, neurology, neurosurgery, dermatology, thoracic surgery, plastic surgery, radiotherapy, urology, child surgery etc at the end of 1976.

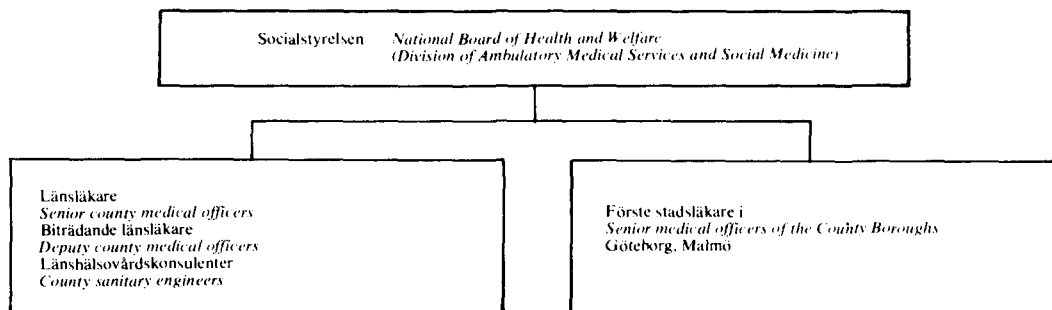
c. Vissa fristående organ och verksamheter

Länsläkarorganisationen

Den statliga länsläkarorganisationen kan ses som socialstyrelsens regionala organisation,

geografiskt indelad efter landstingsområdena. I Göteborg och Malmö, som inte ingår i landsting, finns i stället för länsläkare 1:e stadsläkare. Hur organisationen är uppbyggd framgår av nedanstående tablå.

LÄNSLÄKARVÄSENDET MEDICAL OFFICERS' SERVICE

Länsläkarorganisationen skall medverka i hälso- och sjukvårdsplaneringen inom respektive län. Den skall utöva viss tillsyn över hälso- och sjukvården i länet, huvudsakligen den öppna vården samt den del som ligger utanför den offentliga sektorn: enskilda vårdhem, privatläkare. Särskild uppmärksamhet skall ägnas åt utvecklingen på det omgivningshygieniska om-

rådet. Länsläkarna skall stå länsstyrelserna och kommunala organ och andra sammanslutningar till tjänst med råd och upplysningar i frågor som rör den allmänna hälsovården.

I nedanstående tabell redovisas länsläkarna med uppgifter om antal tjänster och hur dessa tjänster uppehölls hösten 1976.

Tabell A 11 Länsläkare och 1:e stadsläkare år 1976.
Posts for medical officers 1976.

Befattning	Antal tjänster	Därav uppehållna av				Vikarie saknas
		läkare med svensk legitimation	enbart läkar-examen	svensk medicine kandidat	utländska läkare utan svensk legitimation	
					med tids-begränsad behörighet	övriga
Länsläkare	25	25	—	—	—	—
Bitr länsläkare	15	8	—	—	—	7
1:e stadsläkare	2	2	—	—	—	—

¹ Inkl uppehållna medelst dubbelförordnande.

Tjänsteläkare, distriktsläkare

Den 1 januari 1973 försvann benämningen tjänsteläkare, varmed menades provinsialläkare, biträdande och extra provinsialläkare samt stadsdistriktsläkare (sedan 1968 benämnda provinsialläkare). Tjänsteläkarna var skyldiga att vid sidan av sina allmänna läkaruppgifter utföra särskilda uppgifter enligt olika författningar. I samband med slopandet av tjänstelä-

karbenämningen fördelades dessa uppgifter mellan i princip alla läkare i offentlig tjänst.

Offentligt anställda läkare, sysselsatta inom enbart öppen hälso- och sjukvård och knutna till ett läkardistrikt, kallas distriktsläkare. Sjukvårdshuvudmannen har möjlighet anställa distriktsläkare inom olika kompetensområden som t ex allmänläkare, barnläkare etc. Primärvården – all hälso- och sjukvård som kan be-

drivas utanför läns- och regionsjukhus samt centrala sjukhem – avses byggas ut för att ge ett differentierat vårdutbud så nära befolkningens boende- och arbetsmiljö som möjligt. Förutom läkare arbetar distriktssköterskor, sjukgymnaster, arbetsterapeuter m fl inom primärvården. Normalt kommer en större vårdcentral att betjäna ett upptagningsområde med 20 000–50 000 personer.

Tabell A 12 Tjänster för vidareutbildade läkare inom öppen vård den 1/1 1977.

Posts for medical officers within the out-patient care

Källa: Januari 1977: Sammanställningar över tjänster för vidareutbildade läkare den 1/1 1977.

Verksamhetsområde	Antal tjänster
Allmänläkarvård	1 606
Specialistvård	1 218
Summa Total	2 824

Distriktsvården m m

Distriktssköterskornas verksamhet omfattar hälsoupplýsning och medverkan inom förebyggande vård, såsom barnhälsovård, mödrahälsovård och skolhälsovård. Sjukvård i hemmet och på egen mottagning upptar en stor del av verksamheten, som regleras genom normalinstruktion för distriktssköterska (30 juli 1964). Se vidare tabellerna A 13 och A 14.

Antal yrkesverksamma distriktssköterskor och sjuksköterskor vid barnavårdscentraler var år 1976 ca 2 900.

Tabell A 13 Distriktssköterskornas verksamhet

Public Health Nurses' activity

Källa: Årsberättelser från landsting, personalsituationen.

År Year	Antal distrikts- sköterskor No. of nurses	Hembesök per distriktssköterska Home visits per nurse 1 sjuk- vård Curative care	1 hälso- vård ¹ Health care	Biträdd vid läkarmot- tagning i hälsovård ¹ Ggr per sjuk- sköterska Assisted doctor in health clinics Times per nurse
1950	1 264	699	468	43
1955	1 502	799	374	35
1960	1 598	825	304	35
1965	1 697	862	251	28
1970	1 834 ³	941	212	25 ²
1975	2 043 ³	1 090	146	25 ²
1976	2 080 ³	..	..	..

Distriktssköterskor vid mödra-barnavårdscentraler ingår ej i tabellen.

I antalet distriktssköterskor ingår vikarier. Distriktssköterskor i Göteborg och Malmö, vilka ej lämnar verksamhetsberättelser är ej medtagna.

¹ Mödra-, barn- och skolhälsovård samt dispensärvård. – ² Beräknat på de landsting som lämnat fullständiga uppgifter. – ³ Uppehållna tjänster.

Tabell A 14 Redogörelse för besök hos eller av distriktssköterska år 1976

Public Health Nurses' activity

Källa: Årsberättelser från landsting.

Sjukvårdsområden <i>Counties, county boroughs</i>	Individuella besök vid distr sköt mott ¹	Hembesök <i>Home visits</i>	Darav ersättningsberättigade Individuella besök vid distr sköt mottagning	Hembesök
Stockholms läns landsting	337 870	257 354	174 526	150 630
Uppsala läns landsting	69 249	45 494		
Södermanlands läns landsting	121 387	97 600	67 096	47 417
Östergötlands läns landsting	96 948	137 309	46 577	80 317
Jönköpings läns landsting	112 242	101 154	67 637	63 413
Kronobergs läns landsting	93 315	61 856	54 537	37 107
Kalmar läns landsting	106 676	109 337	50 568	37 726
Gotlands kommun	32 631	24 121	18 427	12 675
Blekinge läns landsting	41 623	34 750	20 220	20 864
Kristianstads läns landsting	107 905	78 502	41 527	35 808
Malmö kommun	9 382	56 576	8 604	46 676
Malmöhus läns landsting	142 813	168 114	73 752	103 941
Hallands läns landsting	67 942	61 351	45 502	7 383
Göteborgs och Bohus läns landsting	87 368	62 175	29 297	19 607
Älvsborgs läns landsting	152 450	97 399	80 533	44 057
			75 971	
Skaraborgs läns landsting	119 115	99 954	45 411	47 122
Värmlands läns landsting	123 046	100 327	..	..
Örebro läns landsting	108 329	136 419	67 404	84 712
Västmanlands läns landsting	90 007	77 727		
			58 290	
Kopparbergs läns landsting	202 313	94 640		46 223
			91 568	
Gävleborgs läns landsting	184 293	120 829	63 692	44 449
Västernorrlands läns landsting	119 252	97 616	..	..
Jämtlands läns landsting	78 105	70 293	..	..
Västerbottens läns landsting	101 896	104 555		17 571
			45 003	
Norrbottnens läns landsting	86 100	99 159		
			185 259	
Hela riket Total	S:a 2 792 257	2 394 611	955 310	947 698
			608 583	

¹ Individual visits at nurse's station.**Tabell A 13**

Tre landstingsområden har ej lämnat redogörelse på ny blankett varför ersättningsberättigade besök ej kunnat anges för dessa.

Uppdelning av ersättningsberättigade besök på individuella besök resp hembesök har inte kunnat göras i tre landstingsområden, inom fyra områden har uppdelningen varit ofullständig. Besök som ej kunnat uppdelas har angivits under en klammer.

Gruppbesök har ej kunnat redovisas på grund av bristfällig rapportering.

Mödra- och barnhälsovården

Mödra- och barnhälsovården är en organisation för kostnadsfri hälsokontroll av blivande och nyblivna mödrar och av barn i förskoleåldern i landstings- och landstingsfria kommuners regi. Centraler av typ I är knutna till kvinno- eller barnklinik vid lasarett och förestås av överläkare eller bitr överläkare vid kliniken eller av annan läkare med specialistkompetens i kvinnosjukdomar och förlossningar resp barnålderns invärtes sjukdomar. Centraler av typ II förestås av allmänläkare inom primärvården eller av annan som är behörig att utöva läkaryrket. Verksamheten bedrivs fr o m år 1969 i enlighet med Normalreglemente för mödra- och barnhälsovården och består främst av mottagningar hos centralernas läkare, barnmorskor och sjuksköterskor och av besök i hemmet. Mödraundervisning med mödragymnastik anordnas. Preventivmedelsrådgivning är en särskild uppgift för mödrahälsovården och är avsedd för både blivande och nyblivna föräldrar samt övriga därav intresserade. Organisationen omfattar hela landet.

Uppgifter om antalet mödra- och barnavårdscentraler och verksamhet vid dessa lämnas i tabellerna A 15–A 20.

Barn räknas som övervakat, om det kontrollerats på barnavårdscentral eller hembesök därifrån gjorts under året.

Barnmorskor i mödrahälsovård och förlossningsvård. Huvudmannen ombesörjer mödrahälsovård och förlossningsvård. Barnmorskornas verksamhet regleras genom Kungl Maj:ts reglemente för barnmorskor (MF 1955:130 – nytryck med intill den 1 juli 1976 gjorda ändringar) och normalinstruktion för distriktsbarnmorska (MF 1963:92) samt normalreglemente för mödra- och barnhälsovården (MF 1969:39).

Antalet yrkesverksamma barnmorskor i slutet av år 1976 var 3 040, varav 540 enligt tidigare studiegång. Flertalet barnmorskor var verksamma vid sjukhus. I öppen vård utanför sjukhus var 570 verksamma vid mödravårdscentraler och 330 inom distriktsvård och skolhälsovård. Beträffande förlossningar m m se i övrigt kap D b.

Tabell A 15 Mödra- och barnavårdscentraler år 1976

Maternal and child health centres

Källa: LKELP 1977, Landstingens Planer

Huvudman Responsible authority	Antal hälsovårdsorgan Number of services			
	Mödravårdscentraler, typ I Maternal Health Centres, type I	Barnavårdscentraler, typ I Child Health Centres, type I	Mödravårdscentraler, typ II Type II	Barnavårdscentraler, typ II Type II
Stockholms län	54	251	—	—
Uppsala län	10	15	8	18
Södermanlands län	3	25	7	25
Östergötlands län	14	28	8	24
Jönköpings län	8	39	7	7
Kronobergs län	4	3	21	32
Kalmar län	8	13	14	35
Gotlands kommun	1	3	10	10
Blekinge län	5	1	19	29
Kristianstads län	3	3	14	43
Malmö kommun	1	—	—	16
Malmöhus län i övrigt	19	39	25	38
Hallands län	4	20	9	18
Göteborgs kommun	10	67	—	—
Göteb o Bohus län i övr	4	7	21	50
Älvsborgs län	4	9	14	35
Skaraborgs län	5	25	14	10
Värmlands län	7	8	23	43
Örebro län	2	9	16	30
Västmanlands län	2	8	6	25
Kopparbergs län	7	20	26	46
Gävleborgs län	8	15	19	41
Västernorrlands län	5	10	14	29
Jämtlands län	1	5	26	26
Västerbottens län	2	10	36	36
Norrbottens län	6	13	28	35
Summa Total	197	646	385	701

Tabell A 14.

Kombinerade mödra- och barnavårdscentraler av typ II har fr o m 1971 uppdelats på mödra- resp barnavårdscentraler av typ II.

Tabell A 16 Mödrahälsovård, rapport A, utskrivna barnaföderskor år 1976

Maternal health service

Källa: Sjukvårdsstyrelsernas årsberättelser

46

Sjukvårdsområde <i>Counties, County boroughs</i>	Antal utskrivna barnaföderskor <i>No. of discharged mothers</i>	Darav med							
		antal läkarbesök gällande förvård <i>No. of visits to physicians concerning pre-delivery care</i>			1 eller fler besök för förvård hos specialist ¹ <i>Visits for pre-delivery care by specialist</i>	första besöket vid en graviditets- längd av 12 veckor eller färr (besök hos läkare eller barn- morska) ²	5 eller fler besök för föräldra- eller modraunder- visning <i>5 or more visits for parenty- teaching</i>	preventivmedelsrådgivning i samband med eftervård hos ³	
		0 besök <i>Visit</i>	1-2 besök <i>Visits</i>	3 eller fler besök <i>Visits</i>				läkare <i>Physician</i>	barnmorska/ sjukskoterska <i>Nurse</i>
	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Stockholms län	17 602	417	8 552	8 307	8 243	10 512	7 458	12 529	773
Uppsala län	3 757	23	730	602	124	810	1 120	1 207	-
Södermanlands län	2 587	6	518	1 666	1 295	1 688	1 055	1 867	1
Östergötlands län	2 451	44	959	1 246	1 141	1 529	1 267	2 257	16
Jönköpings län	4 619	28	649	6 453	2 629	1 760	4 550	2 676	125
Kronobergs län	2 156	81	426	1 377	435	1 274	898	1 249	116
Kalmar län	4 018	14	574	539	676	653	1 270	733	21
Gotlands kommun	585	3	241	335	447	376	245	535	1
Blekinge län	1 784	41	941	600	1 330	984	617	1 285	41
Kristianstads län	3 587	87	584	2 588	1 677	1 959	1 291	2 791	62
Malmö kommun	2 383	..	..	..	..	..	..	..	..
Malmöhus län i övrigt	9 782	1 242	2 225	8 415	831	4 239	2 608	4 464	56
Hallands län	2 788	31	137	225	454	1 753	1 263	2 339	215
Göteborgs kommun	5 203	..	..	..	5 203	3 075	1 353	4 813	-
Göteborgs o Bohus län i övrigt	3 651	53	953	2 208	843	2 293	1 247	2 790	50
Älvsborgs län	5 130	11	1 335	985	3 287	4 002	2 264	4 741	15
Skaraborgs län	3 230	31	2 521	1 252	930	1 805	1 035	2 037	147
Värmlands län	2 960	..	..	..	..	1 741	1 579	1 626	..
Örebro län	3 082	12	1 285	1 604	790	2 020	1 402	2 726	2
Västmanlands län	6 647	..	..	..	..	..	..	..	..
Kopparbergs län	3 042	825	959	2 626	1 233	1 689	1 022	2 467	90
Gävleborgs län	4 218	19	891	2 208	1 409	2 062	1 464	2 976	54
Västernorrlands län	4 789	..	..	..	..	..	..	..	..
Jämtlands län	1 989	..	..	..	..	..	..	..	..
Västerbottens län	3 375	29	355	1 606	1 331	1 106	1 476	1 355	73
Norrbottens län	1 520	..	..	..	..	..	..	..	..
Summa Total	106 935	2 997	24 835	44 842	34 308	47 330	36 484	59 463	1 858

¹ Enbart specialist i kvinnosjukdomar och förlossningar. - ² First visit at a length of gestation of 12 weeks or less (visits at physician's or midwife's station). - ³ Advice on contraceptives in connexion with after-delivery care by.

Tabell A 17 Mödrahälsovård, besök år 1976

Maternal health service

Källa: Sjukvårdsstyrelsernas årsberättelser

Sjukvårdsområde Counties, county boroughs	Antal besök på mottag- ning under året ¹ Visits at the station	Därav för									Antal hembesök av barn- morska/ sjuk- skoterska ¹
		förvård hos Pre-delivery care by		eftervård hos After-delivery care by		preventivmedelsrådgiv- ning utan samband med eftervård hos ²		annat hos Other by			
		läkare Physician	barnmors- ka/sjuk- skoterska Nurse	läkare Physician	barnmors- ka/sjuk- skoterska Nurse	läkare Physician	barnmors- ka/sjuk- skoterska Nurse	läkare Physician	barnmors- ka/sjuk- skoterska Nurse	kurator/ psykolog Social worker	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Stockholms län	327 507	67 560	199 431	16 079	1 199	20 022	16 473	2 307	2 645	1 000	791
Uppsala län	46 802	10 167	33 614	2 865	32	23	54	31	16	—	173
Södermanlands län	42 613	9 995	28 681	2 345	66	2	1 433	152	1 333	5	82
Östergötlands län	107 287	27 971	64 005	5 840	127	2 199	2 217	8	1 495	1	2 129
Jönköpings län	60 067	17 052	36 865	3 333	241	39	8 795	62	456	463	61
Kronobergs län	38 543	8 044	23 746	1 521	323	524	2 098	104	1 269	4	379
Kalmar län	54 389	9 997	32 933	2 476	170	476	8 095	3	268	—	91
Gotlands kommun	14 819	2 270	6 648	566	16	3 073	1 603	13	2 076	—	23
Blekinge län	27 858	5 173	19 634	1 516	49	—	849	15	486	39	27
Kristianstads län	49 740	12 541	32 479	2 954	62	335	575	569	224	1	201
Malmö kommun ⁴	22 865	7 887	13 049	1 929	..	..	..	..	..	..	..
Malmöhus län i övrigt	95 889	18 952	61 847	4 705	176	511	8 333	36	1 622	104	99
Hallands län	44 655	10 088	26 322	2 411	12	968	4 069	77	129	—	46
Göteborgs kommun	89 391	22 159	51 740	4 703	3	3 696	9 273	141	197	39	22
Göteborgs och Bohus län i övrigt	68 718	12 093	43 531	3 360	735	4 196	4 034	58	2 165	897	36
Älvsborgs län	101 283	17 906	63 749	4 556	190	3 196	13 567	7	1 627	1	164
Skaraborgs län	61 136	9 836	40 378	2 619	122	144	7 093	4	1 525	2	52
Värmlands län	54 788	10 625	31 934	2 464	73	1 193	7 738	84	1 100	15	67
Örebro län	60 864	11 852	38 460	3 159	60	341	4 130	55	657	427	386
Västmanlands län	59 863	15 827	36 743	3 552	4 859	338	6 362	—	—	—	—
Kopparbergs län	59 217	12 530	37 078	3 010	231	632	5 970	145	2 381	3	173
Gästriklands län	62 007	11 904	38 407	3 092	99	2 500	5 995	1 077	1 555	—	356
Västernorrlands län ⁴	53 427	10 886	34 507	3 090	357	..	..	..	..	..	..
Jämtlands län ⁴	23 006	4 548	15 829	1 282	149	..	..	..	..	..	..
Västerbottens län	48 801	9 927	32 710	2 556	118	265	11 599	29	526	7	1 048
Norrbottnens län	52 568	12 298	35 061	3 249	3	—	—	984	973	—	1 268
Summa Total	1 728 103	370 088	1 079 381	89 232	9 472	44 673	130 355	5 961	24 765	3 008	7 674

¹ Avser samtliga besök med undantag för besök enbart för mödra- eller föräldraundervisning varvid inga journalanteckningar gjorts och besök för av barnmorska utförd provtagning i samband med allmän gynekologisk hälsokontroll — ² Advice on contraceptives by — ³ S k förgävesbesök inräknas. Homevisits from the nurse.

⁴ Uppgifter har lämnats på gammal blankett i vilken redovisats besök i förvård och eftervård.

Tabell A 18 Barnhälsovård, övervakade barn år 1976

Child health service. Supervised children

Källa: Sjukvårdsstyrelsernas årsberättelser.

Landsting, landstingsfria kommuner Counties, county boroughs	Antal övervakade barn den 31 december ¹	Därav i åldern (den 31 december) Supervised							
		0 år year	1 år year	2 år years	3 år years	4 år years	5 år years	6 år years	7 år years
Stockholms läns landsting	136 346	18 224	18 785	20 810	17 720	19 942	16 883	16 096	9 886
Uppsala läns landsting	20 393	3 065	3 367	3 025	2 477	3 504	2 195	2 300	460
Södermanlands läns landsting	23 962	2 816	3 174	3 412	3 198	3 413	3 046	3 013	2 117
Östergötlands läns landsting	32 000	4 923	5 166	5 374	3 800	5 267	1 261	4 283	397
Jönköpings läns landsting	25 923	3 800	3 905	3 822	3 542	4 094	2 610	3 492	812
Kronobergs läns landsting	14 268	2 105	2 265	2 211	1 403	2 220	1 626	1 851	795
Kalmar läns landsting	20 241	2 707	2 914	2 915	2 432	3 105	2 272	2 641	1 258
Gotlands kommun	5 495	814	722	802	709	837	720	660	231
Blekinge läns landsting	15 528	3 061	2 445	2 066	1 850	2 098	1 703	1 756	655
Kristianstads läns landsting	25 271	3 622	3 652	3 588	3 039	3 750	2 826	3 298	1 496
Malmö kommun	17 284	2 438	2 526	2 437	2 268	2 195	2 132	2 153	1 135
Malmöhus läns landsting	41 186	6 304	6 193	5 910	4 988	5 809	4 584	4 852	2 482
Hallands läns landsting	24 847	5 063	3 473	3 205	2 687	3 692	2 466	2 702	1 552
Göteborgs kommun	33 509	4 889	5 168	5 021	4 624	4 665	4 916	4 194	32
Göteborgs och Bohus läns landsting	27 158	3 497	3 774	3 813	3 582	3 958	3 676	3 630	1 682
Älvsborgs läns landsting	38 676	5 106	5 379	5 670	4 939	5 955	4 175	4 791	2 442
Skaraborgs läns landsting	23 170	3 256	3 362	3 459	2 762	3 599	2 499	3 021	1 297
Värmlands läns landsting	22 101	2 968	2 356	3 403	2 846	2 125	2 724	2 747	852
Örebro läns landsting	24 202	2 836	3 114	3 369	3 492	3 414	3 600	3 521	1 025
Västmanlands läns landsting	22 371	3 067	3 293	3 406	2 789	3 232	2 501	2 501	332
Kopparbergs läns landsting	24 745	4 704	3 876	3 575	2 887	3 633	3 658	2 919	347
Gävleborgs läns landsting	24 820	3 287	3 425	3 596	3 291	3 834	3 038	3 177	1 172
Västernorrlands läns landsting	22 990	2 943	3 184	3 258	2 939	3 359	2 907	2 947	1 414
Jämtlands läns landsting	12 166	1 411	1 483	1 673	1 559	1 663	1 593	1 585	1 213
Västerbottens läns landsting	23 326	3 656	3 453	3 432	2 982	3 033	2 784	2 767	1 308
Norrbottens läns landsting	25 887	3 229	3 644	3 700	3 314	3 833	3 095	3 218	1 854
Summa Total	727 865	103 791	104 098	106 952	92 119	106 229	85 490	90 115	38 246

¹ Number supervised children**Tabell A 18**

Antal övervakade barn (totalt och därav i olika åldrar) har för ett flertal sjukvårdsområden angivits för högt vilket till viss del orsakats av dubbelräkningar.

Tabell A 19 Barnhälsovård, besök år 1976

Child health service. Visits.

Källa: Sjukvårdsstyrelsernas årsberättelser.

Landsting, landstingsfria kommuner <i>Counties, county boroughs</i>	Antal besök på mottagning under året ¹	Därav hos						Antal hembesök av sjuksköterska <i>Homevisits from the nurse</i>
		läkare med specialistbe- hörighet i pediatrik ²	annan läkare <i>other physician</i>	tandläkare <i>dentist</i>	psykolog <i>psychologist</i>	kurator <i>social worker</i>	enbart sjuk- sköterska <i>nurse</i>	
	2	3	4	5	6	7	8	9
Stockholms läns landsting	525 074	123 147	69 201	39 002	549	1 357	326 139	67 368
Uppsala läns landsting	67 104	22 284	7 118	2 329	206	–	37 564	8 935
Södermanlands läns landsting	78 758	11 988	21 201	4 348	65	10	44 984	15 079
Östergötlands läns landsting	85 369	32 131	15 093	3 622	3	10	41 225	14 797
Jönköpings läns landsting	66 473	29 298	7 833	5 710	118	25	30 157	15 260
Kronobergs läns landsting	39 300	5 883	13 580	3 289	227	–	19 381	6 890
Kalmar läns landsting	53 658	14 471	14 174	1 206	44	–	24 893	13 564
Gotlands kommun	11 990	3 638	3 007	490	–	–	5 439	2 234
Blekinge läns landsting	42 760	15 347	4 113	2 353	–	157	21 331	5 335
Kristianstads läns landsting	65 145	15 049	15 099	4 577	280	–	34 719	14 351
Malmö kommun	75 850	28 308	–	–	632	397	47 542	15 781
Malmöhus läns landsting	147 800	27 491	32 437	14 046	194	20	86 394	15 099
Hallands läns landsting	61 638	24 473	9 361	3 773	4	1	28 077	11 309
Göteborgs kommun ³	132 716	–	55 908	–	–	–	76 808	13 042
Göteborgs och Bohus läns landsting	93 215	11 162	23 553	4 232	14	1	58 262	11 020
Älvsborgs läns landsting	116 249	15 301	36 065	6 730	339	1	64 031	17 772
Skaraborgs läns landsting	59 001	23 424	8 575	4 267	278	–	27 149	13 628
Värmlands läns landsting	14 751	6 462	–	1 225	151	–	6 913	4 362
Örebro läns landsting	65 163	23 402	11 080	6 612	–	–	24 575	17 114
Västmanlands läns landsting ⁴	66 727	3 554	32 746	406	29	–	27 273	11 838
Kopparbergs läns landsting	59 717	11 055	19 510	5 612	55	58	30 180	10 963
Gävleborgs läns landsting	66 834	18 062	18 678	5 577	195	105	30 119	14 044
Västernorrlands läns landsting ³	49 502	–	31 122	–	–	–	18 380	9 617
Jämtlands läns landsting ³	27 860	–	18 654	–	–	–	9 206	10 985
Västerbottens läns landsting	52 974	17 312	12 092	3 662	39	97	21 855	21 214
Norrbottens läns landsting	63 022	9 196	19 503	4 048	–	–	30 275	25 820
Summa Total	2 188 650	492 438	499 703	127 116	3 422	2 239	1 172 871	387 421

¹ Visits at the station during the year. – ² To physicians with specialist qualifications. – ³ Uppgifter hämtade från gamla blanketten, som endast upptog besök hos läkare resp sjuksköterska. – ⁴ Uppgifter delvis hämtade från gamla blanketten.

Tabell A 20 Barnhälsovård, ympningar år 1976

Child health service. Inoculated children.

Källa: Sjukvårdsstyrelsernas årsberättelser.

Landsting, landstingsfria kommuner	Antal barn som under året ympats med <i>Number inoculated children</i>				
<i>Counties, county boroughs</i>	smittkoppsvaccin med positiv reaktion ¹	trippelevaccin 3:e gången, PDT 3rd time	poliovaccin 3:e gången, Polio 3rd time	difteri-tetanus (DT el dT) 2:a gången ²	mässlingsvaccin measles
1	2	3	4	5	6
Stockholms läns landsting	3 039	15 681	19 393	2 167	2 493
Uppsala läns landsting	118	2 798	3 443	247	162
Södermanlands läns landsting	162	2 620	3 313	235	204
Östergötlands läns landsting	104	6 485	9 579	728	121
Jönköpings läns landsting	88	3 050	3 915	605	35
Kronobergs läns landsting	133	1 725	2 286	172	33
Kalmar läns landsting	329	2 408	2 816	561	373
Gotlands kommun	19	613	752	35	549
Blekinge läns landsting	83	1 547	1 999	251	154
Kristianstads läns landsting	171	2 968	3 690	446	769
Malmö kommun	92	2 106	2 413	587	146
Malmöhus läns landsting	683	5 923	7 247	1 340	1 793
Hallands läns landsting	70	2 283	3 330	884	1 618
Göteborgs kommun ³	315	4 718	5 329	710	19
Göteborgs och Bohus läns landsting	98	2 913	3 940	438	162
Älvsborgs läns landsting	329	4 452	5 282	755	151
Skaraborgs läns landsting	30	2 770	3 502	430	3 609
Värmlands läns landsting	49	2 860	3 346	364	58
Örebro läns landsting	203	2 309	2 046	270	56
Västmanlands läns landsting ³	145	2 939	3 315	378	1 944
Kopparbergs läns landsting	7	6 031	7 778	407	771
Gävleborgs läns landsting	190	2 969	3 357	192	1 592
Västernorrlands läns landsting ³	243	2 783	1 463	434	555
Jämtlands läns landsting ³	56	1 274	1 520	1 250	271
Västerbottens läns landsting	161	2 536	3 199	216	57
Norrbottnens läns landsting	489	3 129	3 523	369	56
Summa Total	7 406	91 890	111 776	14 471	17 751

¹ Smallpox, with positive reaction. – ² Diphtheria-tetanus 2nd time. – ³ Uppgifter hämtade från tidigare använd blankett i vilken enbart angavs det totala antalet vaccinationer av skilda slag.

Lungsjukvården

Den slutna vården. En sammanfattning av den slutna vårdens platstillgång vid slutet av år 1976, vad avser lungsjukvård och kirurgisk tuberkulos, ter sig sålunda:

	Antal anstalter	Antal vårdplatser
Lasarettskliniker för medicinsk lungsjukvård	19	1 162
Thoraxkirurgiska lasarettskliniker	6	320
Lasarett för lungsjukvård	9	619
Österåsens sjukhus	1	94
Tbc-avdelningar vid lasarett för psykiatrisk vård	3	..
Summa	38	(2 195)

På en del av dessa platser vårdas tillfälligt andra långvarigt kroppssjuka än lungsjuka. I den mån särskilda platser är mera varaktigt avdelade för ändamålet är de dock icke medräknade ovan. De tre lasarett för psykiatrisk vård med tuberkulosavdelningar är Ulleråkers, S:t Lars och Umedalens sjukhus. I översikten av vårdformerna i bilaga 3, i tabell A 4, där också intagningar och vård dagar för tuberkulosvården redovisas, och tabell A 3, har dessa avdelningar räknats till den psykiatriska vården. Thoraxkirurgin har förts på »lasarettsvård och liknande» i tabell A 4.

Dispensärerna. Enligt det av socialstyrelsen år 1968 fastställda normalreglementet för dispensärverksamheten skall inom varje sjukvårdsområde (landsting eller landstingsfri kommun) finnas minst en tuberkulosdispensär, i första hand anknuten till lasarettsklinik för lungsjukdomar eller motsvarande sjukhus. Klinikens (sjukhusets) överläkare eller biträdande överläkare antages i regel också förestå dispensären (vara dispensärläkare).

Vid dispensären undersökes personer misstänkta för eller lidande av tuberkulos kostnadsfritt. Även vård meddelas och hälsoundersökningar med avseende på förekomsten av tuberkulos och BCG-ympning för företages.

Dispensärläkaren skall föra register över alla fall av aktiv tuberkulos inom dispensärens distrikt. Till Nationalföreningen mot hjärt- och lungsjukdomar skall denne lämna uppgift varje månad om personer som införts i eller avförts ur registret. Jämför tabellerna A 8, A 21 och D 7.

Socialstyrelsens skärmbildsundersökningar. Sedan den 1 oktober 1946 pågick en systematisk undersökning av svenska folket medelst skärmbildsfotografering (röntgenfotografering) i syfte att på ett tidigt stadium upptäcka fall av lungtuberkulos och bringa dessa under behandling. Denna verksamhet, som redovisats i tidigare årgångar av denna publikation, upphörde under år 1969.

Nationalföreningen mot hjärt- och lungsjukdomar utbetalade år 1976 till vetenskaplig forskning rörande tuberkulos och lungsjukdomar 554 700 kr och till forskning rörande hjärt- och kärlsjukdomar 1 009 400 kr. Nationalföreningen beviljade institutionsanslag för forskning inom hjärt- och lungsjukdomarnas områden med ett belopp av 476 000 kr och bidrag till rehabiliteringsverksamhet med 260 300 kr.

Uppgifter om tuberkulosens utbredning återfinns i kapitel D, a.

Tabell A 21 Verksamheten vid tuberkulosdispensärerna år 1976

TB dispensaries

Källa: Årsberättelser från länsläkare och tuberkulosdispensärer.

Huvudman <i>Responsible authority</i>	Antal tuberkulos- dispensärer <i>No. of dispensaries</i>	Röntgen- undersök- ningar <i>No. of X-ray examinations</i>	därav skb-unders- sökningar thereof <i>small film</i>	Mass- undersök- ningar <i>Mass radiography</i>	Summa <i>Total</i>	Calmette- vaccinationer <i>No. of BCG vaccinations</i>
Stockholms län	5	32 658	8 220	119 726	152 384	1 267
Uppsala län	1	13 943	4 077	38 232	52 175	493
Södermanlands län	1	12 471	7 171	1 451	13 922	60
Östergötlands län	2	16 138	8 659	5 325	21 463	267
Jönköpings län	2	9 870	4 065	1 903	11 773	197
Kronobergs län	1	5 906	2 827	1 788	7 694	98
Kalmar län	1	—	—	—	—	—
Gotlands kommun	1	4 442	2 866	—	4 442	27
Blekinge län	2	2 726	223	4 917	7 643	64
Kristianstads län	1	1 569	—	4 949	6 518	3
Malmö kommun	1	15 020	6 347	14 057	29 077	723
Malmöhus län i övr	2	20 476	17 435	7 355	27 831	1 005
Hallands län	1	15 383	3 005	—	15 383	253
Göteborgs kommun	1	21 832	15 916	16 104	37 936	3 460
Göteborgs o Bohus län i övr	2	2 546	—	—	2 546	—
Älvsborgs län	3	12 844	10 339	615	13 459	257
Skaraborgs län	1	2 910	1 213	—	2 910	—
Värmlands län	2	10 342	4 123	—	10 342	5
Örebro län	1	11 236	6 150	628	11 864	97
Västmanlands län	1	1 097	275	8 205	9 302	—
Kopparbergs län	1	5 193	1 848	—	5 193	—
Gävleborgs län	1	10 414	6 468	1 185	11 599	489
Västernorrlands län	3	10 727	6 365	2 692	13 419	30
Jämtlands län	1	2 243	1 500	3 521	5 764	15
Västerbottens län	2	14 038	7 200	2 820	16 858	318
Norrbottnens län	2	9 567	4 115	10 114	19 681	186
Summa Total 1976	42	265 591	130 407	245 587	511 178	9 314
» » 1975	42	288 951	146 252	272 631	561 582	9 854
» » 1974	46	340 319	188 124	322 099	662 418	28 579
» » 1973	48	346 971	193 814	368 407	715 378	12 716
» » 1972	50	354 136	212 206	399 026	753 162	13 255
» » 1971	50	354 607	238 987	363 594	718 201	13 868
» » 1970	51	361 678	181 788	404 182	765 860	15 728
» » 1969	51	366 596	186 333	376 977	743 573	11 429
» » 1968	53	..	..	..	708 582	14 103
» » 1965	57	..	..	..	670 462	12 782
» » 1960	62	..	..	..	525 602	17 494
» » 1955	62	..	..	..	573 319	..
» » 1950	58	..	..	..	503 865	..

Vården av veneriskt sjuka

Kostnadsfri undersökning och behandling av personer lidande av eller misstänkta för venerisk sjukdom i smittsamt skede utföres av vederbörande distriktsläkare på landsbygden och i mindre tätorter. I större tätorter meddelas sådan vård i regel på särskilda polikliniker. Poliklinikerna förestås i regel av specialutbildade läkare. Vid dessa har även ett stort antal personer vårdats som lidit av venerisk sjukdom i icke smittsamt skede, hudsjukdom etc.

Enligt smittskyddslagen (SFS 1968:231) är det länsstyrelsen (i kommunen hälsovårdsnämnden) som skall vaka över att smittsamma sjukdomar bekämpas i länet (kommunen) och tillse att lämpliga åtgärder vidtas. Socialstyrelsen har högsta tillsynen över bekämpandet av smittsamma sjukdomar i riket.

Länsläkarnas verksamhet framgår av nedanstående uppgifter, som hämtats från deras till socialstyrelsen ingivna rapporter.

Antalet personer som år 1976 av länsläkaren anmanats att underkasta sig läkarundersökning var 14 314. I fråga om 4 641 fall kunde smittfrihet styrkas, medan 8 986 påbörjat läkarbehandling.

Antalet personer, som anmälts till länsläkaren på grund av underlåtelse att följa läkares föreskrifter om behandling eller för avbrott i behandlingen var 3 261.

I tillsammans 3 162 fall hade länsläkaren underrättat länsstyrelsen att anmaning icke följts eller att den fått underlåtas.

Uppgifter om de veneriska sjukdomarnas utbredning återfinns i kapitel D, a.

Abortförebyggande verksamhet

Den 1 januari 1975 trädde en ny abortlag (SFS 1974:595; MF 1974:76) i kraft samt i anslutning till denna en särskild lag om ersättning för viss födelsekontrollerande verksamhet m m (SFS 1974:525; MF 1974:63). I anledning av den nya abortlagen upphörde bl a den Kungl kungörelsen (SFS 1975:863) angående statsbidrag till viss verksamhet för stöd och rådgivning åt havande kvinnor i abortförebyggande syfte.

Abortlagen innebär att abort är tillåten på kvinnans egen begäran t o m utgången av 18:e havandeskapsveckan. Fram t o m 12:e gravidi-

tetsveckan kan abort utföras sedan kvinnan undersökts av en läkare, efter 12:e veckan krävs dessutom i de flesta fall en särskild utredning av kurator. Efter 18:e veckan får abort utföras endast efter tillstånd från socialstyrelsen. Abortrådgivning är frivillig och skall alltid erbjudas den kvinna som överväger abort. Denna rådgivning som kan meddelas av läkare, kurator eller barnmorska är kostnadsfri för den enskilde och huvudmannen ersätts via försäkringskassan med ett belopp som regeringen bestämmer, under 1976 med 85 kronor per besök då läkare och 42 kr då kurator eller sjuksköterska meddelat rådgivningen. Vården i samband med abort liksom abortrådgivning är ett frivilligt åtagande av sjukvårdshuvudmannen. I och med de nya lagbestämmelserna utvecklades tidigare abortbyråverksamhet och rådgivningen omhändertogs i de flesta fall av kuratorer knutna till de kvinnokliniker eller andra sjukvårdsinstitutioner där abortingrepp utförs.

Under 1976 utfördes 32 406 aborter varav 70 % i öppen vård. Kuratorskontakt för rådgivning och utredning förekom i närmare 1/3 av alla abortärenden.

Beträffande preventivmedelsrådgivning innebär lagen om ersättning för viss födelsekontrollerande verksamhet m m att landsting eller kommun eller annan, som med socialstyrelsens tillstånd anordnar preventivmedelsrådgivning ersätts av statsverket via försäkringskassan enligt samma principer som abortrådgivningen. Förutsättningen är att rådgivningen är kostnadsfri för den enskilde och att preventivmedel som inprovas eller utlämnas i samband med rådgivningen är gratis. Samtidigt infördes bestämmelser om att p-piller skulle rabatteras som läkemedel.

För att ytterligare stimulera en utbyggnad av preventivmedelsrådgivningen har socialstyrelsen fått speciella anslag för utbildning av läkare och barnmorskor i preventivmedelsrådgivning. Överläkare och biträdande överläkare med ansvar för rådgivningens organisation har deltagit i dessa kurser och barnmorskor har utbildats för att självständigt kunna ge preventivmedelsrådgivning, företrädesvis inom mödrahjälsvårdens organisation. Statens kostnader för denna utbildningsverksamhet uppgick under budgetåret 1976/77 till 75 012 kronor.

Preventivmedelsrådgivningens omfattning under kalenderåret 1976 var 506 155 besök totalt. Därav skedde 386 815 besök i offentlig regi och 119 340 hos privatläkare. 54 % av besöken i offentlig regi skedde hos barnmorska.

Statliga anslag för abortförebyggande information garanterades till nämnden för hälsouppllysning vid socialstyrelsen i samband med den nya abortlagen med 1 miljon kronor årligen under en femårsperiod fr o m 1974/75. Detta gjorde det möjligt att genomföra ett långsiktigt handlingsprogram för information till sjukvårdshuvudmän, personal inom hälso- och sjukvård, socialvård och skola samt till allmänheten för att motivera för preventiv födelsekontroll. Dessutom anslogs 2 miljoner årligen 1975 och 1976 för informationsarbete inom kvinno- och ungdomsorganisationer. Fördelningen av anslaget skedde genom socialstyrelsens nämnd för hälsouppllysning.

Skyddsympningarna

Enligt lagen den 28 juli 1958 om *ympning mot smittkoppor*, ändrad den 1 december 1972, skall barn i regel ympas före utgången av det kalenderår under vilket de fyller fyra år.

Enligt till länsbyråerna för folkbokföringen inkommet material uppgick antalet ympade barn till följande:

	0-4 år	5-14 år	Summa
År 1960	76 595	58 082	134 677
År 1965	93 713	15 143	108 856
År 1966	106 196	17 497	123 693
År 1967	114 654	18 517	133 171
År 1968	96 250	15 329	111 579
År 1969	91 760	15 500	107 260

Motsvarande uppgifter har inte sammanställts för senare år. För att erhålla en utförligare redovisning av frekvensen ympade barn genomfördes vid länsstyrelsernas datakontor en bearbetning av de i folkbokföringen registrerade ympningsuppgifterna fr o m hösten 1971 (i slutet av vecka 36). Vid denna tidpunkt räknades hur många barn som var ympade inom olika åldersgrupper (0 år, 1, 2, 3, 4, 5, 6-10 och 11-15 år). Dessa antal ympade barn ställdes i relation till befintliga barn i resp åldersgrupp och procenttal framställdes.

Fram t o m 1975 redovisades dessa procenttal för olika åldersgrupper inom olika län (tabell A 20 1975). Genom en förordning den 9 december 1976 föreskrevs att vissa paragrafer i lagen om smittkoppor tills vidare inte skulle tillämpas. Skyldighet att låta barn undergå ympning före fyra års ålder upphörde tills vidare enligt förordningen.

Beträffande *polioympning* kan meddelas följande, som avser perioden 1 juli 1976–30 juni 1977. 29 255 förskolebarn erhöll första injektionen, 27 862 andra injektionen, 29 441 tredje injektionen och 28 238 fjärde injektionen.

1 093 skolelever erhöll under perioden första injektionen mot polio, 1 133 andra injektionen, 1 197 tredje och 8 272 fjärde injektionen. Antalet skolelever som erhållit en femte injektion var 45 032. Antalet elever som under perioden erhöll första, andra eller tredje injektionen är helt naturligt förhållandevis lågt, beroende på att flertalet tidigare som förskolebarn erhållit dessa. Antalet skolelever som erhåller fjärde injektionen minskar av samma anledning successivt.

Övriga personer som under perioden ympats mot polio uppgick till: 27 183 med första injektionen, 26 180 med andra injektionen, 11 301 med tredje injektionen, 39 593 med fjärde injektionen och 184 553 med femte injektionen.

Sammanfattningsvis kan konstateras av inhämtade statistikuppgifter att sedan polioympningen började i större skala år 1956, har mer än 6 miljoner personer erhållit minst två injektioner (antalet som erhållit 3 injektioner är oväsentligt lägre) och ca 4,9 miljoner fyra injektioner. Den femte injektionen har givits till sammanlagt ca 429 000 personer.

Antalet personer som erhållit 4:e injektionen mot polio under följande budgetår.

Budgetår	Förskolebarn	Skolelever	Övriga	Totalt
1962/1963	7 000	648 000	169 000	824 000
1963/1964	48 000	304 000	263 000	615 000
1964/1965	72 000	100 000	475 000	647 000
1965/1966	64 000	78 000	749 000	891 000
1966/1967	71 000	63 000	336 000	470 000
1967/1968	67 000	40 000	119 000	226 000
1968/1969	72 000	34 000	63 000	169 000
1969/1970	74 000	34 000	88 000	196 000
1970/1971	77 000	32 000	119 000	228 000
1971/1972	81 000	27 000	64 000	172 000
1972/1973	78 000	22 000	28 000	128 000
1973/1974	77 000	19 000	20 000	116 000
1974/1975	73 000	14 000	21 000	108 000
1975/1976	27 000	6 000	14 000	47 000
1976/1977	28 000	8 000	40 000	76 000
Summa	916 000	1 429 000	2 568 000	4 913 000

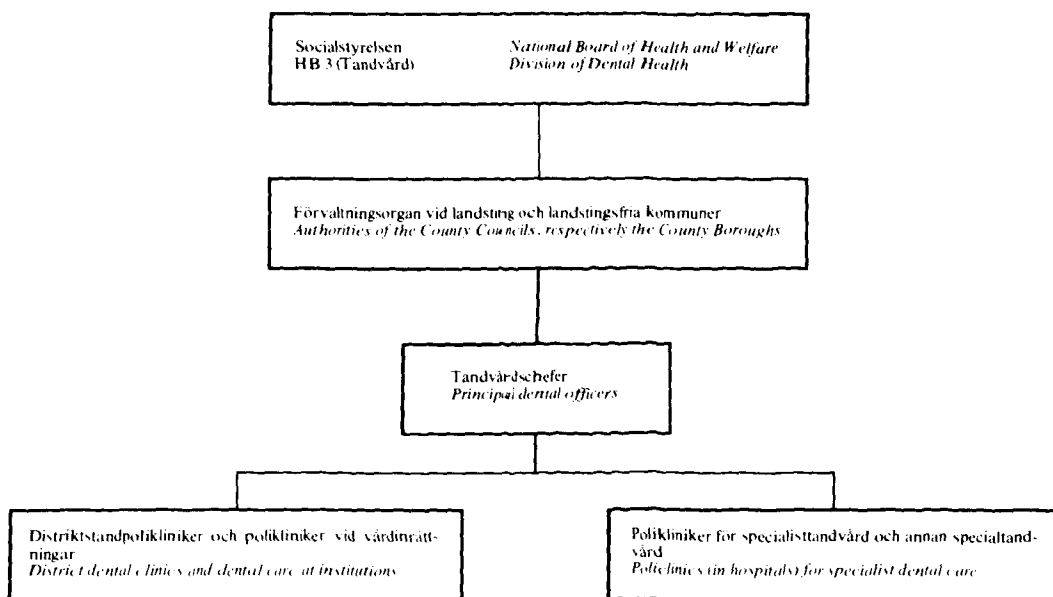
d. Folktandvården

Första kungörelsen angående statsbidrag till folktandvård trädde i kraft den 1 januari 1939. Nu gällande bestämmelser om folktandvården ges i folktandvårdslagen den 25 maj 1973 (1973:457), som trädde i kraft den 1 januari 1974.

Uppgifter rörande verksamhetens omfattning lämnas i tabell A 21. Den 31 december

1976 fanns 30 tandvårdschefer inom landstingskommuner och landstingsfria kommuner. Tabellen innehåller bl a uppgifter om antalet tandläkartjänster inom folktandvården och hur dessa var uppehållna. Tidigare redovisades antalet verksamma tandläkare vid olika slags kliniker.

FOLKTANDVÅRDENS ORGANISATION PUBLIC DENTAL SERVICE

Tabell A 22 Folktandvård. Verksamheten år 1976

Public dental care

Källa: Årlig rapport från huvudmännen. Tandläkarsituationen inom folktandvården hösten 1976.

LKELP 77.

Huvudman Responsible authority	Antal tandpoliklini- ker den 31/12 1976 <i>Dental clinics</i>				Antal tandläkartjänster 1/10 1976 <i>Dentists, no. of posts</i>			Antal vid distriktstandpoliklinikerna behandlade <i>Numbers of patients treated at district dental clinics</i>				Arbetstimmar av tandläkare i tand- vård (i distr) <i>Hours worked at district polyclinics</i>	
	för oral- kirurgi for oral surgery	dis- trikts- dis- tricts	för tand- regle- ring pied for ortho- dotics	för annan spec. vård ² pied for other spec. care	Totalt <i>Total</i>	därav uppeh till occu- 91-100 procent	därav uppeh till occu- 51-90 procent	barn children 0-16 år years		vuxna adults		hela antalet ¹ total	därav i org barn- tandvård thereof org. child dental care
								fullständigt complete treatment	partiellt partial treatment	fullständigt complete treatment	partiellt partial treatment		
Stockholms län	6	179	9	12	465	348	28	184 782	60 198	43 762	65 209	627 862	391 928
Uppsala län	1	25	2	3	83	39	15	36 479	8 101	10 294	11 881	82 774	46 396
Södermanlands län	1	21	2	2	85	55	4	39 219	8 471	11 121	11 097	86 615	47 705
Östergötlands län	3	39	3	9	161	131	4	57 393	14 009	14 365	16 116	145 650	82 883
Jönköpings län	1	40	3	9	170	108	9	49 386	13 326	15 822	15 197	153 922	91 235
Kronobergs län	1	25	2	2	71	61	1	26 533	7 631	8 353	11 977	75 047	41 718
Kalmar län	2	31	3	1	104	67	5	31 869	8 376	11 852	19 489	96 074	48 325
Gotlands kommun	1	9	1	—	25	16	4	9 329	2 019	5 265	3 577	29 130	14 140
Blekinge län	1	17	2	2	63	42	8	20 655	6 940	7 652	7 664	74 541	40 714
Kristianstads län	1	37	4	1	101	78	9	39 028	11 636	14 407	13 875	118 806	64 653
Malmö kommun	1	37	1	3	124	83	5	30 104	5 563	13 548	10 336	135 902	80 942
Malmöhus län i övrigt	2	53	6	7	195	162	3	77 642	24 528	31 039	32 248	277 366	152 370
Hallands län	1	28	2	2	74	70	1	45 360	18 492	14 368	10 145	114 459	68 868
Göteborgs kommun	1	41	2	2	192	159	2	57 474	17 326	13 348	21 895	221 925	138 280
Göteborgs o Bohus län i övrigt	1	35	2	4	128	114	—	51 837	28 741	15 510	24 650	163 335	90 375
Älvsborgs län	2	55	2	3	184	127	7	55 468	19 924	17 715	23 715	179 257	102 155
Skaraborgs län	1	26	3	—	114	69	10	37 253	11 386	9 335	16 569	112 011	66 073
Värmlands län	1	33	4	2	118	93	7	39 232	5 519	13 878	14 917	142 179	77 138
Örebro län	1	28	1	5	133	83	9	45 380	10 950	11 608	9 941	121 114	76 628
Västmanlands län	1	27	1	1	99	51	8	32 208	8 256	5 557	13 122	78 626	48 269
Kopparbergs län	1	46	1	3	122	88	3	42 862	10 120	19 030	23 960	130 213	60 827
Gävleborgs län	1	34	3	3	102	75	3	41 824	12 050	17 906	21 815	120 087	59 943
Västernorrlands län	1	38	3	3	108	83	1	40 565	12 588	24 117	21 300	136 160	71 155
Jämtlands län	1	34	1	1	57	44	2	19 693	4 865	7 941	8 152	64 190	33 862
Västerbottens län	—	33	3	1	97	76	3	45 716	15 174	22 872	15 619	119 503	67 066
Norrbottens län	1	55	3	6	158	121	10	54 942	12 232	31 359	33 616	181 725	85 148
Summa Total	1976 35	1 026 69	87	3 333 2 443 161				1 212 233 358 421	412 024 478 082	3 788 473 2 148 796			
» »	1975 36	985 68	58					1 187 946 338 403	378 920 444 807	3 691 514 2 146 711			

¹ Inkl annextandpolikliniker och tandpolikliniker vid skolor. — ² Polikliniker för barntandvård, rotbehandling, tandlossningssjukdomar och övriga specialtandpolikliniker. — ³ Inkl tid för efterutbildning m m.

Kommentar till tabell A 22

Tandpoliklinikerna och tandläkarna. Poliklinikerna för oralkirurgisk vård är förlagda till vissa lasarett, utom Eastmaninstitutet i Stockholm, som är fristående. Det senare är samtidigt utbildningsanstalt och organisatoriskt inlemmat i distriktsvården. Tandpolikliniker på sjukhus, 134 stycken, ingår icke i tabellen.

Antal inrättade *heltidstjänster* för tandläkare inom folktandvården den 1 oktober 1976 utgjorde 3 333 stycken. Av dessa var 2 443 d v s 73 procent uppehållna till mer än 90 procent. Antalet *deltidstjänster* för tandläkare inom distriktstandvården var 395.

Behandlade patienter. De barn (0–16 år) och vuxna som behandlats vid distriktstandpoliklinikerna

har som tidigare är uppdelats på fullständigt och partiellt behandlade. Som nämnts i 1974 års upplaga ingår bland partiellt behandlade de patienter, som erhållit akut behandling, såväl avslutad som avbruten. Akut behandling, som avslutats, inräknas även i kolumnen fullständigt behandlade. Antalet barn och vuxna som erhållit fullständig behandling uppgick till ca 1 624 000. – I tabellens tal ingår ett smärre antal barn som behandlats i organiserad barntandvård vid Eastmaninstitutet och tandläkarhögskolorna i Stockholm, Malmö och Umeå.

Arbetstimmar. Av hela antalet timmar inkl tid för efterutbildning m m vid distriktstandpoliklinikerna utgör de som utförts i organiserad barntandvård 57 %.

Tabell A 23 Antal fullständigt behandlade i folktandvården 1976. Fördelning efter huvudmannao mråde och patientens ålder.

Number of patients completely treated in the public dental care, by age and counties.

Källa: Årsrapporter från huvudmännen.

Landstingsområde/kommun Counties, county boroughs	0–2 år years	3–5 år years	6 år years	7–16 år years	17–19 år years	20–> years	Totalt Total
Stockholms län	126	17 629	13 537	153 490	14 937	28 825	228 544
Uppsala län	30	7 377	2 663	26 409	2 206	8 088	46 773
Södermanlands län	12	6 179	2 529	30 499	4 131	6 990	50 340
Östergötlands län	172	5 468	4 506	47 247	3 679	10 686	71 758
Jönköpings län	87	7 551	3 562	38 186	6 585	9 237	65 208
Kronobergs län	66	4 426	2 032	20 009	2 111	6 242	34 886
Kalmar län	592	3 357	2 128	25 792	2 595	9 257	43 721
Gotlands kommun	4	1 813	630	6 882	1 203	4 062	14 594
Blekinge län	12	1 075	1 679	17 889	2 084	5 568	28 307
Kristianstads län	28	4 345	2 657	31 998	2 700	11 707	53 435
Malmö kommun	9	5 074	1 845	23 176	4 673	8 875	43 652
Malmöhus län i övrigt	81	13 233	5 669	58 659	7 246	23 793	108 681
Hallands län	8	9 726	3 222	32 404	5 716	8 652	59 728
Göteborgs kommun	29	9 908	3 770	43 767	4 039	9 309	70 822
Göteborgs och Bohus län i övrigt	45	9 577	3 554	38 661	4 413	11 097	67 347
Älvsborgs län	50	4 594	3 982	46 842	4 508	13 207	73 183
Skaraborgs län	312	4 053	2 854	30 034	2 752	6 583	46 588
Värmlands län	456	4 709	2 520	31 547	4 209	9 669	53 110
Örebro län	130	6 945	3 370	34 935	3 082	8 526	56 988
Västmanlands län	388	3 136	1 731	26 953	1 185	4 372	37 765
Kopparbergs län	483	6 121	2 779	33 479	4 513	14 517	61 892
Gävleborgs län	250	4 694	2 911	33 969	4 963	12 943	59 730
Västernorrlands län	37	7 889	2 744	29 895	8 946	15 171	64 682
Jämtlands län	110	2 855	1 279	15 449	1 883	6 058	27 634
Västerbottens län	29	9 112	3 006	33 569	7 676	15 196	68 588
Norrbottens län	107	10 826	3 505	40 504	11 289	20 070	86 301
Hela riket Total	3 653	171 672	84 664	952 244	123 324	288 700	1 624 257

e. Apoteken, läkemedelsförmåner, läkemedelskontroll

Apoteken drivs av Apoteksbolaget AB, som övertog apoteken från de tidigare ägarna den 1 januari 1971. I bolaget ägs 2/3 av aktierna av staten och 1/3 av en stiftelse, grundad av Apotekarsocieteten, de förutvarande apoteksinnehavarnas centralorganisation.

I avtal med staten den 18 september 1970 har Apoteksbolagets målsättning och arbetsuppgifter fastslagits. Enligt avtalet åligger det Apoteksbolaget att svara för att en god läkemedelsförsörjning upprätthålls i landet. Verksamheten skall därvid bedrivas så att möjligheterna att utnyttja läkemedelsutvecklingens resultat främjas samtidigt som så låga läkemedelskostnader som möjligt upprätthålls.

Apoteksbolaget är indelat i 7 regioner, som sammanfaller med sjukvårdsregionerna. Regionkontor finns i Stockholm, Uppsala, Linköping, Lund, Göteborg, Örebro och Umeå.

Utanför Apoteksbolaget drivs vissa apotek bl a militärapoteket och alla sjukhusapotek inom Stockholms läns landsting (storlandstinget). Inom de flesta landstingsområden finns dessutom till sjukhusen hörande sjukhusapotek (tidigare kallade centralförråd) som drivs av sjukvårdshuvudmannen i likhet med förut nämnda sjukhusapotek. Endast sjukhusapotek drivna av Apoteksbolaget redovisas i tabell A 25.

Som komplement till apoteken finns speciellt på landsbygden läkemedelsförråd som tillhandahåller ett begränsat urval av de vanligaste läkemedlen. Förråden fungerar som utlämningsställen för apotek och förestås av personal utan farmaceutisk examen.

Läkemedelsförmåner. Personer som omfattas av den allmänna sjukförsäkringen åtnjuter sedan den 1 januari 1968 större förmåner än tidigare vid inköp av läkemedel, förskrivna på recept vid sjukdom. Sålunda kan ytterligare några medel erhållas kostnadsfritt, medan för andra rabatt utgår med hälften av det belopp, varmed läkemedlets pris överstiger 5 kronor upp till 25 kronor. Den del av priset som överstiger 25 kronor rabatteras helt. Rabatten beräknas på kostnaden för alla vid ett och samma expeditionstillfälle för samma person inköpta, av samma läkare samtidigt förskrivna läkemedel. Till skillnad från vad som förut gällt omfattar rabatteringen även recept, utfärdade av tandläkare. Fr o m 1 jan 1973 erhåller den, som är omfattad av sjukförsäkringen och vistas i Sverige, kostnadsfritt injektionssprutor, kanyler, katetrar, bandage m m som han fortlöpande behöver på grund av allvarlig sjukdom eller efter behandling för sådan sjukdom. Samhällets kostnader för nu nämnda förmåner har uppgått till:

1955	39,4	milj kr
1960	92,9	» »
1961	109,0	» »
1962	122,3	» »
1963	137,9	» »
1964	157,3	» »
1965	183,0	» »
1966	206,9	» »
1967	239,0	» »
1968	396,0	» »
1969	451,8	» »
1970	516,1	» »
1971	607,2	» »
1972	739,9	» »
1973	901,9 ¹	» »
1974	1 042,0 ¹	» »
1975	1 275,8 ¹	» »
1976	1 415,7 ¹	» »

¹ Inkl kostnadsfria hjälpmedel, se texten.

Tabell A 24 Antal apotek, dessas försäljningsbelopp och personal år 1976

Number of pharmacies, their sale and personnel

Källa: Årliga uppgifter från apoteken jämte uppgifter från Apoteksbolaget.

Län <i>Counties</i>	Antal apotek ¹ <i>No. of pharmacies</i>		Antal apoteks- ombud <i>Medicine supply</i>	Apotekens försäljning 1 000 kr <i>Total sale 1 000 kr</i>	Antal invånare per apotek (i 1 000- tal) ² <i>Inhab- itants per pharmacy</i>	Läke- medels- förbruk- ning per invånare, kr <i>Sale per inhab- itant</i>	Apotekspersonal (tjänstgörande) <i>Pharmaceutical personnel</i>		
	Själv- ständiga independ- ent	Därav sjukhus- apotek ¹ <i>at hos- pital</i>					Apote- kare <i>Pharma- cists</i>	Farm- kand (recept) <i>Bachelors</i>	Apoteks- elever <i>Pupils</i>
Stockholms län	124	1	43	442 875	12	296,0	160	635	3
Uppsala län	20	3	26	82 823	14	357,7	34	111	5
Södermanlands län	19	1	12	77 057	14	305,8	22	92	1
Östergötlands län	37	2	17	123 660	11	318,5	33	139	6
Jönköpings län	23	1	12	94 247	14	312,0	22	105	2
Kronobergs län	15	1	25	50 291	12	296,0	10	64	1
Kalmar län	17	—	44	76 097	14	316,0	20	73	4
Gotlands kommun	5	—	15	20 221	11	371,0	4	18	3
Blekinge län	9	1	15	47 479	19	306,0	14	45	1
Kristianstads län	24	1	23	89 418	12	327,6	18	92	2
Malmöhus län	47	2	28	266 144	16	359,7	66	317	6
Hallands län	14	2	17	67 338	18	304,2	22	72	—
Göteborgs o Bohus län	58	4	45	257 362	13	360,1	74	286	2
Älvsborgs län	28	1	39	118 740	16	283,3	35	128	2
Skaraborgs län	21	1	9	82 609	13	313,2	24	95	—
Värmlands län	27	1	33	97 759	11	343,8	27	104	1
Örebro län	24	2	13	93 823	12	342,6	26	89	—
Västmanlands län	22	1	12	71 756	12	275,9	14	94	3
Kopparbergs län	27	4	49	87 702	12	310,7	29	97	—
Gävleborgs län	26	2	38	87 808	12	298,1	27	111	3
Västernorrlands län	22	1	41	80 841	13	301,5	21	97	1
Jämtlands län	18	1	53	41 405	8	309,9	13	54	—
Västerbottens län	28	2	68	74 420	9	313,9	18	91	1
Norrbottens län	22	2	78	77 484	13	292,1	25	84	1
Hela riket Total 1976	677	37	755	2 609 359	13	317,4	758	3 093	48
» » » 1975	674	36	758	2 322 822	13	284,6	737	3 106	49
» » » 1974	669	33	736	1 987 213	13	243,5	732	2 902	76
» » » 1973	662	27	720	1 715 230	13	210,8	701	2 719	114
» » » 1972	647	20	726	1 509 110	13	185,8	749	2 654	152
» » » 1971	635 ³	18 ³	721	1 323 466	13	163,4	788	2 591 ³	243 ³
» » » 1970	665	27	789	1 197 122	13	148,1	812	2 425	278
» » » 1969	655	27	781	1 109 233	13	138,6	817	2 179	353
» » » 1968	639	24	773	1 011 346	13	127,5	811	1 907	430
» » » 1965	594	20	776	701 459	14	90,2	791	1 747	621
» » » 1960	558	15	733	413 881	14	55,2	773	1 436	43
» » » 1955	521	14	572	243 187	14	33,4	863	1 147	24
» » » 1950	493	12	511	149 192	15	21,2	906	962	20

¹ Endast sjukhusapotek drivna av Apoteksbolaget ingår, se texten. — ² Sjukhusapotek ej medräknade. — ³ Reviderat tal.

Tabell A 24

Apotekens försäljning till allmänheten och till sjukhus redovisas dels som recepturförsäljning, dels utlämnanden av läkemedel enligt av läkare (veterinär, tandläkare) utfärdade recept, dels som sk handköpsförsäljning. I den senare kategorin ingår förutom receptfria läkemedel även försäljning av förbandsartiklar, kosmetika, näringspreparat o dyl. Uppgifter om enbart recepturförsäljningens omfattning föreligger för vissa år enligt följande:

	Antal recipe, milj st	Recepturför- säljningens belopp, mkr
1949.....	17,6	81,0
1955.....	20,3	147,5
1960.....	26,3	280,6
1965.....	33,4	500,4
1966.....	33,8	551,2
1967.....	35,6	633,5
1968.....	38,1	750,1
1969.....	39,9	828,2
1970.....	39,1	901,1
1971.....	40,0	1 012,7
1972.....	40,2	1 167,9
1973.....	41,1	1 310,7
1974.....	43,3	1 494,2
1975.....	46,5	1 909,9 ¹
1976.....	45,8	2 149,0 ¹

¹ Här ingår även handköp vid försäljning till sjukhus.

Personalen. Antalet farmacie kandidater och receptarier har ökat starkt de senaste årtiondena särskilt i förhållande till apotekarna, men detta är delvis missvisande, om hänsyn icke toges till tjänstgöringens omfattning. Apotekarna fullgör i regel heltids-tjänstgöring medan närmare hälften av receptarierna endast har deltidsanställning.

Dessutom tjänstgjorde vid apoteken bl a apotekstekniker, som i likhet med eleverna icke har farmaceutisk examen. Deras antal var vid slutet av år 1976 ca 6 400.

Statlig läkemedelskontroll

Läkemedel (svenska och utländska), som är standardförpackade, måste för att få försälas

vara registrerade hos läkemedelsnämnden vid socialstyrelsen som farmaceutiska specialiteter.

Tabell A 25 Antal i Sverige registrerade specialiteter

År	Totalt	Index	Utländska	Index
1/1 1957	2 514	100	1 249	100
1/1 1960	2 841	113	1 468	118
1/1 1965	2 978	118	1 562	125
1/1 1966	2 957	118	1 589	127
1/1 1967	2 979	118	1 674	134
1/1 1968	2 994	119	1 712	137
1/1 1969	2 910	116	1 713	137
1/1 1970	2 784	111	1 712	137
1/1 1971	2 656	106	1 633	131
1/1 1972	2 672	106	1 634	131
1/1 1973	2 600	103	1 596	128
1/1 1974	2 618	104	1 544	124
1/1 1975	2 611	104	1 532	124
1/1 1976	2 638	105	1 508	121
1/1 1977	2 547	101	1 541	123

Genom kungörelse angående handel med farmaceutiska specialiteter år 1934 påbörjades den offentliga kontrollen av standardförpac-

kade läkemedel. Av tabell A 26 framgår »överlevnadstiden» för preparaten.

Tabell A 26 Antal farmaceutiska specialiteter gällande den 1.1.1977 av dem som registrerats under resp tidsperiod

Registreringsår	Svenska	Utländska	Summa
1934	3	—	3
1935-39	26	34	60
1940-44	15	17	32
1945-49	29	21	50
1950-54	63	94	157
1955-59	141	212	353
1960-64	262	434	696
1965-69	215	387	602
1970-74	277	284	561
1975	39	83	122
1976	31	52	83
Summa	1 101	1 618	2 719

Ett registreringsärende kräver ingående utredning bl a ur farmaceutisk, farmakologisk och farmakoterapeutisk synpunkt vilket medför att handläggningstiden ofta blir lång.

Av tabell A 27 framgår dels antalet inkomna ansökningar för vissa femårsperioder, dels av läkemedelsnämnden godkända ansökningar (=nyregistreringar) resp avslag, dels av sökanden återkallade resp av annat skäl avförda ansökningar samt dels totalantalet slutbehandlade och balanserade registreringsärenden per den 1.1.1977.

Tabell A 27 Handläggning per 1.1.1977 av registreringsansökningar inkomna under åren 1955–76.

År	Inkomna ansökningar	Antal ny-registreringar	Avslag	Av sökanden återkallade	Övriga avförda	Slutbehandlade	Balanserade registreringsärenden 1.1.1977
1955–1959	1 822	1 331	87	389	13	1 822	–
1960–1964	2 102	1 466	176	539	25	2 101	1
1965–1969	1 222	925	34	364	19	1 218	3
1970–1974	1 049	601	46	221	29	860	189
1975	154	122	3	13	4	64	90
1976	151	83	–	1	–	10	141

Efter registreringen kontrolleras läkemedlen fortlöpande. Under budgetåret 1976/77 genomfördes 79 första kontroller av nyregistrerade preparat och 388 efterkontroller av äldre preparat. Till kontrollarbetet hör också att följa biverkningsmönstret för läkemedel.

f. Åtgärder med anledning av läkemedelsbiverkningar

Under år 1976 erhöll biverkningskommittén 1 712 rapporter om läkemedelsbiverkningar mot 1 992 föregående år.

Kommittén informerade läkarkåren om sin verksamhet i två meddelanden. Dessa behandlade följande ämnen:

- Praktolol – enkät om betablockerare
- Dextran och anafylaktoid reaktion – 133 fall
- Pulmonella överkänslighetsreaktioner
- Biverkningar med dödlig utgång
- Psykiska biverkningar av betablockerare
- Hepatit efter sulfonamider
- Pulmonella reaktioner efter nitrofurantoin

g. Missbildningsregistret

Från april till december 1964 prövades vid 39 sjukhus en särskild, frivillig registrering av missbildningar bland nyfödda, och från 1965 infördes denna registrering som obligatorisk för alla förlossningsanstalter med tillgång till pediatrik expert. Detta innebär, att 1976 praktiskt taget alla sjukhus rapporterar till missbildningsregistret. Avsikten med missbildningsregistreringen är att denna effektivt skall kunna begränsa omfattningen av en ny missbildningsepidemi framkallad av läkemedel eller andra kemiska substanser. Varje iakttaget fall skall rapporteras med verbal diagnos och rap-

porteras individuellt, månadsvis till socialstyrelsen. Inkomna rapporter granskas kontinuerligt av experter. Då frekvensen av en viss missbildning visar tendens till stegring föranleder detta åtgärder för utredning av kausalsamband.

Inga säkerställda frekvensändringar av speciell missbildningstyp har noterats under 1976 mer än för syndaktyli, där en tidigare noterad stegring synes fortsätta. Denna är rimligen betingad av en ökad registrering av denna missbildning. En liknande tendens finns för pes equino-varus. Kongenitala vitier har stigit i frekvens, troligen beroende på en bättre rapportering. Incidensen av preaurikulära appendices fortsätter att sjunka. En sammanfattning av data för 1976 lämnas i nedanstående sammanställning:

Förlossningsunderlag: 98 300 nyfödda barn.

Totalt antal registrerade missbildade barn: 1 369 (=13,9 %).

Bland dessa ingår 93 barn med kromosom-syndrom, vilka ej rapporterats före 1971.

Könsfördelning: 833 gossar, 533 flickor, 3 okänt eller ej angivet kön.

Dödlighet: 223 döda (=16,3 %), därav 210 obducerade (=94 %).

Totalt antal registrerade missbildningar: 1 661.

Antal registrerade missbildningar per barn:

1 missbildning: 1 214 barn

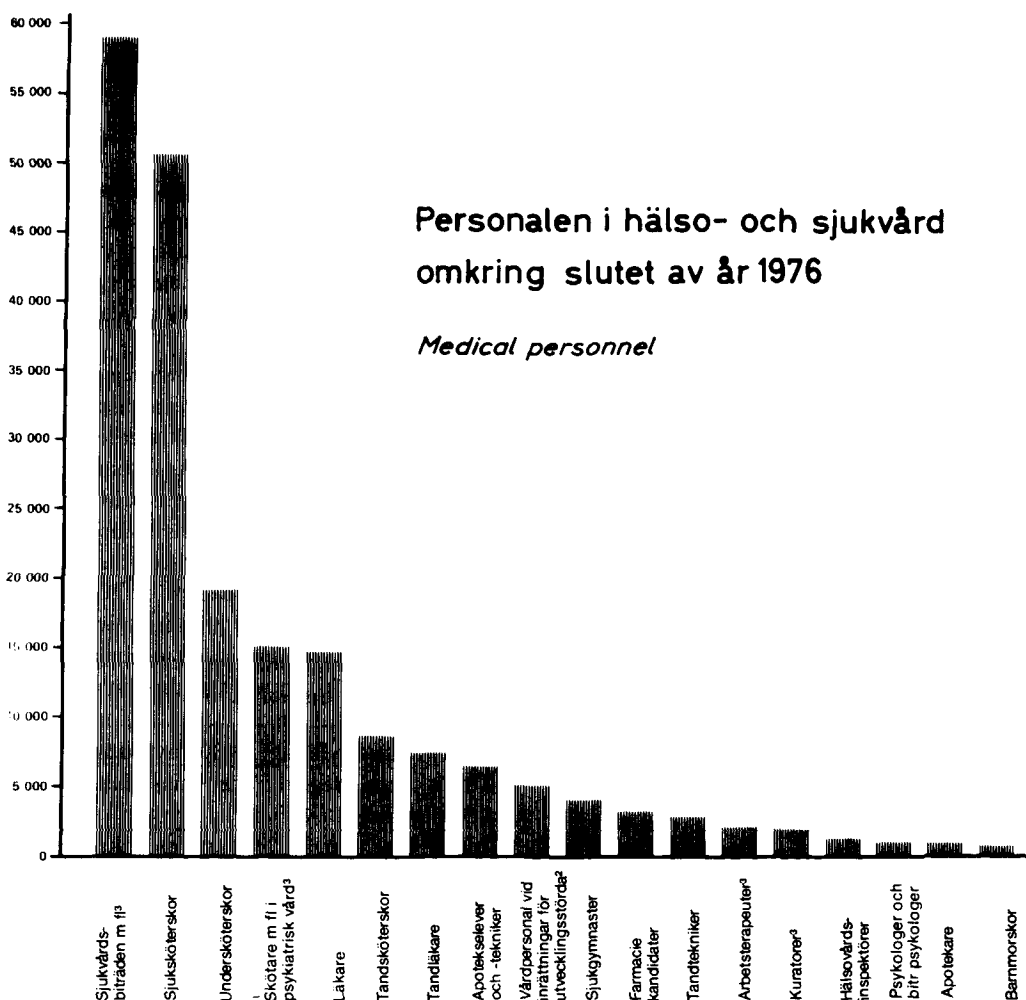
2 missbildningar: 89 barn

3 missbildningar: 29 barn

4–8 missbildningar: 37 barn

Kapitel B

HÄLSO- OCH SJUKVÅRDENS PERSONAL

¹ Personal vid inrättningar för psykiskt utvecklingsstörda ingår ej. – ² För år 1967, senare uppgifter saknas. –

³ Avser tjänster, se not till tabell B 1.

Till hälso- och sjukvårdens personal har räknats dels personer, som erhållit en för hälso- och sjukvårdande verksamhet speciell utbildning, såsom läkare, sjuksköterskor osv, dels också personer som, utan att äga sådan utbild-

ning, är verksamma vid sjukhus som biträdande personal på vårdavdelning. Förvaltningspersonal och ekonomipersonal i övrigt redovisas ej fr o m år 1974.

Naturligtvis är och måste avgränsningen av sjukvårdspersonalen och därvid särskilt den icke sjukvårdsutbildade vara i betydande mån godtycklig. Också i fråga om biträden i direkt hälso- och sjukvård finns godtyckliga luckor. Så t ex har privatpraktiserande läkares mottagningssköterskor icke medräknats, såvida de icke är legitimerade sjuksköterskor eller barnmorskor, och ingått som sådana. Detta, liksom beträffande vissa andra grupper, beror helt enkelt på svårigheten att skaffa uppgifter om dem.

Vad angår den medicinskt utbildade personalen, gäller det att ur totalantalet skilja ut den del, som är yrkesverksam. Detta utgör i en del fall ingen svårighet, emedan årlig anmälningsplikt med angivande av yrkesverksamhet föreligger såsom för läkare, tandläkare, sjuksköterskor, barnmorskor och sjukgymnaster, och vidare emedan de flesta övriga grupper är anställda vid sjukhus eller apotek, från vilka summariska uppgifter kan inhämtas. Som framgår av kommentar till tabell B 1 har för vissa yrkesgrupper lämnats uppgifter om antalet inrättade tjänster för år 1975 och 1976 från LKELP.

I tabell B 1 och B 3 har före 1970 andelen yrkesverksamma schablonmässigt beräknats till 95 % av de i matrikeln upptagna legitimerade

de läkarna. Från uppgifter lämnade i den årliga anmälan till socialstyrelsens läkarregister beräknas fr o m nämnda år det verkliga antalet yrkesverksamma legitimerade läkare. Enligt nämnda anmälan uppgick ej praktiserande eller i utlandet verksamma läkare till ca 1 700 stycken år 1976, vilka frändragits i sammanställningen nedan.

Det i tabell B 1 upptagna antalet yrkesverksamma läkare i slutet av år 1976 har beräknats sålunda:

Legitimerade läkare enligt läkarregister	15 494
Ej legitimerade läkare med utländsk examen utan generell behörighet	c:a 850
Avgår: ej praktiserande och utomlands	c:a 1 700 ¹
Nettosumma	14 650 ¹

¹ Delvis beräknat

Det i tabell B 1 upptagna antalet yrkesverksamma tandläkare i slutet av år 1976 har beräknats sålunda:

Legitimerade tandläkare enligt tandläkarregister	8 928 ¹
Ej legitimerade tandläkare med utländsk examen med tidsbegränsat förordnande i folktandvården	72
Avgår: ej praktiserande och utomlands	1 620
Nettosumma	7 380

¹ Därav 2 874 kvinnor

Utöver tabellens uppgifter kan nämnas, att antalet yrkesverksamma veterinärer år 1976 var c:a 980.

Tabell B 1 Den yrkesverksamma personalen i hälso- och sjukvård i slutet av åren 1950–76.
Active medical personnel at end of year

Källa: Matrikel över läkare och tandläkare, registren över legitimerade läkare och utländska läkare i Sverige, sjuksköterskor, barnmorskor, hälsovårdsinspektörer, undersköterskor och apotekspersonal; Landstingens planer, LKELP 77 (landstingsförbundet, socialstyrelsen)

År Year	1950	1955	1960	1965	1970	1974	1975	1976
Läkare <i>Physicians</i>	4 890	5 700	7 130	8 520	10 560°	13 260	14 050	14 650
Sjuksköterskor <i>Nurses</i>	12 600	16 370	21 410	23 190°	32 700	47 800	48 380	50 540
Sjuksköterskebarnmorskor <i>Nurse-midwives</i>	210	490	640	1 040	1 540			
Barnmorskor <i>Midwives</i>	1 350	1 290	1 060	720	620	620	630	540
Hälsovårdsinspektörer <i>Sanitary inspectors</i>	..	..	..	..	..	..	820	1 080
Sjukgymnaster <i>Physiotherapists</i>	1 090	1 380	1 790	2 310	2 600	3 840	4 030	4 030
Arbetssterapeuter vid kropps- sjukhus ¹ <i>Occupational therapists at</i> <i>somatic hospitals</i>	50	150	210	420	660	850	1 810°	1 960°
Kuratorer vid kroppssjukhus ¹ <i>Social</i> <i>workers at somatic hospitals</i>	105	150	230	360	720°	1 030	1 620°	1 720°
Undersköterskor <i>Assistant nurses</i>	..	..	..	..	..	..	17 270 ²	19 170
Psykologer och bitr psykologer <i>Psychologists and assistant</i> <i>psychologists</i>	..	..	..	..	..	..	700°	810°
Sjukvårdsbiträden m fl vid kropps- sjukhus ¹ <i>Auxiliary nursing personnel</i> <i>at somatic hospitals</i>	21 520	25 740	32 860	35 790	53 960	67 530	54 400°	59 000°
Skötare m fl i psykiatrisk vård <i>Nursing personnel at mental</i> <i>hospitals etc</i>	7 890	8 930	11 000	12 870	14 950	13 550°	14 200°	15 000°
Vårdpersonal vid inrättningar för psykiskt utvecklingsstörda och epileptiker <i>Ditto at homes for</i> <i>mentally retarded</i>	2 220	2 670	3 870	5 430°	200°	..	..	..
Förvaltningspersonal vid sjukhus <i>Administrative staff at hospitals</i>	1 350	1 520	1 870	2 730	3 820°	..	..	..
Ekonomipersonal vid sjukhus <i>Domestic staff at hospitals</i>	13 530	14 310	15 200	16 520	18 490°	..	..	..
Tandläkare <i>Dentists</i>	3 430	4 360	5 090	6 080	6 720°	7 180	7 060	7 380
Tandtekniker (uppskattning) <i>Dental technicians</i>	1 500	1 600	1 850	2 300	2 600°	2 700	2 700	2 700
Tandhygienister <i>Dental hygienists</i>	–	–	–	–	–	120	150	200
Tandsköterskor (uppskattning) <i>Dental chairside assistants</i>	3 400	4 400	5 090	6 800	7 500°	8 400	8 400	8 600
Apotekare <i>Pharmacists</i>	900	860	770	790	810	730	740	760
Farm kand, receptarier <i>Bachelors of</i> <i>pharmacy</i>	960	1 150	1 440	1 750	2 420	2 900	3 100	3 090
Apotekselever <i>Pupils</i>	20	25	40	620	280	80	50	50
Apotekstekniker <i>Technical personnel</i> <i>in pharmacies</i>	4 180	4 575	4 960	5 800	6 500	6 150	6 380	6 400
Summa Total	81 195	95 670	116 510	134 040	167 650	..	..	..

¹ Se kommentar, sista stycket. – ² Korrigerat tal.

Tabell B 1

Samtliga tabellens tal är avrundade. Det har icke varit möjligt att bibehålla samma material eller beräkningsmetod under hela perioden från 1950. Där mera avsevärda ändringar vidtagits, har talen försatts med en ring (°). De så markerade talen är alltså icke fullt jämförbara med tidigare år (men väl med efterföljande till dess ny markering angivits). Sålunda ändrades beräkningen av yrkesverksamhet bland sjuksköterskor år 1962 på sätt som beskrivs i kommentaren till tabell B 4. Vårdpersonalen vid inrättningar för psykiskt utvecklingsstörda och epileptiker beräknades fr o m 1963 på nytt material som gav högre antal; 1968 bortföll uppgifterna för de utvecklingsstörda, och fr o m 1974 även för lättskötta psykiskt sjuka (2 560 år 1973), något som också vållat brott i serierna för förvaltnings- och ekonomipersonal. Kuratorer redovisades fr o m 1968 både för kroppssjukhus och från lasarett för psykiatrisk vård. Slutligen har yrkesverksamheten bland tandläkare reviderats år 1966 och 1975 samt bland läkare år 1970 vilket givit lägre tal än om tidigare beräkningssätt

tillämpats. Eftersom antalen av tandteknikerna och tandsköterskorna uppskattas i proportion till tandläkarna, har även dessa serier berörts. Laboratorie- och röntgenpersonal, avdelningsstäderskor, praktiserande sjuksköterskeelever, undersköterskor, barnsköterskor, läkarsekreterare och skrivbiträden ingår i gruppen »Sjukvårdsbiträden m fl vid kropps-sjukhus» t o m år 1974.

Uppgifterna fr o m år 1975 är delvis hämtade från annan källa än tidigare, nämligen från landstingens planer, LKELP 76 och 77 och avser *tjänster* för olika personalkategorier. Dessa tjänster omfattar den verksamhet som bedrivs av landsting, landstingsfria kommuner och de statliga sjukhusen Karolinska resp Akademiska sjukhuset. I tabellen är de tal som för år 1975 och 1976 markerats med en ring (°) hämtade från LKELP och avser alltså tjänster. Talet på raden för sjukvårdsbiträden m fl omfattar förutom tjänster för biträdespersonal, baderskor och barnsköterskor även assistenttjänster. Läkarsekreterare och skrivbiträden vid vårdavdelningar och avdelningsstäderskor ingår däremot ej.

I internationella sammanhang uttryckes stundom relationen läkare–invånare som antalet invånare på en läkare. För Sveriges del blir det med denna metod i genomsnitt 530 invånare år 1976 per legitimerad läkare (även icke yrkesverksamma inräknade), om talet avrundas till närmaste tiotal. År 1950 var motsvarande tal 1 440. Om man som läkare räknar endast de yrkesverksamma men i stället inbegriper utländska läkare enligt uppgifter i tablån (d v s räknar med totalantalet 14 650) får man för år 1976 560.

I Statistical Yearbook 1976, U.N. finner man uppgifter om medicinalpersonal m m i en rad länder och från denna publikation har de senaste uppgifterna hämtats, som ligger till grund för sammanställningen nedan. Ur Nordisk Statistisk Årsbok 1977 har uppgifter hämtats avseende läkare och tandläkare i övriga nordiska länder.

Man bör observera, att talen endast ger en grov bild av verkligheten. Bortsett från att begreppet läkare icke är internationellt entydigt, är metoderna för räkningen av läkarnas antal säkerligen växlande. I en del fall torde man liksom i Sverige ha medräknat endast de yrkesverksamma, i andra fall samtliga läkare med vederbörlig examen. Det är heller icke givet, att endast de läkare medräknats, som är verksamma inom ifrågavarande land. Motsvarande reservationer, som anförts om läkarna, gäller även tandläkarna.

Tabell B 1 (forts)

Antal invånare per läkare i vissa länder
Inhabitants per physician

Källa: Statistical Yearbook 1976, U.N.
Nordisk statistisk årsbok 1977

Israel	(1973)	350
Sovjetunionen	(1974)	360
Tjeckoslovakien	(1974)	430
Ungern	(1974)	460
Italien	(1973)	500
Grekland	(1974)	500
Österrike	(1974)	500
Danmark	(1976)	520
Västtyskland	(1974)	520
Island	(1975)	560
Östtyskland	(1974)	560
Sverige	(1976)	560
Sverige	(1975)	580
Sverige	(1974)	620
Belgien	(1974)	570
Norge	(1974)	580
Schweiz	(1974)	590
Canada	(1974)	600
USA	(1973)	620
Finland	(1976)	670
Nederländerna	(1974)	670
Frankrike	(1974)	680
Polen	(1974)	700
Australien	(1972)	720
England och Wales	(1974)	760
Jugoslavien	(1974)	850
Japan	(1973)	870
Venezuela	(1973)	870

Antal invånare per tandläkare i vissa länder
Inhabitants per dentist

Källa: Statistical Yearbook 1976, U.N.
Nordisk statistisk årsbok 1977

Norge	(1975)	1 050
Danmark	(1976)	1 050
Sverige	(1976)	1 110
Sverige	(1975)	1 160
Sverige	(1974)	1 140
Finland	(1976)	1 410
Island	(1975)	1 590
Västtyskland	(1974)	1 940
USA	(1973)	1 960
Frankrike	(1974)	2 090
Östtyskland	(1974)	2 240
Canada	(1974)	2 250
Sovjetunionen	(1974)	2 490
Schweiz	(1974)	2 510
Nya Zeeland	(1972)	2 950
Nederländerna	(1974)	3 300
England och Wales	(1974)	3 460
Australien	(1971)	3 660
Belgien	(1974)	4 550

Tabell B 2 Legitimerade läkare fördelade efter kön och tjänstgöringsområde den 31 december 1976

Physicians according to sex and station

Källa: Socialstyrelsens läkarregister.

Tjänstgöringsområde (landsting, landstingsfria kommuner) <i>Station (counties, county boroughs)</i>	Läkare			På 1 000 inv. (M + Kv) <i>Per 1 000 inh. (M + F)</i>
	Summa <i>Total</i>	Därav Män <i>Male</i>	Kvinnor <i>Female</i>	
Stockholms län	3 877	2 824	1 053	2,6
Uppsala län	740	567	173	3,2
Södermanlands län	291	249	42	1,2
Östergötlands län	638	508	130	1,6
Jönköpings län	372	301	71	1,2
Kronobergs län	210	171	39	1,2
Kalmar län	291	246	45	1,2
Gotlands kommun	64	56	8	1,2
Blekinge län	180	145	35	1,2
Kristianstads län	369	306	63	1,3
Malmö kommun	679	545	134	2,8
Malmöhus län i övrigt	1 117	904	213	2,2
Hallands län	255	215	40	1,1
Göteborgs kommun	1 340	1 068	272	3,0
Göteborgs o Bohus län i övrigt	398	309	89	1,5
Älvsborgs län	463	374	89	1,1
Skaraborgs län	296	247	49	1,1
Värmlands län	361	306	55	1,3
Örebro län	402	313	89	1,5
Västmanlands län	310	253	57	1,2
Kopparbergs län	325	276	49	1,1
Gävleborgs län	320	270	50	1,1
Västernorrlands län	345	280	65	1,3
Jämtlands län	156	125	31	1,2
Västerbottens län	430	355	75	1,8
Norrbottens län	311	249	62	1,2
Utomlands <i>Abroad</i>	954	762	192	—
Summa Total	15 494	12 224	3 270	1,9

Tabell B 2.

Uppgifterna innefattar även ej yrkesverksamma.

Dessa redovisas på bostadsorten.

Tabell B 3 Läkarkårens utveckling 1930-76
Physicians

Källa: Socialstyrelsens läkarregister. Uppgift från universitets- och högskoleämbetet (intagna på nybörjarkurs).

År Year	Intagna på ny- börjarkurs Admitted to study course	Nyttillkomna genom New addition through		Därav nyttill- komna kvinnliga leg läk Thereof female	Döda Dead	Bestånd den 31/12 (leg. resolution) ¹		Därav yrkes- verk- samma Thereof active (estimated number)	Tillkommer ut- ländska läkare ²		Hela antalet yrkes- verk- samma Total active
		legitime- ring (svenskar) license (Swedes)	Kungl Maj:ts resolution Royal decree			totalt	därav kvinnor Thereof female		utan generell behörig- het ³ ⁴	därav med tids- begränsad behörig- het ⁵	
1930	..	..	—	..	—	2 540	..	2 400	—	—	2 400
1940	194	119	1	..	42	3 436	..	3 242	..	—	..
1945	185	194	—	30	50	4 089	..	3 850	..	—	..
1950	304	218	47	38	52	4 915	445	4 631	263	—	4 894
1955	363	234	42	44	48	5 840	671	5 508	191	—	5 699
1956	410	259	29	46	59	6 045	721	5 698	167	—	5 865
1957	408	293	58	57	56	6 333	782	5 974	258	—	6 232
1958	410	302	36	56	55	6 602	841	6 229	375	94	6 604
1959	408	298	45	62	67	6 870	908	6 484	413	184	6 897
1960	431	252	45	56	67	7 095	967	6 694	433	218	7 127
1961	457	250	130	63	62	7 413	1 024	6 997	380	183	7 377
1962	524	280	98	83	68	7 721	1 108	7 289	342	126	7 631
1963	566	309	88	85	74	8 044	1 188	7 628	339	121	7 967
1964	586	323	75	84	83	8 347	1 267	7 915	306	111	8 221
1965	652	343	72	96	73	8 696	1 332	8 240	274	83	8 514
1966	728	347	73	89	92	9 013	1 418	8 548	287	82	8 835
1967	801	394	70	97	81	9 406	1 530	8 921	317	94	9 238
1968	845	512	99	124	77	9 957	1 627	9 438	403	91	9 841
1969	896	524	120	138	90	10 512	1 765	9 963	413	81	10 376
1970	956	546	157	150	89	11 100	1 862	10 130	428	58	10 558
1971	975	724	196	229	94	11 993	2 124	10 881	365	47	11 246
1972	1 000	776	239	265	100	12 784	2 413	11 588	328	53	11 916
1973	1 026	754	185	283	113	13 582	2 656	12 251	359	137	12 610
1974	1 026	428	187	191	101	14 107	2 863	12 781	477	..	13 258
1975	1 026	710	89	182	97	14 734	3 034	13 450	600	..	14 050
1976	1 026	674	134	233	106	15 494	3 270	13 800	850	..	14 650

¹ Number of physicians (license and decree). — ² Foreign physicians (to be added). — ³ Uppgifterna om utländska läkare, som saknar generell behörighet, är osäkra. — ⁴ Not fully licensed. — ⁵ Thereof temporary license. — * En läkare med engelsk och finsk examen och en läkare med tjeckisk, polsk och dansk examen.

Tabell B 3

Utländska läkare, som immigrerat och önskar arbeta i Sverige, kan göra detta på grund av särskilt tidsbegränsat förordnande på viss tjänst eller med på annat sätt begränsad behörighet, såvida de icke genom resolution av Kungl Maj:t erhåll generell behörighet. Från och med år 1961 avskaffades sistnämnda form för tillståndsgivande och därtill kvalificerade läkare erhåller istället legitimation som svenska läkare. Antalet sådana läkare 1976 var 134 vilket framgår av tabellen. Talet 674 till vänster därom motsvarar dem, som samma år legitimerats efter studier i Sverige dels enligt äldre studieordningen och dels enligt nya med fullgjord AT-tjänstgöring efter läkarexamen.

De sålunda legitimerade utländska läkarna fördelas på examensland som följer:

Danmark	67 *	Italien	1
Finland	4 *	Jugoslavien	2
Island	2	Polen	12
Norge	2	Schweiz	4
Bolivia	1	Sydafrika	2
Brasilien	1	Tjeckoslovakien	4
Bulgarien	1	Ungern	3
Chile	4	USA	2
England	2	Västtyskland	15
Frankrike	1	Österrike	2
Indien	1	Östtyskland	1

Antalet yrkesverksamma läkare har tidigare schablonmässigt beräknats som 95 % av hela antalet legitimerade läkare men har fr o m 1970 beräknats från uppgifter om yrkesverksamhet, som lämnats i den årliga anmälan till läkarregistret, se texten ovan.

Tabell B 4 Sjuksköterskekårens utveckling 1930–76
Nurses

År Year	Elevplatser Capacity for intake of students	Intagna elever Admitted to study course	Tillskott Addition through		Avgångna på grund av Retired because of			Aktiva sjuksköt med svensk legitimation den 1/9 Active, Swedish licence		Utlandska utan svensk legi- timation den 31/12 (uppskatt- ning) Foreign
			Nylegitimerade graduation	Åter- inträdda m fl reinstatement	familje- skäl m m family reasons etc.	pension pension	döden death	Hela antalet Total	Darav sjuksköt barn- morskor Nurse- midwives	
1930	706	640	556	10	107	60	26	7 077	..	..
1935	654	639	598	6	165	120	24	8 338	..	..
1940	1 024	995	609	27	219	141	40	8 847	..	..
1945	1 172	1 085	889	62	413	213	37	10 293	..	..
1950	1 387	1 382	964	132	347	102	15	12 501	211	314
1951	1 524	1 496	960	115	346	83	19	13 128	257	322
1952	1 549	1 544	1 097	207	282	97	25	14 028	313	305
1953	1 569	1 581	1 243	201	539	81	27	14 825	354	370
1954	1 611	1 596	1 310	227	574	110	18	15 660	410	200
1955	1 593	1 600	1 367	197	376	115	29	16 704	430	160
1956	1 591	1 624	1 499	193	322	154	26	17 894	450	168
1957	1 599	1 618	1 454	502	562	158	31	19 099	525	150
1958	1 611	1 657	1 427	474	739	181	32	20 045	603	168
1959	1 669	1 734	1 476	361	771	192	34	20 885	668	154
1960	1 857	1 872	1 447	793	1 032	179	28	21 886	645	172
1961	2 015	1 999	1 556	797	1 602	218	30	22 389	693	200
1962	2 323	2 185	1 612	868	1 517	228	30	23 094	750	324
legitimering										
1962 ny beräkning	2 323	2 185	1 660	..	..	..	30	20 766	750	324
1963	2 347	2 297	1 823	..	..	..	37	21 614	874	290
1964	2 532	2 486	1 945	..	..	..	28	22 559	941	270
1965	2 604	2 637	2 142	..	..	..	31	23 970	1 040	260
1966	2 699	2 697	2 242	..	..	..	24	24 637	1 126	350
1967	ca 3 000	2 801	2 585	..	..	..	44	26 203	1 250	250
1968	ca 3 000	2 917	2 925	..	..	..	29	28 653	1 210	330
1969	ca 3 000	2 988	3 886	..	..	..	41	31 779	1 306	330
1970	ca 3 000	3 084	2 895	..	..	..	39	33 911	1 543	330
1971	ca 3 000	3 026	3 036	..	..	..	45	36 571	..	..
1972	ca 3 000	2 917	2 866	..	..	..	47	42 253	1 906	..
1973	ca 3 000	2 503	2 838	..	..	..	76	45 609	2 226	..
1974	ca 3 000	2 497	3 005	..	..	..	78	47 798	2 205	..
1975	ca 3 000	2 899	2 893	..	..	..	74	48 378	2 156	..
1976	3 690	3 209	2 874	..	..	..	80	50 545	2 505	..

Tabell B 4

Definitionen på »aktiv» (yrkesverksam) har ändrats fr o m år 1962 och beräkningen av antalet utförts i enlighet härmed. Med »aktiv» sjuksköterska menas nu sjuksköterska som var yrkesverksam den 1 september (d v s vid tidpunkten för den årliga anmälan) eller som nyexaminerats under kalenderåret, även om hon icke meddelat, att hon inträtt i yrkeslivet. Tidigare räknade man som aktiv sjuksköterska, som arbetat minst två månader under året sedan förra årets anmälan, om hon då räknats som passiv, plus nyexaminerade som ovan. De som i tabellen angivits som döda avser endast avlidna bland de aktiva.

Socialstyrelsens sjuksköterskeregister upptog den 31 december 1976 64 808 personer under 66 års ålder. 50 % av dessa hade barn under 16 år. Av uppgifterna, som lämnats angående yrkesaktivitet under tiden 1/9 1975–1/9 1976 framgår, att av sjuksköterskor under 60 år (exkl de under året legitimerade), 58 198 stycken, hade 29 % arbetat heltid under mer än 9 månader av det redovisade verksamhetsåret, medan 60 % hade utövat yrkesverksamhet av mindre omfattning. De som icke alls redovisat yrkesverksamhet under året utgjorde sålunda 11 % av hela antalet.

Kapitel C

KOSTNADER FÖR HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

Uppgifterna om *statens* utgifter för hälso- och sjukvårdsändamål har sammanställts efter publikationen Budgetredovisning, utgiven av riksrevisionsverket. Alla poster som kunnat särskiljas som utgifter för hälso- och sjukvård samt för medicinsk forskning och undervisning har medräknats. Poster, som icke kunnat medtagas till följd av redovisningssättet är bl a kostnaderna för de statsanställdas pensionering, för driften av socialdepartementet och landstingens kanslier o dyl, ej heller kostnader för verksläkare och anvisningsläkare eller för byggnadsarbeten vid medicinska fakulteter. Investeringskostnader ingår med hela de belopp, som tagits i anspråk under redovisningsåret, och häruti skiljer sig vår framställning från den eljest brukliga, när det gäller statsutgifterna. Enligt praxis tages nämligen i regel endast en del (vanligen hälften) av de verkliga investeringsutgifterna med bland utgifterna det år medlen tages i anspråk. Genom att ta upp hela beloppet, uppnår man överensstämmelse med landstingens och landstingsfria kommunernas redovisningssätt. Statsbidrag till anläggning och drift av bl a kommunal hälso- och sjukvård ingår bland statens kostnader, men givetvis icke bland landstingens, etc kostnader. I statens utgifter ingår icke statsbidrag till den allmänna sjukförsäkringen. Däremot har i tabell C 1 och C 2 försäkringskassornas utgifter för sjukvård redovisats särskilt, och inbegriper därvid statsbidrag.

Uppgifterna rörande *landsting och landstingsfria kommuner* har för åren 1960–1976 hämtats ur publikationen Kommunernas finanser, utgivare statistiska centralbyrån. I denna redovisning ingår även kostnader för de anställdas pensionering. Investeringskostnaderna avser hela utgiften under redovisningsåret,

även om de bestritts med lånemedel. Följaktligen ingår icke avskrivningar, ej heller amorteringar på tidigare upptagna lån bland utgifterna. Endast landstingens och landstingsfria kommuners externa nettoutgifter redovisas. Nettoutgifterna för *övriga primärkommuner*, andra än landstingsfria kommuner, har för år 1976 uppskattats till 100 miljoner kronor. På socialvårdsmyndighets stat upptagna kostnader för hälso- och sjukvård ingår i beloppen för nämnda »övriga primärkommuner».

I tabell C 1 har uppgifter om kostnaderna sammanställts, varvid totalbelopp (netto) för det allmännas drift- och investeringsutgifter för hälso- och sjukvård beräknats för åren 1960–1976.

Som ovan nämnts ingår icke vissa förvaltningskostnader m m i ovanstående belopp, som alltså icke är fullt kompletta. Redovisningen av utgifterna påverkas vidare av tidpunkten, då bidragsposter ställts till förfogande av vederbörande myndighet.

Bryter man ur tabell C 1 ut investeringskostnaderna, erhåller man ett resultat, som framgår av tabell C 3.

Förutom det allmännas drift- och anläggningskostnader för hälso- och sjukvård redovisas i detta kapitel även driftkostnader för olika sjukhustyper per sjukvårdsområde och för hela riket i tabell C 4. Fr o m år 1974 lämnas inte ekonomisk redogörelse till sjukhusens årsberättelser. Tabellen är sammanställd från material till LKELP 77 och omfattar sjukhus, som landsting och landstingsfria kommuner driver samt de statliga sjukhusen Karolinska sjukhuset och Akademiska sjukhuset. De sistnämnda sjukhusen har i tabellen redovisats inom resp Stockholms läns landsting och Uppsala läns landsting.

Tabell C 1 Statens, allmänna försäkringskassornas, landstingens, städers utom landsting och övriga primärkommuners nettokostnader (drift- och anläggningskostnader) för hälso- och sjukvården åren 1960–1976 (1960/61–1976/77 för staten), milj kr
 Net expenses for health and sick care (operation and investments), million kronor
 Källa: För staten: Publikationen »Budgetredovisning» (utg av riksrevisionsverket); för landsting och landstingsfria kommuner: »Kommunernas finanser» (SOS).

	1960	1965	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976
Staten <i>The State</i>	600,8	1 097,6	2 162,8	2 298,0	2 907,0	2 678,7	3 251,8	3 668,7	4 228,7
De allmänna försäkringskassorna <i>Public insurance funds</i>	386,5	624,6	1 425,1	1 604,1	1 800,8	2 336,6	3 280,9	3 949,1	5 004,9
Landstingen <i>Counties</i>	1 002,0	2 285,7	6 212,6	8 771,7 ¹	9 012,5 ¹	9 876,5 ¹	11 485,8 ¹	14 043,4 ¹	16 516,9 ¹
Städer utom landsting <i>County boroughs</i>	384,3	705,5	1 313,6						
Övriga primärkommuner, andra än städer utom landsting <i>Other local communes</i>	17,7	38,3	59,3	28,9	30,0 ²	30,0 ²	100,0 ²	100,0 ²	100,0 ²
Summa <i>Total</i>	2 391,3	4 751,7	11 173,4	12 702,7	13 750,3	14 921,8	18 118,5	21 761,2	25 850,5
Medeltal per invånare, kr <i>Mean cost per inhabitant, kr</i>	319,6	614,4	1 389,2	1 568,6	1 692,9	1 833,8	2 220,5	2 656,2	3 143,9

Tabell C 2 Försäkringskassornas utgifter för sjukvård år 1976

Expenses of the insurance funds for care of the sick

Källa: Riksförsäkringsverkets publikation »Allmän försäkring».

	Milj kr	
Läkarvård och tandvård	2 473,6	Kassornas totala utgifter var 17 783,3 milj kr. Huvuddelen av skillnaden mot tabellens summa hänförs sig till utbetalning av sjukpenning o dyl. Förvaltningsutgifterna är icke medräknade i tabellen. De belöpte sig till 1 088,9 milj kr.
Resor	356,3	
Sjukhusvård	414,1	
Utgifter enligt 2 kap 6 § AFL	204,3	
Utgifter enligt 2 kap 7 § AFL	141,0	
Läkemedel	1 415,7	
Summa	5 005,0	

Tabell C 3 Det allmännas nettokostnader för nyanläggning och investering (nybyggnader och nyuppsättning av inventarier) åren 1960–1976 (1960/61–1976/77 för staten) milj kr

Investments for health and sick care, million kronor

	1960	1965	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976
Staten <i>The State</i>	105,56	99,91	222,4	156,7	227,5	160,1	194,3	207,6	235,1
Landstingen <i>County councils</i>	192,77	477,72	1 179,4	1 404,0 ¹	1 277,7 ¹	1 206,5 ¹	1 316,7 ¹	1 678,5 ¹	1 742,5 ¹
Städer utom landsting <i>County boroughs</i>	39,38	115,51	282,5						
Summa <i>Total</i>	337,71	693,14	1 684,3	1 560,7	1 505,2	1 366,6	1 511,0	1 886,1	1 977,6

¹ Landsting och landstingsfria kommuner. – ² Uppskattning.

Tabell C 4 Sjukhusens driftkostnader för år 1976, tusental kronor
Running cost of hospitals, thousand kronor

Källa: Landstingens planer, LKELP 77 (Landstingsförbundet, Socialstyrelsen)

Landsting och landstingsfria kommuner <i>Counties county boroughs</i>	Sjukhustyp <i>Hospital type</i>					Summa sjukhus <i>Total</i>
	Lasarett för huvudsakligen somatisk vård ¹ <i>General hospitals etc</i>	Lasarett för psykiatrisk vård <i>Mental hospitals</i>	Sjukstugor <i>Cottage hospitals</i>	Sjukhem för långvarigt sjuka <i>Nursing homes for chronic sick</i>	Övriga sjukhus ² <i>Other hospitals</i>	
Stockholms län	1 739 556	262 678	—	636 591	71 524	2 710 349
Uppsala län	368 247	74 816	—	91 167	—	534 230
Södermanlands län	367 551	29 407	—	5 849	24 152	426 959
Östergötlands län	658 443	65 542	—	41 958	14 679	780 622
Jönköpings län	517 542	—	—	67 158	—	584 700
Kronobergs län	213 351	83 604	15 725	31 720	—	344 400
Kalmar län	363 337	—	10 310	79 631	—	453 278
Gotlands kommun	57 327	15 897	—	5 328	9 512	88 064
Blekinge län	183 863	53 869	—	33 604	10 303	281 639
Kristianstads län	422 019	—	—	47 887	10 980	480 886
Malmö kommun	498 025	100 239	—	88 155	—	686 419
Malmöhus län	776 719	149 314	—	91 579	23 268	1 040 880
Hallands län	276 757	—	—	64 255	—	341 012
Göteborgs kommun	861 249	172 999	—	67 568	20 392	1 122 208
Göteborgs o Bohus län	350 627	69 766	—	85 184	11 372	516 949
Älvsborgs län	591 251	—	2 334	68 196	6 609	668 390
Skaraborgs län	425 541	—	—	67 679	—	493 220
Värmlands län	465 470	—	—	23 554	—	489 024
Örebro län	476 257	—	—	96 684	—	572 941
Västmanlands län	374 021	—	—	10 168	—	384 189
Kopparbergs län	344 353	89 113	—	71 160 ³	24 009	528 635
Gävleborgs län	507 997	—	—	14 768	—	522 765
Västernorrlands län	531 654	—	—	52 265	—	583 919
Jämtlands län	227 111	—	—	3 619	—	230 730
Västerbottens län	327 825	59 597	7 576	78 493	—	473 491
Norrbottnens län	461 672	55 912	—	11 988	—	529 572
Hela riket <i>Total</i>	12 387 765	1 282 753	35 945	1 936 208	226 800	15 869 471
Därav avlöningar	7 255 405	856 214	18 871	1 017 421	141 574	9 289 485
» personal-						
» försäkringar	2 661 555	312 173	7 203	379 852	53 118	3 413 901
» kapitaltjänst-						
» kostnader						
(avskrivningar						
och interna						
räntor)	1 044 029	77 409	3 447	180 964	16 608	1 322 457

¹ Inkl lasarett för somatisk och psykiatrisk vård. — ² Lasarett för lungsjukvård och infektionssjukvård ingår här. —

³ Inkl sjukstugor.

I likhet med tidigare års redovisning av sjukhusens driftkostnader skall dessa i tabell C 4 visa kostnaderna för patienter med hemort inom sjukvårdsområdet. I kostnaderna ingår därför avgifter och ersättningar för »egna» patienter som vårdats utanför området. Å andra sidan har intäkter i form av bidrag och ersättningar från andra huvudmän fråndragits.

Avgifter till ATP och till övriga personalförsäkringar samt avskrivningar och internräntor ingår i driftkostnaderna och redovisas i tabellen för hela riket. Intäkter i form av statsbidrag och vårdavgifter för slutet och öppen vård har som tidigare inte avdragits från driftkostnaderna.

Kapitel D

SJUKDOMAR, FÖRLOSSNINGAR M M

a. Smittsamma sjukdomar

De nedan redovisade uppgifterna är grundade på den rapportering enligt smittskyddslagen som sker av läkare till länsläkarna (förste stadsläkarna), hälsovårdsnämnder och Statens bakteriologiska laboratorium.

De anmälningspliktiga sjukdomarna indelas i tre grupper, allmänfarliga, veneriska och övriga smittsamma sjukdomar. Sjukdomar med anmälningsplikt uppräknas i tabell D 1. En historisk översikt av vissa av dessa fr o m år 1875 finns i tabell D 3.

Antalet fall av tyfoidfeber under 1976 var 8 kliniska fall. Antalet rapporterade fall av paratyfoid var 15 kliniska fall och 4 smittbärare.

Av salmonellaenteriter rapporterades 2 167 kliniska fall och 768 smittbärare. De *humanbakteriologiska laboratorierna* rapporterade 21 fall av *Salmonella paratyphi* B, 9 fall av *Salmonella typhi* och 3 779 fall av *Salmonellaenteriter* (sjukdomsfall och smittbärare).

Av undulantfeber rapporterades 1 fall.

Bacillär dysenteri rapporterades i 470 fall, varav 126 smittbärare och amöbadysenteri i 226 fall.

Antalet fall av scharlakansfeber utgjorde 6 651.

Meningokockinfektioner förekom i 205 fall, mot 233 fall år 1975.

Av polio rapporterades 1 fall och av difteri 1 fall.

Epidemisk gulsot rapporterades i 1 016 fall. Därtill kom 1 771 fall av inokulationsgulsot.

Primär meningoencephalit av infektiös typ rapporterades i 544 fall mot 863 år 1975.

Virologiska laboratorierna rapporterade 158 fall av coxsackievirusinfektioner, därav 58 fall av typ A och 98 fall av typ B. Echo-virus påvisades i 183 fall. Adénovirus rapporterades i 104 fall.

För distriktsläkare föreligger skyldighet att till länsläkaren anmäla (summeriskt) även fall av epidemisk influensa, mässling, påssjuka, kikhosta och röda hund (MF 1968:84). Denne redovisar månadsvis fallen till Statens bakteriologiska laboratorium.

Av röda hund rapporterades 3 500 fall och av påssjuka 10 700; de övriga sjukdomarna framgår av följande:

	Kikhosta	Mässling	Influensa
1950	14 400	6 400	40 000
1955	12 700	42 200	17 400
1960	9 000	11 000	136 000
1965	5 000	30 000	58 000
1969	1 000	13 500	182 000
1970	2 200	12 900	74 000
1971	870	11 700	65 600
1972	800	18 500	25 900
1973	1 300	19 300	49 200
1974	2 700	7 500	74 200
1975	2 200	7 800	62 600
1976	1 200	8 800	47 000

**Tabell D 1 Antal fall av anmälningspliktiga smittsamma sjukdomar med undantag av vene-
riska sjukdomar åren 1955–1976 (kliniska fall)**

Cases of notifiable infectious diseases (clinical cases) except venereal

Källa: Sammanställning från Statens bakteriologiska laboratorium.

Nr i den inter- nationella klas- sifikationen ICD 1965	Diagnosens benämning <i>Diagnoses</i>	1955	1960	1965	1970	1974	1975	1976
Allmänfarliga sjukdomar¹ <i>Infectious diseases of public concern</i>								
Karantänssjukdomar² <i>Quarantinable diseases</i>								
001	Nervfeber (tyfoidfeber) <i>Typhoid fever</i>	18	14	5	11	8	14	8
002	Paratyfoidfeber <i>Paratyphoid fever</i>	685	628	67	33	19	21	15
003	Annan salmonella infektion <i>Other salmonella infections</i>							
004	Rödsot (dysenteri) <i>Bacillary dysentery</i>							
006	Amöbadysenteri <i>Amoebic dysentery</i>	—	9	5	45	112	116	226
036	Meningokocksjukdom <i>Meningococcal meningitis</i>	65	64	229	98	160	233	205
040–044	Akut barnförlamning (polio) <i>Acute polio</i>	486	18	1	—	—	—	1
	Primär icke-varig hjärn- och hjärnhinne- inflammation <i>Non purulent meningitis and meningoencephalitis</i>	240	427	627	487	643	863	544
100	Weils sjukdom och andra leptospiroser <i>Weil's disease and other leptospiroses</i>	5	—	1	—	—	—	—
070	Epidemisk gulsot <i>Infectious hepatitis</i>	1 038	873	1 236	1 000	569	524	1 016
	Inokulationsgulsot <i>Inoculation hepatitis</i>	..	..	..	1 098	691	961	1 771
032	Difteri <i>Diphtheria</i>	4	2	—	—	—	—	1
022	Mjältbrand <i>Anthrax</i>	—	—	—	—	—	—	—
073	Papegojsjuka <i>Psittacosis</i>	—	5	14	59	57	60	66
030	Spetälska (lepra) <i>Leprosy</i>	—	—	—	—	1	—	2
080–081	Fläckfeber	—	—	—	1	—	—	—
088	Återfallsfeber	—	—	—	—	—	—	—
Övriga anmälningspliktiga sjukdomar <i>Other infectious diseases with individual notification</i>								
005, 10	Botulism	..	..	..	1	—	—	—
	Elakartad gastroenterit hos barn under 2 år <i>Malignant gastro-enteritis in children under 2 years</i>	2	47	55	32	33	36	26
027, 01–, 09	Listerios <i>Listeriosis</i>	..	5	3	1	11	20	25
034, 10–, 19	Scharlakansfeber <i>Scarlet fever</i>	7 581	11 827	4 006	5 040	8 916	7 675	6 651
021	Tularemia <i>Tularaemia</i>	1	229	1	538	152	24	6
023	Undulantfeber <i>Brucellosis</i>	3	2	1	5	3	1	1
037	Stelkramp <i>Tetanus</i>	..	..	..	5	1	2	6
125	Filarios <i>Filariasis</i>	..	..	..	69	15	21	20
120	Schistosomiasis	..	..	..	19	14	11	30
124	Trikinos <i>Trichinosis</i>	..	..	..	5	—	—	—
084	Malaria <i>Malaria</i>	5	10	13	33	52	59	61
130	Toxoplasmos <i>Toxoplasmosis</i>	..	..	..	16	10	12	13
	Summa <i>Total</i>	10 617	14 283	7 512	9 800	13 238	12 539	13 332

¹ Exkl tuberkulos som redovisas i annat sammanhang. — ² 000 Kolera, 020 Pest, 050 Smittkoppor, 060 Gula febern. — ³ Kolera.

Tabell D 2 Vissa smittsamma sjukdomar 1875–1976. Sjukdomar och nummer enligt internationell statistisk klassifikation
Infectious diseases 1875–1976. Numbering according to the international statistical classification

Källa: Rapporter insända av länsläkare och med dem jämställda förste stadsläkare och sammanställningar från Statens bakteriologiska laboratorium.

År Year	001-003 Salmonella- infek- tioner Salmonella- infections	004 Dysen- teri Bacil- lary dysen- tery	034. 10 - 19 Schar- lakans- feber ¹ Scarlet fever	032 Difteri Diph- theria	036 Me- ningo- kock- menin- git Meningo- coccal menin- gitis	040-044 Poli ² Polio	År	Salmo- nella- infek- tioner	Dysen- teri	Schar- lakans- feber ¹	Difteri	Menin- go- kock- menin- git	Poli ²
1875	7 153	812	4 117	2 733	37	..	1924	1 401	82	10 882	4 240	115	656
1876	5 995	405	9 684	4 043	39	..	1925	1 458	108	10 613	3 820	136	517
1877	5 002	443	16 682	4 116	30	..	1926	816	59	8 513	3 561	147	341
1878	8 282	587	15 655	5 492	47	..	1927	417	77	5 289	3 776	127	375
1879	5 178	245	10 060	5 801	27	..	1928	440	60	6 017	2 820	131	482
1880	6 271	1 014	8 461	7 258	21	..	1929	456	97	8 533	2 630	112	950
1881	4 398	814	6 195	7 732	32	..	1930	541	128	8 046	4 178	67	304
1882	6 288	4 211	6 066	8 020	40	..	1931	337	626	5 922	2 576	62	98
1883	5 898	512	13 661	8 581	400	..	1932	597	1 385	5 241	1 933	58	777
1884	6 304	357	14 327	6 901	83	..	1933	294	1 437	7 425	1 708	56	506
1885	4 510	179	14 443	5 386	77	..	1934	382	1 557	10 912	935	48	1 173
1886	6 045	694	12 900	5 025	94	..	1935	429	776	8 081	916	45	1 049
1887	4 698	254	9 698	6 284	112	..	1936	511	464	7 567	781	51	3 112 ²
1888	3 736	139	6 084	4 798	117	..	1937	545	328	14 572	299	51	1 888 ²
1889	6 866	226	6 991	4 878	196	..	1938	447	522	26 113	107	53	1 450 ²
1890	4 263	175	12 975	6 848	605	..	1939	479	228	40 505	181	31	615 ²
1891	4 010	697	8 994	5 853	227	..	1940	456	166	24 373	290	32	450 ²
1892	4 194	236	9 628	6 776	102	..	1941	643	652	12 953	280	104	720 ²
1893	3 949	739	12 046	10 086	111	..	1942	270	1 458	20 684	1 284	110	750 ²
1894	3 826	327	9 818	10 196	122	..	1943	444	1 669	29 812	2 457	77	2 198 ²
1895	3 547	330	7 345	8 675	96	..	1944	258	1 786	29 537	3 868	118	2 716 ²
1896	3 438	692	7 586	8 061	165	..	1945	359	661	15 931	2 620	90	2 446 ²
1897	2 751	518	6 487	8 837	118	..	1946	677	480	12 087	932	130	558 ²
1898	2 351	332	5 745	11 219	89	..	1947	1 206	442	11 111	357	86	1 481 ²
1899	2 698	957	9 159	20 446	283	..	1948	362	123	7 744	206	67	818 ²
1900	2 200	865	9 428	21 004	255	..	1949	212	168	23 960	73	60	2 560 ²
1901	3 573	873	11 147	21 435	167	..	1950	391	180	34 527	71	45	1 704 ²
1902	1 440	277	9 180	14 993	99	..	1951	160	102	13 661	30	46	551 ²
1903	1 550	292	7 081	13 933	91	..	1952	147	94	7 816	30	30	492 ²
1904	1 717	395	8 312	14 994	102	..	1953	8 770	432	5 413	13	30	5 090 ²
1905	2 313	303	11 473	18 996	113	1 199	1954	812	128	5 545	1	51	1 009
1906	1 823	225	8 122	15 298	82	429	1955	703	484	7 581	4	65	486
1907	1 732	112	4 918	11 460	81	467	1956	481	67	9 027	—	72	549
1908	1 916	321	5 750	8 856	66	316	1957	1 035	70	6 422	11	118	250
1909	1 130	94	7 617	9 602	52	172	1958	562	40	10 389	1	79	192
1910	1 866	136	9 614	10 460	611	186	1959	650	66	18 256	—	91	56
1911	1 916	113	12 000	12 027	40	3 646	1960	642	123	11 827	2	64	18
1912	1 214	57	9 043	10 294	68	4 112	1961	572	93	5 962	2	112	124
1913	1 513	72	10 228	11 927	127	1 220	1962	1 113	147	4 124	1	180	14
1914	1 940	60	10 204	12 030	70	325	1963	916	58	3 580	—	138	—
1915	1 301	68	13 086	11 471	910	214	1964	1 016	48	4 983	—	148	1
1916	1 495	179	10 482	12 385	557	207	1965	1 228	92	4 006	—	229	1
1917	1 836	576	9 490	14 674	224	99	1966	1 470	86	5 742	—	164	4
1918	2 941	89	7 769	27 645	118	122	1967	1 393	65	6 046	—	106	—
1919	3 827	53	9 310	40 514	116	820	1968	1 265	109	9 764	—	118	—
1920	1 266	71	9 750	26 448	102	181	1969	1 494	139	6 371	—	107	—
1921	1 123	125	9 264	15 133	120	141	1970	1 133	115	5 040	—	98	—
1922	896	63	10 718	6 610	79	112	1971	1 290	385	4 265	—	105	—
1923	808	37	10 829	4 840	85	309	1972	1 103	206	5 147	1 ³	92	—
							1973	1 072	189	7 909	—	100	—
							1974	1 596	201	8 916	—	160	1
							1975	1 360	561	7 675	—	233	—
							1976	2 190	470	6 651	1	205	1

¹ Även puerperal scarlatina (stat klass 670.08). — ² Inkl fall utan förklaring, vilka för vart och ett av åren 1936–1953 utgjorde respektive 517, 246, 163, 70, 56, 170, 121, 258, 265, 610, 133, 416, 182, 717, 540, 212, 129 och 2 061. För åren 1954–1968 hänvisas till tab D 1 i tidigare årgångar av denna publikation. För åren före 1936 är antalet okänt. — ³ Korrigerat tal.

Tabell D 3 Insjuknade i smittsamma sjukdomar med individuell anmälningsplikt, med undantag av veneriska sjukdomar, länsvis år 1976 enligt internationell klassifikation

Cases of notifiable infectious diseases (except venereal) reported during the year by county

Källa: Se tabell D 1. (English translation, see table D 1.)

Landskap, landstingsfria kommuner <i>Counties, county boroughs</i>	Allmänfarliga sjukdomar Karan- 001 Nerv- 002 Para- 003 Annan 004 Dysen- 006 Amöba- 036 Menin- 040-044 tans- sjuk- feber tyfoid- salmo- teri dysen- Menin- Polio domar (tyfoid- feber) nellanf. (trödsot) teri teri kokock- mening- Acute hjärnhin- neinfl)	070. 09 Epidemisk gulsot	032 Difteri, Diph- theria	073 Pape- gor- sjuka	030 Lepra Leprosy
Stockholms län	1 ¹ 1 8 355 176 59 74 — 91 268 389 1 17 1				
Uppsala län	— 1 — 47 22 29 2 — 14 38 85 — 2 —				
Södermanlands län	— — — 82 4 2 3 — 25 22 85 — 2 —				
Östergötlands län	— 1 — 71 4 1 5 1 29 51 62 — 4 —				
Jönköpings län	— — — 76 10 8 9 — 18 42 43 — 4 —				
Kronobergs län	— — — 30 7 10 1 — 14 35 23 — —				
Kalmar län	— — — 50 3 6 3 — 16 35 21 — 1 —				
Gotlands kommun	— — 3 9 — 2 — 6 19 4 — —				
Blekinge län	— — — 33 7 30 5 — 21 13 28 — —				
Kristianstads län	— — — 34 2 2 5 — 16 21 18 — —				
Malmö kommun	— — — 52 38 35 3 — 4 57 51 — 2 —				
Malmöhus län i övr	— 1 1 84 51 5 6 — 45 34 71 — 2 —				
Hallands län	— — — 58 15 3 8 — 27 22 15 — 2 —				
Göteborgs kommun	— 1 1 392 43 2 17 — 39 42 174 — 1 —				
Göteb o Bohus län i övrigt	— — 1 142 9 — 8 — 11 16 23 — 3 —				
Älvsborgs län	— — 1 107 4 — 5 — 27 29 31 — —				
Skaraborgs län	— — — 119 7 1 5 — 18 23 36 — 1 —				
Värmlands län	— 1 — 58 3 2 7 — 9 32 76 — 3 1				
Örebro län	— 2 — 50 6 11 9 — 16 53 123 — 6 —				
Västmanlands län	— — — 49 21 11 5 — 37 40 161 — 12 —				
Kopparbergs län	— — — 43 16 1 1 — 8 26 64 — 4 —				
Gävleborgs län	— — — 37 7 3 7 — 7 56 50 — —				
Västernorrlands län	— — — 59 10 1 4 — 13 12 42 — —				
Jämtlands län	— — — 22 2 1 1 — 1 9 36 — —				
Västerbottens län	— — — 62 2 2 5 — 27 15 26 — —				
Norrbottnens län	— — — 46 1 1 5 — 5 6 34 — —				
Summa	1 8 15 2 167 470 226 205 1 544 1 016 1 771 1 66 2				

¹ Kolera

Tabell D 3 (forts)

Landsting, landstingsfria kommuner <i>Counties, County boroughs</i>	Övriga anmälningspliktiga sjukdomar 005, 10 Botu- lism	Flak- artad gastro- enterit hos barn under 2 år	027, 01 -09 Liste- rios	034, 10 -19 Schar- lakans- feber	021 Tular- emi	023 Undu- lant- feber	037 Stel- kramp	125 Fila- rios	120 Schisto- somi- as	124 Triki- nos	084 Mala- ria	130 Toxo- plasmos
Stockholms län	-	11	1	488	1	1	1	10	22	-	22	3
Uppsala län	-	-	1	71	-	-	-	-	-	-	2	-
Södermanlands län	-	-	1	104	-	-	-	-	-	-	1	-
Östergötlands län	-	-	-	504	-	-	-	1	2	-	3	1
Jönköpings län	-	1	1	259	-	-	-	-	-	-	1	1
Kronobergs län	-	-	-	139	-	-	-	-	-	-	1	-
Kalmar län	-	-	-	361	-	-	-	-	-	-	1	1
Gotlands kommun	-	-	-	19	-	-	-	-	-	-	-	-
Blekinge län	-	-	2	182	-	-	1	-	-	-	-	-
Kristianstads län	-	-	-	303	-	-	-	1	-	-	2	-
Malmö kommun	-	-	-	37	-	-	-	-	-	-	3	2
Malmöhus län i övr	-	-	1	211	-	-	1	-	2	-	6	1
Hallands län	-	-	-	115	-	-	-	-	-	-	1	-
Göteborgs kommun	-	-	1	358	-	-	-	2	-	-	7	-
Göteb o Bohus län i övrigt	-	-	5	79	-	-	2	-	-	-	1	-
Älvsborgs län	-	-	4	147	-	-	-	-	-	-	1	-
Skaraborgs län	-	-	2	420	-	-	-	-	-	-	2	1
Värmlands län	-	-	2	114	-	-	-	-	-	-	1	-
Örebro län	-	5	2	480	-	-	-	1	-	-	1	-
Västmanlands län	-	-	1	210	-	-	-	2	2	-	-	1
Kopparbergs län	-	-	1	88	-	-	1	1	-	-	1	-
Gävleborgs län	-	3	-	345	2	-	-	-	-	-	2	-
Västernorrlands län	-	-	-	219	1	-	-	-	2	-	-	1
Jämtlands län	-	-	-	34	-	-	-	-	-	-	-	-
Västerbottens län	-	4	-	792	1	-	-	1	-	-	1	1
Norrbottnens län	-	2	-	572	1	-	-	1	-	-	1	-
Summa	-	26	25	6 651	6	1	6	20	30	-	61	13

Tabell D 4 Fall av venerisk sjukdom år 1976 fördelade efter bostadsort

Cases of venereal diseases according to domicile

Källa: Sammanställning från Statens bakteriologiska laboratorium

Landsting, landstingsfria kommuner <i>Countries, county boroughs</i>	Ärvt syfilis <i>Congenital syphilis</i>		Förvärvat syfilis <i>Acquired syphilis</i>			Gonorre <i>Gonorrhoea</i>			Ulcus molle <i>Chancroid</i>			Summa ¹ <i>Total</i>	På 1 000 av folkmängden <i>Per 1 000 inhabitants</i>	
	M <i>M</i>	Kv <i>F</i>	M <i>M</i>	Kv <i>F</i>	Summa <i>Total</i>	M <i>M</i>	Kv <i>F</i>	Summa <i>Total</i>	M <i>M</i>	Kv <i>F</i>	Summa <i>Total</i>			
Bostadsort Patients' domicile														
Stockholms län	1	1	104	24	128	3 827	3 514	7 341	1	—	1	7 472	5,0	
Uppsala län	—	—	11	2	13	385	391	776	—	—	—	789	3,4	
Södermanlands län	—	—	—	1	1	346	304	650	—	—	—	651	2,6	
Östergötlands län	—	—	5	4	9	634	587	1 221	—	—	—	1 230	3,2	
Jönköpings län	—	—	1	3	4	251	221	472	—	—	—	476	1,6	
Kronobergs län	—	1	—	3	3	137	98	235	—	—	—	239	1,4	
Kalmar län	—	—	7	1	8	258	200	458	—	—	—	466	1,9	
Gotlands kommun	—	—	3	2	5	57	42	99	—	—	—	104	1,9	
Blekinge län	—	3	2	—	2	157	99	256	—	—	—	261	1,7	
Kristianstads län	—	—	3	1	4	207	153	360	—	—	—	364	1,3	
Malmö kommun	—	—	23	4	27	706	546	1 252	—	—	—	1 279	5,3	
Malmöhus län i övrigt	—	1	11	2	13	614	571	1 185	—	—	—	1 199	2,4	
Hallands län	—	—	4	1	5	242	174	416	—	—	—	421	1,9	
Göteborgs kommun	—	—	28	10	38	1 388	1 253	2 641	—	—	—	2 679	6,0	
Göteb o Bohus län i övr	—	—	3	1	4	223	210	433	—	—	—	437	1,6	
Älvsborgs län	—	—	3	1	4	407	398	805	—	—	—	809	1,9	
Skaraborgs län	—	—	2	—	2	242	247	489	—	—	—	491	1,9	
Värmlands län	—	—	4	5	9	430	361	791	—	—	—	800	2,8	
Örebro län	—	—	4	3	7	381	366	747	—	—	—	754	2,8	
Västmanlands län	—	—	6	2	8	406	416	822	—	—	—	830	3,2	
Kopparbergs län	—	—	4	2	6	503	509	1 012	—	—	—	1 018	3,6	
Gävleborgs län	—	1	9	8	17	643	623	1 266	—	—	—	1 284	4,4	
Västernorrlands län	—	—	2	1	3	502	491	993	—	—	—	996	3,7	
Jämtlands län	—	—	1	1	2	238	219	457	—	—	—	459	3,4	
Västerbottens län	—	1	1	—	1	295	266	561	—	—	—	563	2,4	
Norrbottens län	—	—	1	7	8	374	282	656	—	—	—	664	2,5	
Summa Total 1976	1	8	242	89	331	13 853	12 541	26 394	1	—	1	26 735	3,3	
1975	2	1	317	116	433	12 718	11 571	24 289	9	1	10	24 735	3,0	
1974	1	2	285	89	374	12 521	11 514	24 035	8	1	9	24 421	3,0	
1973	—	2	337	92	429	13 754	12 672	26 426	10	—	10	26 867	3,3	
1972	—	2	265	104	369	16 758	14 740	31 498	7	2	9	31 878	3,9	
1971	2	1	232	97	329	20 479	17 673	38 152	14	3	17	38 501	4,8	
1970	—	2	218	104	322	21 197	17 866	38 885	15	—	15	39 224	4,9	
1969	2	—	274	99	373	19 201	15 219	34 420	13	7	20	34 815	4,3	
1968	—	—	199	79	278	17 291	12 923	30 214	6	—	6	30 498	3,8	
1967	3	1	215	119	334	14 950	11 024	25 974	5	—	5	26 317	3,3	
1966	—	5	299	130	429	14 542	10 460	25 002	5	—	5	25 441	3,2	
1965	4	3	328	156	484	14 393	9 707	24 100	10	1	11	24 602	3,2	
1960	1	—	66	23	89	11 501	6 972	18 473	6	—	6	18 569	2,5	
1955	6	3	105	63	168	9 027	4 825	13 852	16	—	16	14 045	1,9	
1950	8	12	358	250	608	7 005	3 207	10 212	40	3	43	10 883	1,5	

¹ Tillkommer 6 fall av venerisk lymfogranulom.

Tabell D 5 Gonorré 1950–1976

Gonorrhoea

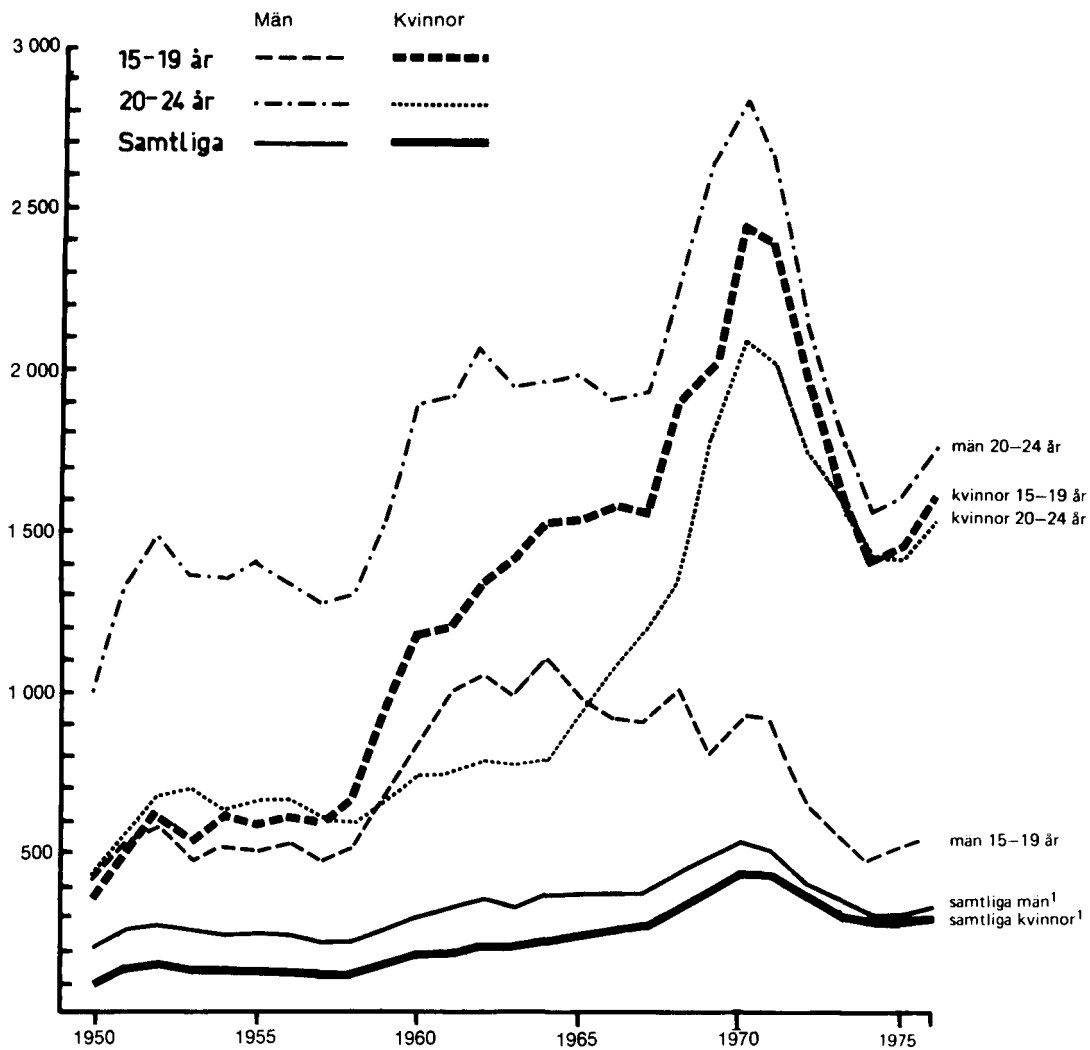
Källa: Sammanställning från Statens bakteriologiska laboratorium.

	Rapporterade fall Reported cases					Fall per 100 000 invånare av medelfolkmängden Cases per 100 000 inhabitants						
	Ålder, år Age, years					Summa Total	Ålder, år Age, years					Samtliga ² Total
	0-9	10-14	15-19	20-24	25- ¹		0-9	10-14	15-19	20-24	25- ¹	
Män Male												
1950	7	5	872	2 353	3 768	7 005	..	2	412	1 009	170	200
1955	—	6	1 142	2 989	4 890	9 027	..	2	502	1 387	213	249
1960	2	16	2 441	4 348	4 694	11 501	..	5	832	1 868	200	308
1961	—	21	3 091	4 550	4 759	12 421	..	7	993	1 902	202	331
1962	1	14	3 414	5 231	4 824	13 484	..	5	1 044	2 053	204	357
1963	3	11	3 237	5 286	4 349	12 886	..	4	986	1 938	183	339
1964	4	14	3 572	5 745	4 683	14 018	..	5	1 105	1 963	196	365
1965	2	10	3 099	6 228	5 054	14 393	..	4	980	1 968	209	371
1967	3	9	2 675	6 526	5 763	14 976	..	3	903	1 919	235	380
1968	1	6	2 885	7 551	6 828	17 271	..	2	998	2 225	276	437
1969	1	10	2 337	8 827	8 026	19 201	..	4	823	2 598	319	480
1970	2	5	2 632	9 606	8 952	21 197	..	2	930	2 840	353	528
1971	2	19	2 535	8 740	9 183	20 479	..	7	902	2 652	358	507
1972	1	9	1 880	6 843	8 025	16 758	..	3	674	2 167	310	414
1973	2	7	1 467	5 328	6 950	13 754	..	3	531	1 756	267	339
1974	4	4	1 184	4 558	6 771	12 521	..	1	430	1 552	258	308
1975	2	5	1 318	4 593	6 799	12 717	..	2	480	1 596	257	312
1976	2	8	1 485	5 012	7 346	13 853	..	3	544	1 749	276	339
Kvinnor Female												
1950	15	8	759	959	1 466	3 207	..	4	368	416	64	91
1955	8	31	1 316	1 413	2 057	4 825	..	11	596	656	87	132
1960	15	134	3 317	1 675	1 831	6 972	..	44	1 179	736	76	186
1961	12	198	3 565	1 747	1 769	7 291	..	68	1 194	748	73	193
1962	9	179	4 185	1 946	1 787	8 106	..	64	1 335	782	73	213
1963	6	187	4 428	2 022	1 608	8 251	..	69	1 410	771	65	216
1964	13	215	4 734	2 204	1 752	8 918	..	82	1 524	786	71	231
1965	10	181	4 618	2 866	2 032	9 707	..	69	1 527	960	81	250
1967	6	152	4 410	3 831	2 599	10 998	..	59	1 555	1 185	102	278
1968	7	136	5 203	4 393	3 184	12 923	..	53	1 886	1 349	124	325
1969	6	100	5 505	5 808	3 800	15 219	..	39	2 033	1 784	146	380
1970	4	128	6 594	6 705	4 257	17 688	..	50	2 442	2 073	163	439
1971	9	138	6 422	6 483	4 621	17 673	..	54	2 394	2 054	174	436
1972	8	102	5 159	5 276	4 195	14 740	..	40	1 939	1 735	156	362
1973	4	69	4 106	4 588	3 905	12 672	..	27	1 558	1 566	144	310
1974	6	80	3 680	4 030	3 718	11 514	..	30	1 405	1 423	136	281
1975	3	82	3 823	3 919	3 744	11 571	..	30	1 466	1 415	136	281
1976	11	101	4 180	4 182	4 067	12 541	..	36	1 610	1 522	147	303
Båda könen Both sexes												
1950	22	13	1 631	3 312	5 234	10 212	..	3	390	714	116	146
1955	8	37	2 458	4 402	6 947	13 852	..	7	548	1 022	149	191
1960	17	150	5 758	6 023	6 525	18 473	..	24	1 002	1 309	137	247
1961	12	219	6 656	6 297	6 528	19 712	..	37	1 092	1 332	136	262
1962	10	193	7 599	7 177	6 611	21 590	..	34	1 186	1 425	137	285
1963	9	198	7 665	7 308	5 957	21 137	..	36	1 193	1 366	123	277
1964	17	229	8 306	7 949	6 435	22 936	..	42	1 310	1 387	132	298
1965	12	191	7 717	9 094	7 086	24 100	..	36	1 248	1 479	144	310
1967	9	161	7 085	10 357	8 362	25 974	..	30	1 222	1 561	167	329
1968	8	142	8 088	11 964	10 012	30 214	..	27	1 432	1 797	199	380
1969	7	110	7 842	14 635	11 826	34 420	..	21	1 414	2 200	231	430
1970	6	133	9 226	16 311	13 209	38 885	..	25	1 668	2 465	256	484
1971	11	157	8 957	15 223	13 804	38 152	..	30	1 630	2 359	265	471
1972	9	111	7 039	12 119	12 220	31 498	..	21	1 291	1 955	232	388
1973	6	76	5 573	9 916	10 855	26 426	..	14	1 032	1 663	204	325
1974	10	84	4 864	8 588	10 489	24 035	..	15	905	1 488	196	295
1975	5	87	5 141	8 512	10 543	24 288	..	15	960	1 507	195	296
1976	13	109	5 665	9 194	11 413	26 394	..	19	1 064	1 638	210	321

¹ Inkl »okänd ålder». Incl unknown age. – ² Beräknat på hela folkmängden.

GONORRÉ 1950-1976

Antal fall på 100 000 män resp kvinnor inom olika åldersgrupper

¹ Av hela folkmängden.

Tabell D 6 Fall av venerisk sjukdom år 1976 efter ålder och kön

Cases of venereal diseases by age and sex

Källa: Sammanställning från Statens bakteriologiska laboratorium

Sjukdom <i>Disease</i>		Summa <i>Total</i>	Den smittades ålder <i>Age of the infected</i>								
			0-9 år <i>years</i>	10-14 år <i>years</i>	15-19 år <i>years</i>	20-24 år <i>years</i>	25-29 år <i>years</i>	30-39 år <i>years</i>	40-49 år <i>years</i>	50-59 år <i>years</i>	60 år och däröver <i>60 years and more</i>
Syfilis ¹ <i>Syphilis</i>	M M Kv F	243 97	— 4	— 1	5 15	53 26	53 14	77 27	32 2	16 2	7 6
Summa Total		340	4	1	20	79	67	104	34	18	13
Gonorré <i>Gonorrhoea</i>	M M Kv F	13 853 12 541	2 11	8 101	1 485 4 180	5 012 4 182	3 551 1 987	2 945 1 608	600 355	196 100	54 17
Summa Total		26 394	13	109	5 665	9 194	5 538	4 553	955	296	71
Ulcus molle <i>Chancroid</i>	M M Kv F	1 —	— —	— —	— —	— —	— —	1 —	— —	— —	— —
Summa Total		1	—	—	—	—	—	1	—	—	—

¹ Här ingår samtliga fall av syfilis, såväl medfödd som förvärvad. *Congenital and acquired.**Veneriska sjukdomar. (Tabell D 4-D 6)*

Uppgifterna om dessa sjukdomar inkluderar i princip även militärpatienter, men redovisningen av dessa till länsläkarna, vilka i sin tur redovisar till Statens bakteriologiska laboratorium torde vara ofullständig.

En i stort sett riktig bild av åtminstone utvecklingen i tiden och förhållandet mellan olika åldrar och kön torde den föreliggande statistiken trots allt ge.

Utan tvivel är att gonorrén ökat från 1950 i minst den grad som statistiken anger till och med år 1970. Sålunda hade sjukdomen förstnämnda år 10 212 anmälda fall. Antalet fall

för de senaste 7 åren var 38 885 för år 1970, 38 152 för år 1971, 31 498 för år 1972, 26 426 för år 1973, 24 035 för år 1974, för år 1975 24 288 och för år 1976 26 394. Efter 1970 har alltså antalet anmälda gonorréfall minskat väsentligt.

Frekvensen av rapporterade fall av syfilis har varit relativt oförändrad under perioden 1969-1976, med undantag för år 1973 och 1975, då frekvensen var betydligt högre. Antalet fall av förvärvad syfilis var för resp år 373, 322, 329, 369, 429, 374, 433 och 331.

Tabell D 7 Tuberkulossjukligheten och -dödligheten år 1976

Tuberculosis morbidity and mortality

Källa: Inom Nationalföreningen mot hjärt- och lungsjukdomar fört register och SCB »Dödsorsaker» (SOS).

Län, kommuner <i>Counties, county boroughs</i>	Tbc-fall kvarstående i Nationalföreningens register den 31/12 <i>Persons in TB registry</i>				Nyupptäckta tbc-fall <i>New findings of TB</i>		Avlidna i tbc (alla slag) enligt statis- tiska centralbyråns material <i>Deaths from TB (all forms)</i>	
	Hela antalet <i>All cases</i>	På 1 000 inv <i>Per 1 000 inh.</i>	Därav lungtbc <i>TB of the lungs</i>		Hela antalet <i>All cases</i>	På 1 000 inv <i>Per 1 000 inh.</i>	Antal <i>Number</i>	På 1 000 inv <i>Per 1 000 inh.</i>
			Hela antalet <i>All cases</i>	På 1 000 inv <i>Per 1 000 inh.</i>				
Stockholms län	2 213	1,5	1 903	1,3	290	0,2	50	0,03
Uppsala län	175	0,8	133	0,6	44	0,2	5	0,02
Södermanlands län	236	0,9	186	0,7	41	0,1	11	0,04
Östergötlands län	316	0,8	262	0,7	41	0,1	8	0,02
Jönköpings län	180	0,6	131	0,4	33	0,1	5	0,02
Kronobergs län	185	1,1	150	0,9	17	0,1	6	0,04
Kalmar län	351	1,5	299	1,2	92	0,4	16	0,07
Gotlands kommun	101	1,9	82	1,5	4	0,1	3	0,06
Blekinge län	156	1,0	119	0,8	25	0,2	—	—
Kristianstads län	198	0,7	173	0,6	21	0,1	7	0,03
Malmö kommun	432	1,8	360	1,5	49	0,2	45	0,06
Malmöhus län i övrigt	427	0,9	346	0,7	70	0,3		
Hallands län	125	0,6	103	0,5	21	0,1	12	0,05
Göteborgs kommun	663	1,2	489	0,9	111	0,2	30	0,04
Göteborgs o Bohus län i övrigt	190		161		23			
Älvsborgs län	282	0,7	237	0,6	33	0,1	13	0,03
Skaraborgs län	123	0,5	99	0,4	18	0,1	9	0,03
Värmlands län	369	1,3	326	1,1	41	0,1	13	0,05
Örebro län	252	0,9	212	0,8	39	0,1	8	0,03
Västmanlands län	293	1,1	230	0,9	26	0,1	10	0,04
Kopparbergs län	320	1,1	226	0,8	52	0,2	24	0,09
Gävleborgs län	241	0,8	189	0,6	38	0,1	12	0,04
Västernorrlands län	279	1,0	209	0,8	54	0,2	11	0,04
Jämtlands län	124	0,9	78	0,6	15	0,1	5	0,04
Västerbottens län	424	1,8	285	1,2	65	0,3	16	0,07
Norrbottens län	375	1,4	274	1,0	44	0,2	11	0,04
Summa Total 1976	9 030	1,1	7 262	0,9	1 307	0,2	330	0,04
» » 1975	9 763	1,2	7 843	1,0	1 446	0,2	351	0,04
» » 1974	12 552	1,5	10 530	1,3	1 625	0,2	373	0,05
» » 1973	19 461	2,4	16 745	2,1 ¹	1 670	0,2	363	0,04
» » 1972	21 640	2,7	18 559	2,3	1 792	0,2	354	0,04
» » 1971	23 231	2,9	19 999	2,5	2 072	0,3	343	0,04
» » 1970	24 947	3,1	21 421	2,7	2 343	0,3	383	0,05
» » 1969	26 602	3,3	22 865	2,9	2 259	0,3	336	0,04
» » 1968	28 141	3,6	23 974	3,0	2 321	0,3	364	0,05
» » 1965	36 153	4,7	30 339	3,9	2 847	0,4	355	0,05
» » 1960	53 981	7,2	45 015	6,0	4 194	0,6	598	0,08
» » 1950	82 542	11,8	59 320	8,5	10 550	1,5	1 553	0,22

¹ Korrigerat tal.

Tabell D 7

Den kraftiga nedgången av antalet kvarstående tbc-fall i Nationalföreningens register under 1974 be-

rodde huvudsakligen på centraldispensärernas stora antal avregistreringar av fall med aktiv tuberkulos under året.

b. Förlossningar

Sedan den 1 januari 1973 erhåller socialstyrelsen kontinuerligt individuell information om förlossningar och födda barn i riket. Detta sker genom det medicinska födelsemeddelandet, MFM, som upprättats i samband med varje förlossning på barnbördsavdelningen och där- efter insänds till socialstyrelsen för bearbetning.

MFM är en sammanfattning av relevanta vitala och medicinska fakta om modern, förlossningen, det nyfödda barnet och den tidiga neonatalperioden. Det medicinska födelsemeddelandet ingår som ett sammanfattningsblad i det enhetliga journalsystem som infördes vid samtliga mödravårdscentraler, förlossningsenheter och barnavårdscentraler under andra hälften av år 1972 grundat på rekommendationer och beslut i MF 1972:20. Det meddelande som går till socialstyrelsen är en kopia på detta sammanfattningsblad och genom beslut av Kungl Maj:t uppdrogs åt socialstyrelsen att bearbeta denna kopia för att man på detta sätt skulle erhålla en statistik av medicinsk karaktär över förlossningar och nyfödda som man tidigare ej haft tillgång till. I gengäld har sjukhusen befriats från att lämna redogörelse F till årsberättelsen.

Vid rapportering på det medicinska födelsemeddelandet används genomgående av socialstyrelsen utfärdade klassifikationer och instruktioner. I samband med införandet av MFM utgavs av styrelsen en handbok med generella anvisningar för att på så sätt erhålla likformighet i redovisningen.

De av WHO rekommenderade definitionerna (fastställda i MF 1959:83) används beträf-

fande levande och dödfödda barn. Dessutom följs även WHO:s praxis vid redovisning av åldersfördelningar och sättet att ange graviditetstider (fullbordade veckor).

Med *levande fött* barn avses varje nyfödd som efter födelsen andats eller visat annat livstecken såsom hjärtslag, pulsation i navelsträngen eller tydliga, spontana rörelser av skelettmuskulaturen. Denna definition gäller oberoende av graviditetstidens längd och barnets utvecklingsgrad.

Som *dödfött* barn avses barn som avlidit före eller under förlossningen och efter utgången av 28:e havandeskapsveckan, räknat med utgångspunkt från sista normala menstruationens första dag. Om osäkerhet föreligger angående graviditetens längd bör det framfödda fostrets kroppslängd tillmätas betydelse vid bedömningen. Om längden uppgår till minst 35 cm bör det i regel redovisas som barn.

Vid en jämförelse mellan det av statistiska centralbyrån redovisade antalet födda år 1976 och den i följande tabeller angivna totalsiffran födda framkommer en skillnad (98 890 resp 98 354). Denna differens på drygt 500 födda beror till viss del på en underrapportering till socialstyrelsens register beträffande barn födda utomlands. Olikheter i kriterier för rapportering av dessa barn råder vid de båda myndigheterna. Ett mindre antal förlossningar har dessutom borttagits vid bearbetning inom socialstyrelsen på grund av kvalitativa brister som ej har kunnat härledas och rättas.

Tabell D 8 Antal födda barn per vårdplats samt perinatalt döda efter sjukvårdsområde år 1976.

Newborn per bed and perinatal mortality according to region

Källa: Medicinskt födelsemeddelande 1976.

Sjukvårdsområde <i>Counties, county boroughs</i>	Antal födda totalt <i>No. of newborn</i>	Antal födda per fast vård- plats	Dödfödda <i>Stillbirths</i>		Döda inom 7 dygn <i>Deaths within 7 days</i>		Perinatalt döda <i>Perinatal mortality</i>	
			Antal No.	Per 1 000 födda ²	Antal No.	Per 1 000 levande födda ¹	Antal No.	Per 1 000 födda ²
Stockholms län	18 575	34,9	100	5,4	87	4,7	187	10,1
Uppsala län	3 214	32,5	13	4,0	6	1,9	19	5,9
Södermanlands län	2 822	32,8	21	7,4	8	2,9	29	10,3
Östergötlands län	4 697	29,9	28	6,0	28	6,0	56	11,9
Jönköpings län	3 759	31,6	18	4,8	15	4,0	33	8,8
Kronobergs län	2 136	36,2	13	6,1	13	6,1	26	12,2
Kalmar län	2 711	32,3	11	4,1	13	4,8	24	8,9
Gotlands kommun	637	30,3	2	3,1	7	11,0	9	14,1
Blekinge län	1 910	29,8	20	10,5	9	4,8	29	15,2
Kristianstads län	3 299	29,2	25	7,6	9	2,7	34	10,3
Malmö kommun	2 566	34,7	11	4,3	10	3,9	21	8,2
Malmöhus län i övrigt	6 505	38,7	44	6,8	32	5,0	76	11,7
Hallands län	2 772	41,4	15	5,4	13	4,7	28	10,1
Göteborgs kommun	4 956	29,0	17	3,4	27	5,5	44	8,9
Göteborgs och Bohus län i övrigt	3 933	32,0	21	5,3	20	5,1	41	10,4
Älvsborgs län	4 744	35,9	27	5,7	19	4,0	46	9,7
Skaraborgs län	3 165	33,3	22	7,0	16	5,1	38	12,0
Värmlands län	3 033	25,1	20	6,6	12	4,0	32	10,6
Örebro län	3 001	32,6	23	7,7	11	3,7	34	11,3
Västmanlands län	3 114	28,1	7	2,2	16	5,1	23	7,4
Kopparbergs län	3 212	30,0	18	5,6	13	4,1	31	9,7
Gävleborgs län	3 090	30,6	20	6,5	19	6,2	39	12,6
Västernorrlands län	3 006	31,6	18	6,0	12	4,0	30	10,0
Jämtlands län	1 390	40,9	7	5,0	9	6,5	16	11,5
Västerbottens län	2 864	28,9	10	3,5	27	9,5	37	12,9
Norrbottens län	3 230	24,5	17	5,3	28	8,7	45	13,9
Summa Total¹	98 354	32,2	548	5,6	479	4,9	1 027	10,4

¹ I totalen ingår 13 fall utan uppgift om sjukvårdsområde. – ² Per 1 000 births. – ³ Per 1 000 live births.

Tabell D 9 Antal födda barn år 1976 fördelade efter moderns ålder och bördens ordningsnummer. Relativt tal per 100 000

Newborn per 100 000 according to mother's age and birth order.

Källa: (se tab D 8)

Bördens ordningsnummer <i>Birth order</i>	Moderns ålder <i>Mother's age</i>							Summa <i>Total</i>
	-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-	
1	5 931	18 733	14 538	4 614	894	145	14	44 869
2	587	9 856	17 325	8 118	1 464	150	8	37 508
3	20	1 137	5 114	5 029	1 391	178	6	12 875
4	—	119	827	1 411	727	141	7	3 232
5	—	26	165	345	286	93	8	923
6	2	4	39	114	130	47	4	340
7 och högre	—	2	22	66	107	41	8	246
Okänt	1	1	5	—	—	—	—	7
Summa	6 541	29 878	38 035	19 697	4 999	795	55	100 000

Tabell D 9.

Tabellen visar antalet födda barn per 100 000 dels i olika åldersklasser hos modern och dels med uppgift om bördens ordningsnummer. Det framgår exempelvis att endast 4,7 % av samtliga barn fötts av mödrar med mer än 3 tidigare förlossningar (4 748 av 100 000) och att 74,5 % av barnen fötts av mödrar under 30 års ålder (74 454 av 100 000).

Tabell D 10 Antal födda barn och perinatalt döda efter barnets födelsevikt

Newborn and perinatal mortality according to weight

Källa: (se tab D 8)

Födelsevikt, gram <i>Weight</i>	Antal födda totalt	Dodfödda		Döda inom 7 dygn		Perinatalt döda	
		Antal	Per 1 000 födda	Antal	Per 1 000 levande födda	Antal	Per 1 000 födda
-1499	689	136	197,4	198	287,4	334	484,8
1500-1999	919	95	103,4	64	77,7	159	173,0
2000-2499	2 914	72	24,7	66	23,2	138	47,9
2500-2999	12 110	98	8,1	51	4,2	149	12,3
3000-3499	33 437	61	1,8	46	1,4	107	3,2
3500-3999	32 860	38	1,2	35	1,1	73	2,3
4000-4499	12 748	19	1,5	8	0,6	27	2,1
4500-4999	2 327	8	3,4	2	0,9	10	4,3
5000-	301	2	6,6	3	10,0	5	16,6
Okänd	49	19	387,8	6	200,0	25	510,2
Summa	98 354	548	5,6	479	4,9	1 027	10,4

Tabell D 11 Perinatal dödlighet efter bördens ordningsnummer

Newborn and perinatal mortality according to birth order

Källa: (se tab D 8)

Bördens ordnings- nummer <i>Birth order</i>	Antal födda totalt <i>No. of newborn</i>	Dödfödda <i>Stillbirths</i>		Döda inom 7 dygn <i>Deaths within 7 days</i>		Perinatalt döda <i>Perinatal mortality</i>	
		Antal	Per 1 000 födda	Antal	Per 1 000 levande födda	Antal	Per 1 000 födda
1	44 131	275	6,2	227	5,2	502	11,4
2	36 891	161	4,4	170	4,6	331	9,0
3	12 663	78	6,2	59	4,7	137	10,9
4	3 179	19	6,0	13	4,1	32	10,1
5	907	7	7,7	7	7,8	14	15,4
6	334	4	12,0	2	6,1	6	18,1
7 och högre	242	4	16,5	1	4,2	5	20,7
Okänt	7	—	—	—	—	—	—
Summa Total	98 354	548	5,6	479	4,9	1 027	10,4

Tabell D 12 Perinatal dödlighet efter bördtyp

Newborn and perinatal mortality according to type of birth

Källa: (se tab D 8)

Bördtyp <i>Type of birth</i>	Antal födda totalt	Dödfödda		Döda inom 7 dygn		Perinatalt döda	
		Antal	Per 1 000 födda	Antal	Per 1 000 levande födda	Antal	Per 1 000 födda
Enkelbörd	96 693	504	5,2	419	4,4	923	9,6
Tvillingbörd	1 627	41	25,2	52	32,8	93	58,0
Trillingbörd etc.	31	3	96,8	8	285,7	11	354,8
Okänt	3	—	—	—	—	—	—
Summa Total	98 354	548	5,6	479	4,9	1 027	10,4

Tabell D 13 Perinatal dödlighet efter moderns ålder

Newborn and perinatal mortality according to age

Källa: (se tab D 8)

Moderns ålder <i>Mother's age</i>	Antal födda totalt	Dödfödda		Döda inom 7 dygn		Perinatalt döda	
		Antal	Per 1 000 födda	Antal	Per 1 000 levande födda	Antal	Per 1 000 födda
—19	6 433	29	4,5	41	6,4	70	10,9
20–24	29 387	159	5,4	140	4,8	299	10,2
25–29	37 409	180	4,8	148	4,0	328	8,8
30–34	19 372	120	6,2	111	5,8	231	12,0
35–39	4 916	49	10,0	32	6,6	81	16,6
40–44	782	10	12,8	5	6,5	15	19,3
45–	49	1	20,4	1	20,8	2	41,2
Okänt	6	—	—	1	166,7	1	166,7
Summa Total	98 354	548	5,6	479	4,9	1 027	10,4

c. Legala aborter, steriliseringar, kastre- ningar

Den 1 januari 1975 trädde en ny abortlag i kraft. Denna lag ger kvinnan rätt till abort om hon önskar det fram till utgången av adertonde havandeskapsveckan. Efter denna tidpunkt erfordras ansökan om abort hos socialstyrelsen, som kan ge bifall om synnerliga skäl föreligger. Sådant tillstånd får dock ej lämnas om det finns *anledning antaga att fostret är livsdugligt*. Enligt den gamla lagen kunde, förutom kvinnan själv, vårdnadshavare för rättsinkapabel kvinna ansöka om abort. Detta är inte möjligt enligt den nya abortlagen. Endast kvinnan själv kan begära abort. En kvinna som lider av rubbad själsverksamhet och som på denna grund kan anses sakna rättslig handlingsförmåga behöver inte för den skull fränkännas förmågan att ta ställning till frågan om abort. Det ankommer på vederbörande läkare att avgöra huruvida kvin-

nans psykiska tillstånd är sådant att hennes begäran om abort kan tillmätas giltighet. Det avgörande är därvid om hon har insikt om abortingreppets innebörd och konsekvenser.

Enligt den nya abortlagen får abort endast utföras om kvinnan är svensk medborgare eller är bosatt här i riket eller om socialstyrelsen i annat fall av särskilda skäl lämnar kvinnan tillstånd till åtgärden. För att bosättning här i landet skall anses föreligga torde normalt fordras att hon vistas här stadigvarande eller att hon har för avsikt att stanna här under en längre tid. I fråga om här avsedda skäl, som skulle kunna medföra att socialstyrelsen i enskilda fall ändå medger att abort får utföras, nämns i förarbetena till lagen att aborten bedöms nödvändig för att rädda kvinnans liv och hälsa eller att hon i något hänseende har en så nära anknytning till Sverige att det är skäligt att hon skall kunna få abort i samma utsträckning som svenska kvinnor.

Tabell D 14 Antal verkställda aborter 1970–1976 fördelade på de opererades ålder

Number of induced abortions 1970–76 by age of the operated women

Källa: Aborter 1975 och 1976, Socialstyrelsen, Statistiska meddelanden HS 1977:3 och HS 1978:2

Alder	1970	1972	1973	1974	1975	1976
Absoluta tal						
–14	163	270	242	309	276	309
15–19	3 425	5 418	5 863	7 184	7 471	7 085
20–24	3 831	5 869	6 318	7 045	7 440	7 323
25–29	3 048	5 148	5 623	6 721	6 886	6 571
30–34	2 449	3 494	3 839	4 723	5 251	5 694
35–39	1 969	2 638	2 689	3 116	3 412	3 568
40–44	1 105	1 222	1 269	1 391	1 600	1 607
45–	110	111	147	147	190	194
Summa	16 100	24 170	25 990	30 636	32 526	32 351
Relativa tal						
–14	1,0	1,1	0,9	1,0	0,8	1,0
15–19	21,3	22,4	22,6	23,4	23,0	21,9
20–24	23,8	24,3	24,3	23,0	22,9	22,6
25–29	18,9	21,3	21,6	21,9	21,2	20,3
30–34	15,2	14,5	14,8	15,4	16,1	17,6
35–39	12,2	10,9	10,3	10,2	10,5	11,0
40–44	6,9	5,1	4,9	4,5	4,9	5,0
45–	0,7	0,5	0,6	0,5	0,6	0,6
Summa	100	100	100	100	100	100
Index. Per 1 000 kvinnor i resp åldersgrupp						
–14	..	..	..	..	..	..
15–19	100	161	176	216	226	224
20–24	100	165	184	212	227	224
25–29	100	157	170	205	215	212
30–34	100	134	139	162	169	174
35–39	100	134	134	151	161	164
40–44	100	114	121	134	157	157
45–	..	..	..	..	..	..
Summa	100	152	163	192	201	200

Tabell D 15 Antal verkställda aborter 1970–1976 fördelade efter tidpunkt för ingreppet räknat i fullbordade graviditetsveckor

Number of induced abortions 1970–1976 by length of gestation (complete weeks)

Källa: (se tab D 14)

	1970		1972		1973		1974		1975		1976	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
t o m 12 veckor ¹	9 577	59,5	17 737	73,4	20 865	80,3	26 566	86,7	30 250	93,0	30 274	93,6
fr o m 13 t o m 20 veckor ²	6 353	39,5	6 225	25,8	4 955	19,1	3 938	12,9	2 159	6,6	1 965	6,1
efter 20 veckor ³	170	1,1	208	0,9	170	0,7	132	0,4	117	0,4	112	0,3
Summa	16 100	100	24 170	100	25 990	100	30 636	100	32 526	100	32 351	100

¹ 12 fullbordade veckor+6 dagar=90 dagar. – ² 20 fullbordade veckor+6 dagar=146 dagar. – ³ Mer än 146 dagar.

Tabell D 16 Antal verkställda aborter 1970–1976 fördelade efter operationsmetod och vårdform

Number of induced abortions 1970–1976 by method of operation and by type of care (out-patient or in-patient care)

Källa: (se tab D 14)

Operationsmetod		1972	%	1973	%	1974	%	1975	%	1976	%
Vakuum-aspiration	öppen och sluten vård	13 265	54,9	17 414	67,0	23 785	77,6	29 068	89,4	29 394	90,9
Curettage	öppen och sluten vård	2 967	12,3	2 944	11,3	1 510	4,9	589	1,8	288	0,9
UNS ¹	öppen och sluten vård	1 333	5,5	531	2,0	1 113	3,6	–	–	–	–
Övrig 1-stegs-metod	sluten vård	1 198	5,0	922	3,5	762	2,5	851 ²	2,6	863 ⁴	2,7
2-stegsmetod	sluten vård	5 383	22,3	4 159	16,0	3 424	11,2	2 018 ³	6,2	1 806 ⁵	5,6
Okänd	sluten vård	24	0,1	20	0,1	42	0,1	–	–	–	–
Summa		24 170	100	25 990	100	30 636	100	32 526	100	32 351	100
Därav	öppen vård	5 965	24,7	8 148	31,4	14 450	47,2	20 531	63,1	22 218	68,7
	sluten vård	18 205	75,3	17 842	68,6	16 186	52,8	11 995	36,9	10 133	31,3

¹ Vakuumaspiration eller curettage. – ² Därav 294 i öppen vård. – ³ Därav 37 i öppen vård. – ⁴ Därav 352 i öppen vård. – ⁵ Därav 38 i öppen vård.

Tabell D 17 Antal verkställda tonårsaborter 1975 och 1976 per åldersklass och i förhållande till antal kvinnor i åldersklassen

Number of induced teenage-abortions

Källa: (se tab D 14)

Ålder	Antal aborter					
	Absolut 1975	1976	Relativt 1975	1976	Per 1 000 kvinnor (15–19 år) 1975	1976
15 år	1 089	1 131	14,1	15,3	21,6	22,0
16 »	1 499	1 273	19,3	17,2	29,2	25,1
17 »	1 741	1 563	22,5	21,1	33,7	30,3
18 »	1 747	1 666	22,6	22,5	32,9	32,0
19 »	1 671	1 761	21,6	23,8	30,2	32,8
Summa	7 747	7 394	100	100	29,8	28,5

Steriliseringar. Från och med den 1 januari 1976 gäller en ny steriliseringslag (SFS 1975:580). En av utgångspunkterna för den nya steriliseringslagen är tanken att var och en skall ha rätt att själv bestämma, om man vill ha barn och hur många. Med denna grundsyn blir frågan om sterilisering som medel att förebygga havandeskap en personlig angelägenhet för den som ingreppet avser. Det får å andra sidan inte heller råda något tvivel om önskemålet om sterilisering är ett uttryck för den steriliseringsökandes verkliga vilja. Ingen skall sålunda kunna steriliseras mot sin egen önskan.

Ett välgrundat ställningstagande till frågan om sterilisering förutsätter inte bara intellektuell utan även emotionell och sexuell mognad hos den steriliseringssökande. Med hänsyn härtill har i lagen bestämts, att först när man fyllt 25 år skall man äga rätt att få bli steriliserad.

Lagen ger emellertid vissa möjligheter till sterilisering även för personer under 25 år. Den absoluta minimigränsen har satts vid 18 år. Den som fyllt 18 men inte 25 år kan, efter att med skriftlig begäran ha erhållit socialstyrelsens tillstånd till åtgärden, få bli steriliserad, dock endast under vissa förutsättningar.

Lagen den 21 april 1972 om fastställelse av könstillhörighet i vissa fall trädde i kraft den 1 juli 1972. En förutsättning för bifall till ansökan härom är bl a att sökande undergått sterilisering. För år 1976 har 19 ansökningar om sterilisering för könsfastställelse beviljats och 2 avslagits.

Kastreringar. Förhållandena på hithörande område regleras genom lagen den 24 mars 1944 (SFS nr 133) om kastrering, ändrad 20 mars 1964 och 16 juni 1966. Ingreppet kan verkställas antingen med tillstånd av socialstyrelsen eller, i vissa fall, på utlåtande av två läkare.

Här följer en sammanställning av under senare år av socialstyrelsen beviljade kastreringar med uppgift om indikationen.

År	1960	1965	1970	1975	1976
Indikation:					
Kriminalpolitisk	10	1	1	–	–
Humanitär	2	5	3	12	13
Kriminalpolitisk + humanitär	1	3	–	–	–
Summa	13	9	4	12	13

Tabell D 18 Legala steriliseringar 1955–1975. Översiktstabell

Sterilizations

Källa: Ansökningar till Socialstyrelsen och motsvarande operationsrapporter; inkomna rapporter om operationer på tvåläkarutlåtande

År	Antal till soc styr (f med styr) inkomna an- sökningar <i>No. of appli- cations</i>	Därav beviljade <i>Granted</i>		Antal utförda steriliseringar <i>No.-operated</i>			nödfall <i>Emergency</i>	Summa <i>Total</i>	därav män <i>Males</i>	Steriliseringsindikation <i>Indication</i>					
		totalt antal <i>Total</i>	%	på social- styrelsens tillstånd ¹	därav män <i>Males</i>	på 2-läkar- tillstånd ²				eugenisk <i>eugenic</i>		social <i>social</i>		medicinsk <i>medical</i>	som villkor för abort
										M <i>M</i>	Kv <i>F</i>	M <i>M</i>	Kv <i>F</i>	Kv <i>F</i>	
1955	1 848	1 668	90	1 668	56	157	12	1 837	56	37	122	19	57	1 433	—
1956	2 067	1 865	90	1 630	56	122	16	1 768	56	36	136	20	56	1 302	—
1957	1 971	1 802	91	1 635	54	144	6	1 785	54	30	119	24	66	1 396	—
1958 ³	2 097	1 915	91	1 639	68	134	13	1 786	68	39	102	29	123	1 622	—
1959 ³	2 124	1 946	92	1 718	87	127	10	1 849	87	38	80	49	106	1 673	—
1960	2 065	1 895	92	1 528	64	113	9	1 650	64	26	46	38	82	1 333	3
1961	2 143	1 929	90	1 652	77	138	9	1 799	77	26	36	51	67	1 472	—
1962	2 009	1 808	90	1 561	35	119	5	1 685	35	7	26	28	66	1 434	—
1963	2 031	1 827	90	1 624	57	120	5	1 749	57	17	29	40	56	1 400	2
1964	1 986	1 809	91	1 634	30	118	7	1 759	30	11	21	19	51	1 530	2
1965	1 731	1 616	93	1 379	17	129	—	1 508	17	8	3	9	6	1 353	—
1966	1 685	1 578	94	1 364	11	165	6	1 535	11	1	8	10	16	1 329	—
1967	1 738	1 665	96	1 366	4	142	—	1 508	4	—	1	4	38	1 323	—
1968	1 681	1 616	96	1 434	5	144	—	1 578	5	2	11	3	16	1 402	—
1969	1 762	1 694	96	1 433	8	140	—	1 573	8	5	14	3	55	1 496	—
1970	1 938	1 882	97	1 700	6	163	—	1 863	6	4	16	2	44	1 797	—
1971	2 006	1 961	98	1 750	12	152	—	1 902	12	5	8	7	56	1 826	—
1972	1 853	1 804	97	1 482	7	134	—	1 616	7	3	9	4	41	1 559	—
1973	1 794	1 772	99	1 264	9	100	—	1 364	9	7	10	2	17	1 328	—
1974	2 092	2 032	97	1 391	10	123	—	1 514	10	6	15	4	2	1 487	—
1975	1 427	1 382	97	928	9	100	—	1 028	9	7	7	2	1	1 011	—

¹ With authorization of the National Board of Health and Welfare. – ² With authorization of two physicians. – ³ I fördelningen efter steriliseringsindikation ingår detta år beviljade steriliseringar.

BILAGOR

Bilaga 1 Vårdplatserna inom den slutna kroppssjukvården fördelade efter vårdform, med individuella uppgifter för de delade lasaretten den 31/12 1976

Annex 1 Beds in somatic hospitals according to type of care, with individual data for the specialized general hospitals on 31st December 1976.

Källa: Sjukhusens årsberättelser.

Vårdform Type of care	Summa kroppss- sjukhus Total somatic hospitals	Total- summa lasarett Total (general hospitals)	1. Undervisningslasarett	
			Summa grupp I	Karolinska sjuk- huset, Stockholm ¹
Huvudman				
Sjukhusets kodnummer <i>Code number of hospital</i>				11 001
Kategori <i>Responsible authority</i>				S
Länsbokstav <i>County, county borough</i>				-
Kliniker med egen specialläkare <i>Departments with a specialist doctor of their own</i>	66 185	63 287	13 456	1 659
Invärtes medicin <i>Internal medicine</i>	10 690	10 625	1 893	146(*)
Medicinsk barnsjukvård <i>Pediatrics (non-surgical)</i>	2 609	2 609	820	80(*)
Medicinsk lungsjukvård <i>Non-surgical pulmonary diseases</i>	1 875	1 162	367	75(*)
Infektionssjukvård <i>Epidemic care and similar</i>	2 027	1 815	545	-
Reumatologi <i>Rheumatology</i>	1 263	311	177	61*
Hud- och könssjukdomar <i>Dermato-venereology</i>	644	644	308	82(*)
Neurologi <i>Neurology</i>	520	520	361	78(*)
Allergologi ³ <i>Allergology</i>	-	-	-	-
Geriatrisk och kliniker för långvarigt kroppssjuka <i>Geriatrics and care of chronic sick</i>	10 602	9 848	952	-
Psykatri <i>Psychiatry</i>	3 448	3 406	620	75*
F d mentalsjukhus <i>Psychiatry</i>	7 452	7 452	-	-
Barn- och ungdomspsykiatri <i>Child and adolescent psychiatry</i>	649	649	214	9(*)
Kirurgi <i>Surgery</i>	9 630	9 544	1 458	120(*)
Barnkirurgi <i>Child surgery</i>	316	316	226	66(*)
Ortopedi <i>Orthopedics</i>	2 688	2 614	950	116(*)
Neurokirurgi <i>Neurosurgery</i>	365	365	305	74(*)
Thoraxkirurgi <i>Thoracic surgery</i>	320	320	284	67(*)
Plastikkirurgi <i>Plastic surgery</i>	353	353	294	48*
Urologi <i>Urology</i>	440	440	239	40*
Obstetrik <i>Obstetrics</i>	2 618	2 618	661	80(*)
Gynekologi <i>Gynæcology</i>	2 715	2 715	647	65(*)
Ögonsjukdomar <i>Ophthalmology</i>	1 022	1 022	317	48(*)
Öron-, näs- och halssjukdomar <i>Oto-rhino-laryngology</i>	1 414	1 414	441	63(*)
Rehabilitering <i>Rehabilitation</i>	584	584	332	52(*)
Radiologi <i>Radiology</i>	870	870	655	135(*)
Övriga kliniker <i>Other departments</i>	1 071	1 071	390	79(*) ²
Annan sluten vård <i>Other departments without a specialist doctor of their own</i>	33 499	4 987	109	-
Lasarettsvård och liknande <i>General hospital care and similar</i>	2 355	990	85	-
Infektionssjukvård <i>Epidemic care</i>	62	62	-	-
Förlossningsvård <i>Maternity care</i>	509	497	-	-
Vård av långvarigt kroppssjuka <i>Care of chronic sick</i>	30 089	3 438	24	-
Vård av lättskötta psykiskt sjuka <i>Light mental cases</i>	484	-	-	-
Summa Total	99 684	68 274	13 565	1 659

* - Rikspatser. - (*) Rikspatser ingår. - ¹ Avser den 30/6. - ² Inkluderar endokrinologisk klinik på 33 vårdplatser, alkoholklinik på 32 vårdplatser och specialkardiologisk klinik på 14 vårdplatser. - ³ Ej särredovisad, ingår i invärtes medicin.

Bilaga 1

Vårdform	Teaching hospitals								
	Serärläsa- rettet, Stockholm	Huddinge Sjukhus	Akademi- ska sjuk- huset, Uppsala	Linköping- s lasarett	Almanna sjuk- huset, Malmö	Lunds lasarett	Sahlgrenska sjuk- huset, Göteborg	Östra sjukhuset, Göteborg	Umeå lasarett
Huvudman									
Sjukhusets kodnummer	10 001	11 002	12 001	21 001	30 001	41 001	50 001	50 010	64 001
Kategori	L	L	S	L	U	L	U	U	L
Länsbokstav	AB	AB	C	E	MM	M	OG	OG	AC
Kliniker med egen specialläkare	335	790	1 515	1 804	1 835	1 729	1 952	624	1 213
Invärtes medicin	191	168	141	189	282	116	510	—	150
Medicinsk barnsjukvård	—	96	110 ²	71	98	135	—	162	68
Medicinsk lungsjukvård	—	44	73	—	80	45	—	—	50
Infektionssjukvård	—	—	74	76	141	90	—	128	36
Reumatologi	—	—	—	—	—	76	—	—	40
Hud- och könssjukdomar	—	—	42	28	24	30	77	—	25
Neurologi	—	44	46	42	—	72	49	—	30
Allergologi	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Geriatrisk och klinisk för långvarigt kroppssjuka	—	—	—	458	167	192	—	—	135
Psykatri	—	36	95	77	130	76	60	—	71
F d mentalsjukhus	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Barn- och ungdomspsykiatri	—	8	33	40	44	14	—	46	20
Kirurgi	123	88	128	172	223	116	368	—	120
Barnkirurgi	—	—	41	—	—	24	—	95	—
Ortopedi	—	66	94	134	139	109	217	—	75
Neurokirurgi	—	—	40	43	—	63	60	—	25
Thoraxkirurgi	—	—	36	—	50	56	75	—	—
Plastikkirurgi	—	—	67	26	62	—	61	—	30
Urologi	—	22	33	—	57	58	—	—	29
Obstetrik	—	54	83	60	74	87	84	87	52
Gynekologi	—	62	66	65	72	75	112	70	60
Ögonsjukdomar	—	44	40	30	28	49	48	—	30
Öron-, näs- och halssjukdomar	—	44	60	50	59	52	68	—	45
Rehabilitering	—	—	10	137	—	10	43	36	44
Radiologi	—	—	88	84	52	98	120	—	78
Övriga kliniker	21 ³	14 ⁴	115 ⁵	22 ⁴	53 ⁶	86 ⁷	—	—	—
Annan sluten vård	—	—	19	22	—	24	25	—	19
Lasarettsvård och liknande	—	—	19	22	—	—	25	—	19
Infektionssjukvård	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Förlossningsvård	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vård av långvarigt kroppssjuka	—	—	—	—	—	24	—	—	—
Vård av lättskötta psykiskt sjuka	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	335	790	1 534	1 826	1 835	1 753	1 977	624	1 232

¹ Avser den 30/6. — ² Inkluderar Folke Bernadottehemmet, 40 vårdplatser. — ³ Anestesiavdelning. — ⁴ Medicinsk sjuklinik. — ⁵ Medicinsk sjuklinik, 14 vårdplatser, kardiologisk klinik, 26 vårdplatser, anestesiklinik, 59 vårdplatser och intensivvårdsavdelning, 16 vårdplatser. — ⁶ Handkirurgisk klinik, 20 vårdplatser och alkoholklinik, 33 vårdplatser. — ⁷ Medicinsk sjuklinik, 42 vårdplatser, kardiologisk klinik, 29 vårdplatser och intensivvårdsavdelning, 15 vårdplatser.

Bilaga 1

Vårdform	2. Övriga delade lasarett i landstingsområden och landstingsfria kommuner Other specialized general hospitals							
	Summa grupp 2	Säbbersbergs sjukhus, Stockholm	S:t Eriks sjukhus, Stockholm	S:t Görans sjukhus, Stockholm	Södersjukhuset, Stockholm	Danderyds sjukhus	Löwenströmska sjukhuset, Uppl.-Väsby	Nacka sjukhus
Huvudman								
Sjukhusets kodnummer		10 010	10 012	10 011	10 013	11 010	11 013	11 014
Kategori		L	L	L	L	L	L	L
Länsbokstav		AB	AB	AB	AB	AB	AB	AB
Kliniker med egen specialläkare	49 740	613	472	781	1 332	1 047	422	437
Invärtes medicin	8 732	204	217	105	356	138	78	87
Medicinsk barnsjukvård	1 789	15	—	84	96	63	—	—
Medicinsk lungsjukvård	795	—	—	—	—	—	—	—
Infektionssjukvård	1 270	—	—	—	—	93	—	—
Reumatologi	134	—	—	—	—	—	—	—
Hud- och könssjukdomar	336	—	—	28	42	—	—	—
Neurologi	159	—	—	—	60	—	—	—
Allergologi	—	—	—	—	—	—	—	—
Geriatrisk och kliniker för långvarigt kroppssjuka	8 896	—	—	220	—	60	194	144
Psykiatri	2 786	—	11	74	88	200	—	—
F d mentalsjukhus	7 452	—	—	—	—	—	—	—
Barn- och ungdomspsykiatri	435	—	—	35	—	22	—	—
Kirurgi	7 995	144	91	75	150	118	78	87
Barnkirurgi	90	—	—	90	—	—	—	—
Ortopedi	1 664	—	—	70	158	41	—	—
Neurokirurgi	60	—	—	—	60	—	—	—
Thoraxkirurgi	36	—	—	—	—	—	—	—
Plastikkirurgi	59	30	—	—	—	—	—	—
Urologi	201	—	43	—	—	40	—	—
Obstetrik	1 957	69	38	—	86	71	36	50
Gynekologi	2 068	60	49	—	74	73	36	51
Ögonsjukdomar	705	40	—	—	30	—	—	—
Öron-, näs- och halssjukdomar	973	45	—	—	58	20	—	—
Rehabilitering	252	—	—	—	—	52	—	—
Radiologi	215	—	—	—	30	20	—	—
Övriga kliniker	681	6 ¹	23 ²	—	44 ³	36 ⁴	—	18 ³
Annan sluten vård	4 271	38	12	50	—	21	—	—
Lasarettsvård och liknande	629	38	12	50	—	21	—	—
Infektionssjukvård	62	—	—	—	—	—	—	—
Förlossningsvård	461	—	—	—	—	—	—	—
Vård av långvarigt kroppssjuka	3 119	—	—	—	—	—	—	—
Vård av lättskötta psykiskt sjuka	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	54 011	651	484	831	1 332	1 068	422	437

¹ Handkirurgisk klinik, 6 vårdplatser. – ² Medicinsk njurklinik. – ³ Intensivvårdsavdelning. – ⁴ Anestesiavdelning.

Bilaga 1

Vårdförhållanden

2. (forts.). Övriga delade lasarett i landstingsområden och landstingsfria kommuner

	Norråls sjukhus	Södertälje sjukhus	Enköpings lasarett	Samariterhemmet's sjukhus, Uppsala	Falkstuna lasarett	Kullbergsska sjukhuset, Kalmar	Nyköpings lasarett	Finspång
Huvudman								
Sjukhusets kodnummer	11 012	11 011	12 010	12 011	13 010	13 012	13 011	21 011
Kategori	L	L	L	L	L	L	L	L
Länsbokstav	AB	AB	C	C	D	D	D	E
Kliniker med egen specialläkare	119	495	355	201	1 150	286	763	127
Invärtes medicin	59	88	67	116	149	88	101	63
Medicinsk barnsjukvård	-	-	-	-	56	-	41	-
Medicinsk lungsjukvård	-	-	-	-	60	-	-	-
Infektionssjukvård	-	-	-	-	68	-	-	-
Reumatologi	-	-	-	-	-	-	-	-
Hud- och könssjukdomar	-	-	-	-	-	-	-	-
Neurologi	-	-	-	-	-	-	-	-
Allergologi	-	-	-	-	-	-	-	-
Geriatrisk och klinisk för långvarigt kroppssjuka	-	204	220	-	344	60	100	-
Psykisk	-	-	-	-	76	-	-	-
F d mentalsjukhus	-	-	-	-	-	-	312	-
Barn- och ungdomspsykiatri	-	-	-	-	22	-	-	-
Kirurgi	51	96	68	85	116	90	105	64
Barnkirurgi	-	-	-	-	-	-	-	-
Ortopedi	-	-	-	-	44	-	-	-
Neurokirurgi	-	-	-	-	-	-	-	-
Thoraxkirurgi	-	-	-	-	-	-	-	-
Plastikkirurgi	-	-	-	-	-	-	-	-
Urologi	-	-	-	-	-	-	-	-
Obstetrik	-	48	-	-	36	23	27	-
Gynekologi	-	59	-	-	60	25	45	-
Ögonsjukdomar	-	-	-	-	22	-	10	-
Öron-, näs- och halssjukdomar	-	-	-	-	30	-	22	-
Rehabilitering	-	-	-	-	48	-	-	-
Radiologi	-	-	-	-	19	-	-	-
Övriga kliniker	9 ¹	-	-	-	-	-	-	-
Annan slutenvård	-	-	16	-	-	174	190	86
Lasarettsvård och liknande	-	-	-	-	-	-	-	-
Infektionssjukvård	-	-	-	-	-	-	-	-
Förlossningsvård	-	-	16	-	-	-	-	14
Vård av långvarigt kroppssjuka	-	-	-	-	-	174	190	72
Vård av lättskötta psykiskt sjuka	-	-	-	-	-	-	-	-
Summa	119	495	371	201	1 150	460	953	213

¹ Anestesiavdelning.

Bilaga 1

Vårdform

2. (forts). Övriga delade lasarett i landstingsområden och landstingsfria kommuner

	Motala lasarett	Norrköpings	Eksjö-Nässjö	Jönköpings	Värnamo	Ljungby	Växjö	Västerviks
Huvudman								
Sjukhusets kodnummer	21 014	21 013	22 011	22 010	22 012	23 011	23 010	24 010
Kategori	L	L	L	L	L	L	L	L
Länsbokstav	E	E	F	F	F	G	G	H
Kliniker med egen specialläkare	451	1 092	658	1 894	525	294	756	1 101
Invärtes medicin	94	123	142	150	84	90	153	107
Medicinsk barnsjukvård	–	62	–	71	–	–	56	27
Medicinsk lungsjukvård	–	–	60	–	–	–	–	–
Infektionssjukvård	–	45	–	62	–	–	64	–
Reumatologi	–	–	–	–	–	–	–	–
Hud- och könssjukdomar	–	–	–	19	–	–	19	–
Neurologi	–	–	–	–	–	–	–	–
Allergologi	–	–	–	–	–	–	–	–
Geriatrisk och klinisk för långvarigt kroppssjuka	188	503	217	268	154	120	128	120
Psykatri	–	67	–	–	132	–	–	45
F d mentalsjukhus	–	–	–	814	–	–	–	572
Barn- och ungdomspsykiatri	–	–	–	14	–	–	–	–
Kirurgi	96	114	175	116	84	84	141	100
Barnkirurgi	–	–	–	–	–	–	–	–
Ortopedi	–	46	–	93	–	–	60	–
Neurokirurgi	–	–	–	–	–	–	–	–
Thoraxkirurgi	–	–	–	–	–	–	–	–
Plastikkirurgi	–	–	–	–	–	–	–	–
Urologi	–	–	–	–	–	–	–	–
Obstetrik	32	51	30	59	30	–	39	29
Gynekologi	32	46	34	32	33	–	34	32
Ögonsjukdomar	–	15	–	42	–	–	24	13
Öron-, näs- och halssjukdomar	–	20	–	42	–	–	38	14
Rehabilitering	–	–	–	18	–	–	–	–
Radiologi	–	–	–	18	–	–	–	–
Övriga kliniker	9 ¹	–	–	76 ²	8 ¹	–	–	42 ³
Annan sluten vård	116	–	–	86	10	20	22	30
Lasarettsvård och liknande	9	–	–	–	10	–	22	–
Infektionssjukvård	–	–	–	–	–	–	–	30
Förlossningsvård	–	–	–	–	–	20	–	–
Vård av långvarigt kroppssjuka	107	–	–	86	–	–	–	–
Vård av lättskötta psykiskt sjuka	–	–	–	–	–	–	–	–
Summa	567	1 092	658	1 980	535	314	778	1 131

¹ Anestesiavdelning. – ² Norra klinikerna, epileptikervård. – ³ Alkoholklinik.

Bilaga 1

Vårdform

2. (forts). Övriga delade lasarett i landstingsområden och landstingsfria kommuner

	Kalmar lasarett	Oskarshamn	Visby	Karlskrona	Karlskrona	Haselholm	Kristianstad	Sölvesborg	Angelholm
Huvudman									
Sjukhusets kodnummer	25 010	25 011	26 010	27 011	27 010	28 012	28 010	28 013	28 011
Kategori	L	L	U	L	L	L	L	L	L
Länsbokstav	H	H	I	K	K	L	L	L	L
Kliniker med egen specialläkare	835	180	312	246	687	173	998	128	559
Invärtas medicin	212	90	87	93	112	79	120	64	104
Medicinsk barnsjukvård	54	–	20	–	28	–	65	–	24
Medicinsk lungsjukvård	44	–	–	–	–	–	–	–	–
Infektionssjukvård	38	–	50	–	74	–	64	–	–
Reumatologi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Hud- och könssjukdomar	7	–	–	–	–	–	15	–	–
Neurologi	–	–	–	–	–	–	15	–	–
Allergologi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Geriatrisk och klinisk för långvarigt kroppssjuka	112	–	–	60	148	–	24	–	120
Psykisk	23	–	–	–	–	–	296	–	116
F d mentalsjukhus	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Barn- och ungdomspsykiatri	15	–	–	–	22	–	24	–	–
Kirurgi	110	90	88	93	104	94	112	64	105
Barnkirurgi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Ortopedi	59	–	–	–	47	–	68	–	–
Neurokirurgi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Thoraxkirurgi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Plastikkirurgi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Urologi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Obstetrik	39	–	21	–	45	–	52	–	34
Gynekologi	57	–	24	–	35	–	60	–	32
Ögonsjukdomar	19	–	9	–	19	–	30	–	–
Öron-, näs- och halssjukdomar	27	–	13	–	26	–	28	–	24
Rehabilitering	–	–	–	–	–	–	6	–	–
Radiologi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Övriga kliniker	19 ¹	–	–	–	27 ¹	–	19 ²	–	–
Annan slutenvård	50	16	–	43	–	146	274	94	–
Lasarettsvård och liknande	14	–	–	24	–	–	34	–	–
Infektionssjukvård	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Förlossningsvård	–	16	–	19	–	15	–	12	–
Vård av långvarigt kroppssjuka	36	–	–	–	–	131	240	82	–
Vård av lättskötta psykiskt sjuka	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Summa	885	196	312	289	687	319	1 272	222	559

¹ Anestesiavdelning. – ² Intensivvårdsavdelning.

Bilaga 1

Vårdform

2. (forts). Övriga delade lasarett i landstingsområden och landstingsfria kommuner

	Helsingborgs lasarett	1	2	3	4	5	6	7	8
		Landskrona	Trelleborgs	Ystad	Halmstads	Varbergs	Kungälv	Molndals	Uddevalle
Huvudman									
Sjukhusets kodnummer	41 012	41 010	41 011	41 013	42 010	42 011	51 012	51 011	51 010
Kategori	L	L	L	L	L	L	L	L	L
Länsbokstav	M	M	M	M	N	N	O	O	O
Kliniker med egen specialläkare	692	185	310	145	781	759	220	590	679
Invärtes medicin	129	60	63	65	127	129	90	139	115
Medicinsk barnsjukvård	60	26	–	–	50	–	–	45	50
Medicinsk lungsjukvård	–	–	–	–	44	–	–	–	–
Infektionssjukvård	45	–	–	–	44	–	–	–	50
Reumatologi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Hud- och könssjukdomar	–	–	–	–	–	–	–	–	29
Neurologi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Allergologi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Geriatrisk och klinisk för långvarigt kroppssjuka	56	–	170	–	173	60	30	160	75
Psykatri	81	–	–	–	55	311	–	–	34
F d mentalsjukhus	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Barn- och ungdomspsykiatri	10	–	–	–	13	–	–	–	17
Kirurgi	88	99	77	80	136	129	91	79	108
Barnkirurgi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Ortopedi	66	–	–	–	–	60	–	27	60
Neurokirurgi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Thoraxkirurgi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Plastikkirurgi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Urologi	22	–	–	–	–	–	–	–	–
Obstetrik	51	–	–	–	34	33	–	58	34
Gynekologi	44	–	–	–	45	37	–	40	50
Ögonsjukdomar	14	–	–	–	21	–	–	–	30
Öron-, näs- och halssjukdomar	26	–	–	–	29	–	–	28	27
Rehabilitering	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Radiologi	–	–	–	–	10	–	–	–	–
Övriga kliniker	–	–	–	–	–	–	9 ¹	14 ¹	–
Annan sluten vård	325	182	16	74	–	–	19	–	–
Lasarettsvård och liknande	30	–	–	–	–	–	–	–	–
Infektionssjukvård	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Förlossningsvård	–	26	16	14	–	–	19	–	–
Vård av långvarigt kroppssjuka	295	156	–	60	–	–	–	–	–
Vård av lättskötta psykiskt sjuka	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Summa	1 017	367	326	219	781	759	239	590	679

¹ Anestesiavdelning.

Bilaga 1

Vårdform

2. (forts). Övriga delade lasarett i landstingsområden och landstingsfria kommuner

	Alingsås lasarett	Borås	Bäckefors	Skene	Vänersborg- Tröfallets	Falköpings	Ludköpings	Mariedals	Skövde
Huvudman									
Sjukhusets kodnummer	52 012	52 011	52 014	52 013	52 016	53 010	53 011	53 012	53 013
Kategori	L	L	L	L	L	L	L	L	L
Länsbokstav	P	P	P	P	P	R	R	R	R
Kliniker med egen specialläkare	393	1 137	90	193	2 521	990	441	125	842
Invärtes medicin	90	146	42	96	192	95	109	–	138
Medicinsk barnsjukvård	–	56	–	–	35	–	23	–	56
Medicinsk lungsjukvård	–	61	–	–	–	–	–	–	48
Infektionssjukvård	–	74	–	–	–	–	–	–	47
Reumatologi	–	20	–	–	–	–	–	–	–
Hud- och könssjukdomar	–	29	–	–	–	–	–	–	–
Neurologi	–	24	–	–	–	–	–	–	–
Allergologi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Geriatrisk och klinisk för långvarigt kroppssjuka	195	120	–	–	404	60	154	125	88
Psykatri	–	72	–	–	50	–	–	–	78
F d mentalsjukhus	–	–	–	–	1 488	707	–	–	–
Barn- och ungdomspsykiatri	–	24	–	–	20	–	3	–	5
Kirurgi	90	157	48	97	195	82	91	–	120
Barnkirurgi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Ortopedi	–	96	–	–	–	–	–	–	72
Neurokirurgi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Thoraxkirurgi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Plastikkirurgi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Urologi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Obstetrik	–	50	–	–	46	–	31	–	64
Gynekologi	–	54	–	–	49	–	30	–	44
Ögonsjukdomar	–	25	–	–	16	–	–	–	24
Öron-, näs- och halssjukdomar	–	40	–	–	26	–	–	–	40
Rehabilitering	–	60	–	–	–	–	–	–	–
Radiologi	–	29	–	–	–	–	–	–	–
Övriga kliniker	18 ¹	–	–	–	–	46 ²	–	–	18 ³
Annan sluten vård	44	43	9	–	–	–	–	25	32
Lasarettsvård och liknande	26	25	–	–	–	–	–	25	32
Infektionssjukvård	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Förlossningsvård	18	18	9	–	–	–	–	–	–
Vård av långvarigt kroppssjuka	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Vård av lättskötta psykiskt sjuka	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Summa	437	1 180	99	193	2 521	990	441	150	874

¹ Anestesiavdelning. – ² Alkoholklinik, 46 vårdplatser. – ³ Intensivvårdsavdelning.

Bilaga 1

Vårdform

2. (forts). Övriga delade lasarett i landstingsområden och landstingsfria kommuner

	Arvika	lasarett	Karlstads	Kristinehamn	Säffle	Torsby	Karlskoga	Lindesbergs	Örebro	Fagersta
Huvudman										
Sjukhusets kodnummer	54 012	54 010	54 011	54 013	54 014	55 011	55 012	55 010	56 013	
Kategori	L	L	L	L	L	L	L	L	L	L
Länsbokstav	S	S	S	S	S	T	T	T	U	U
Kliniker med egen specialläkare	435	1 041	1 132	151	117	220	204	2 190	110	
Invärtes medicin	90	139	90	69	57	84	61	166	55	
Medicinsk barnsjukvård	–	59	–	–	–	–	–	64	–	
Medicinsk lungsjukvård	59	–	–	–	–	–	–	57	–	
Infektionssjukvård	–	67	–	–	–	–	–	72	–	
Reumatologi	–	–	–	–	–	–	–	60	–	
Hud- och könssjukdomar	–	21	–	–	–	–	–	24	–	
Neurologi	–	–	–	–	–	–	–	60	–	
Allergologi	–	–	–	–	–	–	–	–	–	
Geriatrisk och kliniker för										
långvarigt kroppssjuka	196	220	–	–	–	51	54	303	–	
Psykiatri	–	107	–	–	–	–	–	320	–	
F d mentalsjukhus	–	–	942	–	–	–	–	360	–	
Barn- och ungdomspsykiatri	–	35	–	–	–	–	–	39	–	
Kirurgi	90	130	90	70	60	85	89	128	55	
Barnkirurgi	–	–	–	–	–	–	–	–	–	
Ortopedi	–	58	–	–	–	–	–	54	–	
Neurokirurgi	–	–	–	–	–	–	–	–	–	
Thoraxkirurgi	–	–	–	–	–	–	–	36	–	
Plastikkirurgi	–	–	–	–	–	–	–	29	–	
Urologi	–	–	–	–	–	–	–	36	–	
Obstetrik	–	63	–	–	–	–	–	55	–	
Gynekologi	–	59	–	–	–	–	–	68	–	
Ögonsjukdomar	–	26	–	–	–	–	–	46	–	
Öron-, näs- och halssjukdomar	–	30	–	–	–	–	–	48	–	
Rehabilitering	–	–	–	–	–	–	–	27	–	
Radiologi	–	13	–	–	–	–	–	48	–	
Övriga kliniker	–	14 ¹	10 ¹	12 ¹	–	–	–	90 ²	–	
Annan sluten vård	15	16	20	25	12	222	15	120	–	
Lasarettsvård och liknande	–	16	5	9	–	50	–	–	–	
Infektionssjukvård	–	–	–	–	–	–	–	–	–	
Förlossningsvård	15	–	15	16	12	22	15	–	–	
Vård av långvarigt kroppssjuka	–	–	–	–	–	150	–	120	–	
Vård av lättskötta psykiskt sjuka	–	–	–	–	–	–	–	–	–	
Summa	450	1 057	1 152	176	129	442	219	2 310	110	

¹ Anestesiavdelning. – ² Kardiologisk klinik, 22 vårdplatser, handkirurgisk klinik, 9 vårdplatser och alkoholklinik, 59 vårdplatser.

Bilaga 1

Vårdform

2. (forts.). Övriga delade lasarett i landstingsområden och landstingsfria kommuner

	Köpings lasarett	Sala	Västerås	Åresta	Falu	Ludvika	Mora	Bollnäs sjukhus	Gävle lasarett
Huvudman									
Sjukhusets kodnummer	56 012	56 011	56 010	57 013	57 010	57 012	57 011	61 011	61 010
Kategori	L	L	L	L	L	L	L	L	L
Länsbokstav	U	U	U	W	W	W	W	X	X
Kliniker med egen specialläkare	533	120	1 079	194	1 196	136	240	1 109	831
Invärtes medicin	88	60	146	100	145	60	90	75	105
Medicinsk barnsjukvård	–	–	64	–	80	–	–	–	60
Medicinsk lungsjukvård	–	–	59	–	93	–	–	–	40
Infektionssjukvård	–	–	60	–	74	–	–	–	61
Reumatologi	–	–	–	–	24	–	–	–	–
Hud- och könssjukdomar	–	–	22	–	20	–	–	–	15
Neurologi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Allergologi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Geriatrisk och klinisk för långvarigt kroppssjuka	268	–	116	–	220	–	–	251	134
Psykatri	–	–	77	–	70	–	–	–	60
F d mentalsjukhus	–	–	–	–	–	–	–	705	–
Barn- och ungdomspsykiatri	–	–	25	–	25	–	–	–	25
Kirurgi	82	60	117	94	140	76	90	78	90
Barnkirurgi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Ortopedi	–	–	99	–	98	–	–	–	60
Neurokirurgi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Thoraxkirurgi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Plastikkirurgi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Urologi	–	–	30	–	–	–	–	–	–
Obstetrik	36	–	75	–	63	–	16	–	26
Gynekologi	44	–	53	–	68	–	24	–	59
Ögonsjukdomar	–	–	30	–	38	–	–	–	24
Öron-, näs- och halssjukdomar	6	–	44	–	38	–	20	–	23
Rehabilitering	–	–	41	–	–	–	–	–	–
Radiologi	–	–	–	–	–	–	–	–	28
Övriga kliniker	9 ¹	–	21 ²	–	–	–	–	–	21 ¹
Annan sluten vård	52	–	78	18	–	10	–	24	326
Lasarettsvård och liknande	–	–	78	–	–	–	–	–	55
Infektionssjukvård	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Förlossningsvård	–	–	–	18	–	10	–	24	–
Vård av långvarigt kroppssjuka	52	–	–	–	–	–	–	–	271
Vård av lättskötta psykiskt sjuka	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Summa	585	120	1 157	212	1 196	146	240	1 133	1 157

¹ Anestesiavdelning. – ² Intensivvårdsavdelning.

Bilaga 1

Vårdform

2. (forts). Övriga delade lasarett i landstingsområden och landstingsfria kommuner

	Hudiksvalls lasarett	Sandvikens	Söderhamns	Härnösands	Sollefteå	Sundsvalls	Örnsköldsviks	Östersunds sjukhus	Lycksele lasarett
Huvudman									
Sjukhusets kodnummer	61 012	61 013	61 014	62 012	62 013	62 010	62 011	63 010	64 011
Kategori	L	L	L	L	L	L	L	L	L
Länsbokstav	X	X	X	Y	Y	Y	Y	Z	AC
Kliniker med egen specialläkare	443	139	124	446	398	1 595	619	1 306	223
Invärtes medicin	95	63	63	90	90	164	101	134	56
Medicinsk barnsjukvård	47	–	–	–	20	62	22	39	–
Medicinsk lungsjukvård	–	–	–	–	–	60	–	50	–
Infektionssjukvård	–	–	–	–	–	54	–	43	–
Reumatologi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Hud- och könssjukdomar	–	–	–	–	–	26	–	–	–
Neurologi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Allergologi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Geriatrisk och klinisk för långvarigt kroppssjuka	104	–	–	46	176	66	272	50	112
Psykiatri	–	–	–	–	–	–	48	42	–
F d mentalsjukhus	–	–	–	220	–	731	–	601	–
Barn- och ungdomspsykiatri	–	–	–	–	–	10	–	12	–
Kirurgi	100	69	61	90	75	166	110	159	55
Barnkirurgi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Ortopedi	–	–	–	–	–	90	–	54	–
Neurokirurgi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Thoraxkirurgi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Plastikkirurgi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Urologi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Obstetrik	25	–	–	–	17	46	22	34	–
Gynekologi	26	–	–	–	20	60	20	40	–
Ögonsjukdomar	23	–	–	–	–	30	14	20	–
Öron-, näs- och halssjukdomar	10	–	–	–	–	30	10	28	–
Rehabilitering	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Radiologi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Övriga kliniker	13 ¹	7 ¹	–	–	–	–	–	–	–
Annan sluten vård	88	66	14	10	40	310	10	238	12
Lasarettsvård och liknande	–	4	–	–	40	–	–	–	–
Infektionssjukvård	–	–	–	–	–	–	10	–	–
Förlossningsvård	–	12	14	10	–	–	–	–	12
Vård av långvarigt kroppssjuka	88	50	–	–	–	310	–	238	–
Vård av lättskötta psykiskt sjuka	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Summa	531	205	138	456	438	1 905	629	1 544	235

¹ Anestesiavdelning.

Bilaga 1

Vårdform

2. (forts.). Övriga delade lasarett i landstingsområden och landstingsfria kommuner

	Skellefteå lasarett	Bodens	Gällivare	Kalix	Kiruna	Luleå	Piteå	3. Special- lasarett Single clin- ical hospital Ekman ska sjuks- huset	4. Odelade lasarett Non- specialized general hospitals
Huvudman									
Sjukhusets kodnummer	64 010	65 010	65 012	65 014	65 015	65 011	65 013	50 020	
Kategori	L	L	L	L	L	L	L	U	L
Länsbokstav	AC	BD	BD	BD	BD	BD	BD		
Kliniker med egen specialläkare	401	869	528	120	212	381	316	91	–
Invärtes medicin	120	90	60	60	63	87	71	–	–
Medicinsk barnsjukvård	25	54	30	–	–	–	–	–	–
Medicinsk lungsjukvård	–	60	–	–	–	–	–	–	–
Infektionssjukvård	–	21	–	–	–	–	–	–	–
Reumatologi	–	30	–	–	–	–	–	–	–
Hud- och könssjukdomar	–	20	–	–	–	–	–	–	–
Neurologi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Allergologi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Geriatrisk och kliniker för långvarigt kroppssjuka	54	134	120	–	73	150	148	–	–
Psykatri	–	73	180	–	–	–	–	–	–
F d mentalsjukhus	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Barn- och ungdomspsykiatri	–	18	–	–	–	–	–	–	–
Kirurgi	110	93	60	60	64	87	57	91	–
Barnkirurgi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Ortopedi	–	84	–	–	–	–	–	–	–
Neurokirurgi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Thoraxkirurgi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Plastikkirurgi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Urologi	–	30	–	–	–	–	–	–	–
Obstetrik	35	28	21	–	–	29	20	–	–
Gynekologi	27	46	30	–	–	28	20	–	–
Ögonsjukdomar	6	30	15	–	–	–	–	–	–
Öron-, näs- och halssjukdomar	24	39	–	–	–	–	–	–	–
Rehabilitering	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Radiologi	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Övriga kliniker	–	19 ¹	12 ¹	–	12 ¹	–	–	–	–
Annan sluten vård	157	–	–	90	20	–	–	–	607
Lasarettsvård och liknande	–	–	–	–	–	–	–	–	276
Infektionssjukvård	22	–	–	–	–	–	–	–	–
Förlossningsvård	–	–	–	14	20	–	–	–	36
Vård av långvarigt kroppssjuka	135	–	–	76	–	–	–	–	295
Vård av lättskötta psykiskt sjuka	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Summa	558	869	528	210	232	381	316	91	607

¹ Anestesiavdelning.

Bilaga 1

Vårdform	5. Andra sjukhus av lasarettskaraktär Other hospitals of general hospital character							
	Summa grupp 5	Reumatikersjukhus Hospitals for rheumatism	Kustsanatorium Coast sanatorium	Riksförsäkringsverkets sjukhus Hosp of National Insurance Board	Östersårens sjukhus	Vissa enskilda sjukhus		
						Summa vissa enskilda sjukhus	Första sjukhus	Röda korsets sjukhus
Huvudman								
Sjukhusets kodnummer					62 101		10 481	10 482
Kategori		F	F	S	F	P	P	P
Länsbokstav					Y		AB	AB
Kliniker med egen specialläkare	1 433	365	74	587	94	313	313	-
Invärtes medicin	65	-	-	-	-	65	65	-
Medicinsk barnsjukvård	-	-	-	-	-	-	-	-
Medicinsk lungsjukvård	94	-	-	-	94	-	-	-
Infektionssjukvård	-	-	-	-	-	-	-	-
Reumatologi	952	365*1	-	587*2	-	-	-	-
Hud- och könssjukdomar	-	-	-	-	-	-	-	-
Neurologi	-	-	-	-	-	-	-	-
Allergologi	-	-	-	-	-	-	-	-
Geriatrisk och kliniker för långvarigt kroppssjuka	120	-	-	-	-	120	120	-
Psykiatri	42	-	-	-	-	42	42	-
F d mentalsjukhus	-	-	-	-	-	-	-	-
Barn- och ungdomspsykiatri	-	-	-	-	-	-	-	-
Kirurgi	86	-	-	-	-	86	86	-
Barnkirurgi	-	-	-	-	-	-	-	-
Ortopedi	74	-	74*4	-	-	-	-	-
Neurokirurgi	-	-	-	-	-	-	-	-
Thoraxkirurgi	-	-	-	-	-	-	-	-
Plastikkirurgi	-	-	-	-	-	-	-	-
Urologi	-	-	-	-	-	-	-	-
Obstetrik	-	-	-	-	-	-	-	-
Gynekologi	-	-	-	-	-	-	-	-
Ögonsjukdomar	-	-	-	-	-	-	-	-
Öron-, näs- och halssjukdomar	-	-	-	-	-	-	-	-
Rehabilitering	-	-	-	-	-	-	-	-
Radiologi	-	-	-	-	-	-	-	-
Övriga kliniker	-	-	-	-	-	-	-	-
Annan sluten vård	348	-	-	-	-	348	60	106
Lasarettsvård och liknande	271	-	-	-	-	271	-	106
Infektionssjukvård	-	-	-	-	-	-	-	-
Förlossningsvård	-	-	-	-	-	-	-	-
Vård av långvarigt kroppssjuka	77	-	-	-	-	77	60	-
Vård av lättskötta psykiskt sjuka	-	-	-	-	-	-	-	-
Summa	1 781	365	74	587	94	661	373	106

* Rikspplatser

1 Strängnäs	97	Kolmårdssjukhuset	186
Spenshult	152	Follingbo	112
Östersund	116	Fur	127
2 Nynäshamn	244	Orup	208
Tranås	217	Renströmska	141
Åre	126	Svenshögen	114
3 Vasa sjukhus, KI-platser	597	Sjö-Gunnarsbo	80
Kungsgårdets sjukhus, KI-platser	37	Stora Ekeberg	114
4 Apelvikens sjukhus	74	6 Lasarett för infektionssvård	
5 Lasarett för lungsjukvård,		Roslagstulls sjukhus	269
Uttran	136	7 Inkl. Vasa sjukhus, K2-platser	943

Bilaga 1

Vårdform	6.	7.	8.	9.	10.	11.			
	Private hospitals								
	Sophiahemmet sjukhus	Björnska sjukhus	Carlanderska sjukhemmet	Sjukstugor Cottage hospitals	Lasarett för lungsjukvård Sanatorium for TB of the lungs	Lasarett för infektions- sjukvård Infectious hospital	Sjukhus och sjukhem/ vårdhem för långvarigt kroppssjuka Homes for chronic sick patients	Övriga enskilda vårdhem Private nursing homes	Sjukhem för lättvård Small nursing centres
Huvudman									
Sjukhusets kodnummer	10 483	11 480	50 480						
Kategori	P	P	P	L	L, U,	FL	L, U,	PP	L
Länsbokstav	AB	AB	OG						
Kliniker med egen specialläkare	—	—	—	—	619	212	634	—	—
Invärtas medicin	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Medicinsk barnsjukvård	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Medicinsk lungsjukvård	—	—	—	—	619	—	—	—	—
Infektionssjukvård	—	—	—	—	—	212	—	—	—
Reumatologi	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hud- och könssjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Neurologi	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Allergologi	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Geriatrisk och kliniker för långvarigt kroppssjuka	—	—	—	—	—	—	634 ³	—	—
Psykatri	—	—	—	—	—	—	—	—	—
F d mentalsjukhus	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Barn- och ungdomspsykiatri	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kirurgi	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Barnkirurgi	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ortopedi	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Neurokirurgi	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Thoraxkirurgi	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Plastikkirurgi	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Urologi	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Obstetrik	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gynekologi	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ögonsjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Öron-, näs- och halssjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rehabilitering	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Radiologi	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Övriga kliniker	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Annan sluten vård	97	36	49	795	599	57	26 367	272	74
Lasarettsvård och liknande	80	36	49	217	115	—	533	155	74
Infektionssjukvård	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Förlösningssvård	—	—	—	—	—	—	12	—	—
Vård av långvarigt kroppssjuka	17	—	—	578	484	57	25 338 ⁷	117	—
Vård av lättskötta psykiskt sjuka	—	—	—	—	—	—	484	—	—
Summa	97	36	49	795	1 218 ⁵	269 ⁶	27 001	272	74

Bilaga 2 Specifikation av landstingens och landstingsfria kommuners lasarett för psykiatrisk vård och vissa psykiatriska kliniker vid lasarett för somatisk och psykiatrisk vård år 1976.

Annex 2. Detailed information on the mental hospitals of the counties and the communes outside county councils

		Summa lasarett för psykiatrisk vård och vissa kliniker för psykiatrisk vård	Summa landstings- fria kommuners lasarett för psykia- trisk vård	Beckomberga sjuk- hus, Stockholm	Långbro sjukhus Stockholm	Norrulls sjukhus Stockholm
1	Antal vårdplatser den 31/12 Beds	22 351	14 752	1 329	1 261	227
2	Antal intagningar Admissions	M M 46 033	30 351	1 852	1 904	1
3		K v F 23 792	15 960	1 529	1 590	7
4	Summa Total	69 825	46 311	3 381	3 494	8
<i>därav thereof</i>						
5	frivillig vård <i>Voluntary</i>	48 868	32 155	1 608	2 060	7
6	vård enl §§ 4–5, 7 ¹ <i>Compulsive</i>	10 568	7 230	1 101	674	–
7	domstolsförordnande enl § 12 ¹ <i>Compulsive</i>	299	236	18	28	–
8	förflyttade från annan psykiatrisk klinik <i>transferred</i> <i>from other psychiatric hospital</i>	1 223	908	73	176	1
9	åter från försöksutskrivning <i>re-admitted after</i> <i>probationary discharge</i>	8 867	5 782	581	556	–
10	Antal utskrivningar Discharges	M M 46 310	30 723	1 877	1 918	–
11		K v F 24 253	16 348	1 570	1 600	46
12	Summa Total	70 563	47 071	3 447	3 518	46
<i>därav thereof</i>						
13	försöksutskrivningar <i>probationary discharged</i>	14 134	9 552	1 071	942	–
14	förflyttade till annan psykiatrisk klinik <i>transferred</i> <i>to other psychiatric hospital</i>	848	608	77	79	13
15	avlidna <i>deaths</i>	M M 1 529	893	77	34	–
16		K v F 1 527	888	127	41	26
Inneliggande patienter den 31/12 (exkl försöks-)						
17	utskrivna)	M M 9 657	6 179	584	425	1
18	<i>Hospital population</i>	K v F 9 183	5 860	647	518	166
19	Summa Total	18 840	12 039	1 231	943	167
<i>därav thereof</i>						
20	inneliggande med stöd av ¹ <i>detained under provi-</i> <i>sions of the mental care act</i>	10 599	6 844	891	500	131
21	Inneliggande sedan mer än 1 år <i>hospitalized more than one year</i>	10 037	6 165	639	414	159

¹ Lagen om beredande av sluten psykiatrisk vård i vissa fall.

Bilaga 2

Bilagan omfattar inte psykiatriska kliniker vid lasarett för huvudsakligen somatisk vård. Dessa kliniker ingår bl a i Tabell A 4, »Psykiatrisk vård, lasarettsvård».

Rudolfs hus sjukhus, Stockholm	Ulleråkers sjukhus Uppsala	Sundby sjukhus Strängnäs	Karsuddens sjukhus Kärneholm	Birgittas sjukhus Vadstena	S:t Sigfrids sjukhus Växjö	S:t Olofs sjukhus Visby	Gulberna sjukhus Karlskrona	Malmö östra sjuk- hus, Malmö	S:t Lars sjukhus Lund	
176	1 055	665	245	920	682	283	585	968	1 014	1
162	3 064	775	165	1 006	1 438	528	1 238	744	2 107	2
182	1 637	509	—	643	766	240	589	367	1 000	3
344	4 701	1 284	165	1 649	2 204	768	1 827	1 111	3 107	4
121	3 545	761	—	1 018	1 595	671	1 094	565	2 026	5
135	667	244	12	367	272	45	570	367	598	6
3	7	58	24	6	29	3	1	—	22	7
13	71	5	61	6	46	2	6	26	23	8
72	411	216	68	252	262	47	156	153	438	9
160	3 081	681	179	1 048	1 483	535	1 280	752	2 116	10
186	1 590	604	—	657	783	248	627	404	1 015	11
346	4 671	1 285	179	1 705	2 266	783	1 907	1 156	3 131	12
110	808	252	90	397	440	60	361	403	800	13
26	26	11	42	18	44	5	16	37	—	14
6	57	53	2	73	63	13	64	35	75	15
12	65	30	—	60	65	12	21	26	65	16
66	547	314	109	385	333	113	221	271	408	17
109	552	291	—	401	241	96	228	286	384	18
175	1 099	605	109	786	574	209	449	557	792	19
134	644	45	109	502	302	108	354	339	537	20
87	628	41	39	510	315	134	293	342	394	21

Bilaga 2

		S:t Maria sjukhus Helsingborg	Liljagens sjukhus Hisingås Backa	S:t Jörgens sjukhus Hisingås Backa	Säter's sjukhus Säter	Umedalens sjukhus Umeå	Furumåsets sjukhus Piteå
1	Antal vårdplatser den 31/12 Beds	773	1 467	607	1 165	750	580
2	Antal intagningar Admissions	M M 2 368	7 593	1 924	1 746	928	808
3		Kv F 1 092	2 881	1 204	873	405	446
4	Summa Total	3 460	10 474	3 128	2 619	1 333	1 254
Därav thereof							
5	frivillig vård <i>Voluntary</i>	2 327	8 663	2 559	2 028	682	825
6	vård enl §§ 4–5, 7 ¹ <i>Compulsive</i>	434	669	331	287	208	249
7	domstolsförordnande enl § 12 ¹ <i>Compulsive</i>	14	–	15	2	4	2
förflyttade från annan psykiatrisk klinik <i>transferred from</i>							
8	other psychiatric hospital	336	–	11	16	32	4
åter från försöksutskrivning <i>re-admitted after</i>							
9	probationary discharge	349	1 142	212	286	407	174
10	Antal utskrivningar Discharges	M M 2 361	7 679	1 921	1 805	969	878
11		Kv F 1 040	2 903	1 183	908	461	523
12	Summa Total	3 401	10 582	3 104	2 713	1 430	1 401
därav thereof							
13	försöksutskrivningar <i>probationary discharged</i>	645	1 455	407	495	526	290
förflyttade till annan psykiatrisk klinik <i>transferred to other</i>							
14	psychiatric hospital	148	4	14	26	14	8
15	avlidna <i>deaths</i>	M M 72	74	45	83	37	30
16		Kv F 87	70	40	84	31	26
Inneliggande patienter den 31/12 (exkl försöksutskrivna)							
17	Hospital population	M M 324	672	301	446	397	262
18		Kv F 350	493	244	351	297	206
19	Summa Total	674	1 165	545	797	694	468
därav thereof							
inneliggande med stöd av ¹ <i>detained under provisions</i>							
20	of the mental care act	450	439	171	421	443	324
inneliggande sedan mer än 1 år							
21	hospitalized more than one year	228	460	244	459	505	274

Summa vissa kliniker för psykiatrisk vård	Nyköpings lasarett, psyk. klin.	Jönköpings lasa- rett, psyk. klin.	Västerviks sjukhus, psyk. klin.	Vänersborg-Troll- hattans lasarett Östra klinikerna	Vänersborg-Troll- hattans lasarett Norra klinikerna	Falköpings sjukhus, psyk. klin.	Kristinehamns sjukhus, psyk. klin.	Regionsjukhuset, Örebro, psyk. klin.	Bollnäs sjukhus, psyk. klin.	Sundsvalls sjukhus, psyk. klin.	Härnösands sjuk- hus, psyk. klin.	Ostersunds sjukhus, psyk. klin.
7 599 ¹	312	814	614	1 083	405	753	942	419	705	731	220	601
15 682	1 050	1 940	1 565	1 512	568	2 227	1 432	1 967	822	1 087	343	1 169
7 832	503	890	714	552	115	1 271	642	748	647	794	320	636
23 514	1 553	2 830	2 279	2 064	683	3 498	2 074	2 715	1 469	1 881	663	1 805
16 713	1 378	2 099	1 344	1 169	482	2 643	1 381	2 399	655	1 274	485	1 404
3 338	66	409	536	457	43	461	309	138	467	269	67	116
63	2	3	11	3	—	4	5	10	2	21	—	2
315	25	4	25	90	2	2	3	54	8	89	7	6
3 085	82	315	363	345	156	388	376	114	337	228	104	277
15 587	1 055	1 983	1 554	1 523	582	2 204	1 391	1 794	858	1 054	365	1 224
7 905	521	922	712	590	140	1 260	499	797	677	738	354	695
23 492	1 576	2 905	2 266	2 113	722	3 464	1 890	2 591	1 535	1 792	719	1 919
4 582	123	513	562	588	174	605	403	181	630	328	143	332
240	50	20	53	29	5	5	8	18	7	36	3	6
636	15	85	73	109	15	66	76	60	58	43	3	33
639	15	85	79	106	18	76	82	47	45	41	2	43
3 478	130	376	347	438	145	350	434	254	336	285	95	288
3 323	135	412	239	493	110	354	351	267	337	301	87	237
6 801	265	788	586	931	255	704	785	521	673	586	182	525
3 755	9	311	468	670	143	379	408	121	554	362	97	233
3 872	133	466	297	609	191	357	478	317	398	280	5	341

¹ Inkluderar 147 vårdplatser på alkoholkliniker.

Kommentar till bilaga 2

Intagningar i sluten psykiatrisk vård sker från och med 1967 antingen med stöd av sjukvårdslagen (frivillig vård) eller med stöd av lag om beredande av slutn psykiatrisk vård i vissa fall vilken lag får tillämpas endast då vissa klart definierade indikationer kan påvisas. Denna senare lag och lag om ändring i sjukvårdslagen trädde i kraft den 1/1 1967. Alltjämt gäller beträffande *intagningar* av psykiskt sjuka att däri också inräknas patienter, som åter-intagits efter försöksutskrivning och beträffande *utskrivningar* av psykiskt sjuka att däri inräknas försöksutskrivning. Observeras bör att försöksutskrivning endast kan gälla sådana som intagits med stöd av lag om beredande av slutn psykiatrisk vård i vissa fall. Hela antalet in- och utskrivningar har starkt ökat efter de nya lagarnas tillkomst.

Bilagan omfattar inte psykiatriska kliniker vid lasarett för huvudsakligen somatisk vård. Dessa kliniker ingår bl a i tabell A 4, »Psykiatrisk vård, lasarettsvård».

I antalet intagningar (rad 2 och 3) ingår ej överflyttningar mellan ett sjukhus olika kliniker till skillnad från i tabellerna A 1, A 3 och A 4 där de ingår.

Källshagens sjukhus ingår sedan några år som

psykiatrisk klinik på Vänersborg-Trollhättans lasarett. Vidare redovisas Falbygdens sjukhus som psykiatrisk klinik på Falköpings sjukhus och Mariebergers sjukhus som psykiatrisk klinik på Kristinehamns sjukhus fr o m år 1974.

Sekundärvårdningar finns på: Sundby sjukhus (50 platser belägna i Ribbingelund, Ärla och 73 platser i Rosöga, Häråd); Sätters sjukhus (135 platser i Pärby, Grangärde och 116 i Olofsfors, Avesta); Bollnäs sjukhus (45 platser i Järvsö). Somatiska vårdavdelningar har inrättats på ett flertal sjukhus.

Rättsspsykiatrisk undersökning i brottmål efter beslut i domstol av misstänkt som är häktad utföres vid statens rättsspsykiatriska kliniker i Uppsala, Lund, Stockholm och Göteborg och vid rättsspsykiatriska kliniken vid kriminalvårdsanstalten i Härnösand. Sådan undersökning av misstänkt som ej är häktad utföres dels vid statens rättsspsykiatriska kliniker i Uppsala, Lund och Göteborg och dels vid statens rättsspsykiatriska stationer i Stockholm, Linköping, Växjö, Örebro, Sundsvall och Umeå. Jfr lagen om rättsspsykiatrisk undersökning i brottmål den 16 juni 1966 (MF 124) och socialstyrelsens kungörelse den 18 oktober 1974 (MF 91) om upptagningsområden för statens rättsspsykiatriska kliniker och stationer.¹

¹ K Maj:ts instruktion för statens rättsspsykiatriska kliniker och stationer (MF 48/1969) med senare ändringar.

Källa: Sjukhusens årsberättelser.

Sjukvårdsområde och sjukhus typ <i>Counties, county boroughs and type of hospital</i>	Antal sjukhus <i>No. of hospital</i>	Antal vårdplatser: <i>Number of beds</i>									Summa <i>Total</i>
		Lung- sjuk- vård <i>Care of lung- diseases</i>	Infek- tions- sjuk- vård <i>Epidemic care</i>	Förlös- nings- vård <i>Mater-nity care</i>	Vård av lång- varigt kroppss- sjuka <i>Care of chronic sick</i>	Övrig somatisk vård <i>Other somatic care</i>	Psykia- risk vård <i>Care of mental diseases</i>	Vård av epilep- tiker <i>Care of epileptics</i>	Vård av psyiskt utveck- lings- störda <i>Care of mentally retarded</i>		
Hela riket <i>Total</i>	847	1 875	2 089	3 127	40 913	39 658	35 316	76	12 414	135 468	
1 Lasarett typ 1 <i>Gen. hosp.</i>	9	380	489	661	1 399	10 914	1 615	—	—	15 458	
Lasarett typ 2 <i>Gen. hosp.</i>	25	663	1 276	1 234	5 139	13 705	5 652	76	150	27 895	
Lasarett m fl typ 3 <i>General hospitals etc.</i>	77	738	324	1 220	8 866	12 595	4 392	—	—	28 135	
2 Andra sjukhus av lasarettskaraktär <i>Other hospitals of similar character</i>	13	94	—	—	197	1 448	42	—	—	1 781	
3 Lasarett för psykiatrisk vård <i>Mental hospitals</i>	19	—	—	—	—	—	14 752	—	—	14 752	
4 Sjukstugor och sjukhem/vårdhem för somatisk vård drivna av: <i>Cottage hospitals and somatic nursing homes</i>											
1 Landsting och lands- tingsfria kommuner <i>under health authority</i>	247	—	—	12	22 313	801	482	—	—	23 608	
2 Kommunsocialnämnd <i>under social authority</i>	16	—	—	—	636	—	—	—	—	636	
3 Enskilda <i>Private</i>	50	—	—	—	2 141	178	2	—	—	2 321	
5 Sjukhem/vårdhem för psykiatrisk vård drivna av <i>Mental nursing homes</i>											
1 Landsting och lands- tingsfria kommuner <i>under health authority</i>	22	—	—	—	166	17	5 440	—	—	5 623	
2 Enskilda <i>Private</i>	124	—	—	—	—	—	2 939	—	—	2 939	
6 Inrättningar för psykiskt utvecklingsstörda <i>Institutions for mentally retarded</i>											
1 Specialsjukhus <i>Hospitals</i>	2	—	—	—	56	—	—	—	1 034	1 090	
2 Vårdhem <i>Residential homes</i>	153	—	—	—	—	—	—	—	11 230	11 230	

[illegible]

Bilaga 3

Sjukvårdsområde och sjukhus typ <i>Counties, county boroughs and type of hospital</i>	Antal sjukhus No. of hospitals	Antal vårdplatser: Number of beds									Summa Total
		Lung-sjuk-vård <i>Care of lung-diseases</i>	Infek-tions-sjuk-vård <i>Epidemic care</i>	Förlös-nings-vård <i>Mater-nity care</i>	Vård av lång-varigt kroppss-juka <i>Care of chronic sick</i>	Övrig somatisk vård <i>Other somatic care</i>	Psykiat-risk vård <i>Care of mental diseases</i>	Vård av epilep-tiker <i>Care of epileptics</i>	Vård av psykiskt utveck-lings-störda <i>Care of mentally retarded</i>		
Södermanlands län	23	60	68	86	1 228	1 168	1 526	-	460		4 596
1 Lasarett typ 1 <i>Gen. hosp.</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-		-
Lasarett typ 2 <i>Gen. hosp.</i>	1	60	68	36	344	544	98	-	-		1 150
Lasarett m fl typ 3 <i>General hospitals etc.</i>	2	-	-	50	524	527	312	-	-		1 413
2 Andra sjukhus av lasarettskaraktär <i>Other hospitals of similar character</i>	1	-	-	-	-	97	-	-	-		97
3 Lasarett för psykiatrisk vård <i>Mental hospitals</i>	2	-	-	-	-	-	910	-	-		910
4 Sjukstugor och sjukhem/vårdhem för somatisk vård drivna av: <i>Cottage hospitals and somatic nursing homes</i>											
1 Landsting och lands-tingsfria kommuner under health authority	4	-	-	-	360	-	-	-	-		360
2 Kommuns socialnämnd under social authority	-	-	-	-	-	-	-	-	-		-
3 Enskilda Private	-	-	-	-	-	-	-	-	-		-
5 Sjukhem/vårdhem för psykiatrisk vård drivna av: <i>Mental nursing homes</i>											
1 Landsting och lands-tingsfria kommuner under health authority	4	-	-	-	-	-	144	-	-		144
2 Enskilda Private	3	-	-	-	-	-	62	-	-		62
6 Inrättningar för psykiskt utvecklingsstörda <i>Institutions for mentally retarded</i>											
1 Specialsjukhus Hospitals	-	-	-	-	-	-	-	-	-		-
2 Vårdhem Residential homes	6	-	-	-	-	-	-	-	460		460

Sjukvårdsområde och sjukhustyp <i>Counties, county boroughs and type of hospital</i>	Antal sjukhus <i>No. of hospitals</i>	Antal vårdplatser: <i>Number of beds</i>									Summa <i>Total</i>
		Lung- sjuk- vård <i>Care of lung- diseases</i>	Infek- tions- sjuk- vård <i>Epidem- ic care</i>	Förlös- nings- vård <i>Matern- ity care</i>	Vård av lång- varigt kroppss- sjuka <i>Care of chronic sick</i>	Övrig somatisk vård <i>Other somatic care</i>	Psykiat- risk vård <i>Care of mental diseases</i>	Vård av epilep- tiker <i>Care of epileptics</i>	Vård av psykiskt utveck- lings- störda <i>Care of mentally retarded</i>		
Kalmar län	44	44	68	84	1 408	1 081	1 298	—	417	4 400	
1 Lasarett typ 1 <i>Gen. hosp.</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Lasarett typ 2 <i>Gen. hosp.</i>	1	44	38	39	148	578	38	—	—	885	
Lasarett m fl typ 3 <i>General hospitals etc.</i>	2	—	30	45	120	473	659	—	—	1 327	
2 Andra sjukhus av lasarettskaraktär <i>Other hospitals of similar char- acter</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3 Lasarett för psykiatrisk vård <i>Mental hospitals</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
4 Sjukstugor och sjukhem/ vårdhem för somatisk vård drivna av: <i>Cottage hospitals and somatic nursing homes</i>											
1 Landsting och lands- tingsfria kommuner <i>under health authority</i>	15	—	—	—	1 140	30	103	—	—	1 273	
2 Kommuns socialnämnd <i>under social authority</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3 Enskilda <i>Private</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
5 Sjukhem/vårdhem för psykiatrisk vård drivna av: <i>Mental nursing homes</i>											
1 Landsting och lands- tingsfria kommuner <i>under health authority</i>	3	—	—	—	—	—	218	—	—	218	
2 Enskilda <i>Private</i>	14	—	—	—	—	—	280	—	—	280	
6 Inrättningar för psykiskt utvecklingsstörda <i>Institutions for mentally retarded</i>											
1 Specialsjukhus <i>Hospitals</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2 Vårdhem <i>Residential homes</i>	9	—	—	—	—	—	—	—	417	417	

Bilaga 3

[illegible]

Bilaga 3

[illegible]

[illegible]

Bilaga 3

Sjukvårdsområde och sjukhustyp <i>Counties, county boroughs and type of hospital</i>	Antal sjukhus <i>No. of hospitals</i>	Antal vårdplatser: <i>Number of beds</i>								Summa <i>Total</i>
		Lung- sjuk- vård <i>Care of lung- diseases</i>	Infek- tions- sjuk- vård <i>Epidem- ic care</i>	Förloss- nings- vård <i>Matern- ity care</i>	Vård av lång- varigt kroppss- sjuka <i>Care of chronic sick</i>	Övrig somatisk vård <i>Other somatic care</i>	Psykiat- risk vård <i>Care of mental diseases</i>	Vård av epilep- tiker <i>Care of epileptics</i>	Vård av psykiskt utveck- lings- störda <i>Care of mentally retarded</i>	
Göteborgs kommun	15	141	128	171	2 691	2 410	1 638	-	-	7 179
1 Lasarett typ 1 <i>Gen. hosp.</i>	1	-	-	84	-	1 833	60	-	-	1 977
Lasarett typ 2 <i>Gen. hosp.</i>	1	-	128	87	-	363	46	-	-	624
Lasarett m fl typ 3 <i>General hospitals etc.</i>	3	141	-	-	1 577	91	-	-	-	1 809
2 Andra sjukhus av lasarettskaraktär <i>Other hospitals of similar char- acter</i>	1	-	-	-	-	49	-	-	-	49
3 Lasarett för psykiatrisk vård <i>Mental hospitals</i>	1	-	-	-	-	-	1 467	-	-	1 467
4 Sjukstugor och sjukhem/ vårdhem för somatisk vård drivna av: <i>Cottage hospitals and somatic nursing homes</i>										
1 Landsting och lands- tingsfria kommuner <i>under health authority</i>	3	-	-	-	695	74	-	-	-	769
2 Kommuns socialnämnd <i>under social authority</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3 Enskilda <i>Private</i>	3	-	-	-	419	-	-	-	-	419
5 Sjukhem/vårdhem för psykiatrisk vård drivna av: <i>Mental nursing homes</i>										
1 Landsting och lands- tingsfria kommuner <i>under health authority</i>	2	-	-	-	-	-	65	-	-	65
2 Enskilda <i>Private</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6 Inrättningar för psykiskt utvecklingsstörda <i>Institutions for mentally retarded</i>										
1 Specialsjukhus <i>Hospitals</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2 Vårdhem <i>Residential homes</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Bilaga 3

Sjukvårdsområde och sjukhus typ <i>Counties, county boroughs and type of hospital</i>	Antal sjukhus <i>No. of hospitals</i>	Antal vårdplatser: <i>Number of beds</i>									Summa <i>Total</i>
		Lung- sjuk- vård <i>Care of lung- diseases</i>	Infek- tions- sjuk- vård <i>Epidemic care</i>	Förloss- nings- vård <i>Maternity care</i>	Vård av lång- varigt kroppss- sjuka <i>Care of chronic sick</i>	Övrig somatisk vård <i>Other somatic care</i>	Psykia- risk vård <i>Care of mental diseases</i>	Vård av epilep- tiker <i>Care of epileptics</i>	Vård av psykiskt utveck- lings- störda <i>Care of mentally retarded</i>		
Göteborgs och Bohus län i övr	36	60	50	131	1 261	1 143	1 199	-	747	4 591	
1 Lasarett typ 1 <i>Gen. hosp.</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Lasarett typ 2 <i>Gen. hosp.</i>	1	-	50	34	75	469	51	-	-	679	
Lasarett m fl typ 3 <i>General hospitals etc.</i>	5	60	-	97	371	674	-	-	-	1 202	
2 Andra sjukhus av lasarettskaraktär <i>Other hospitals of similar character</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
3 Lasarett för psykiatrisk vård <i>Mental hospitals</i>	1	-	-	-	-	-	607	-	-	607	
4 Sjukstugor och sjukhem/vårdhem för somatisk vård drivna av: <i>Cottage hospitals and somatic nursing homes</i>											
1 Landsting och lands- tingsfria kommuner <i>under health authority</i>	10	-	-	-	770	-	150	-	-	920	
2 Kommuns socialnämnd <i>under social authority</i>	1	-	-	-	29	-	-	-	-	29	
3 Enskilda <i>Private</i>	1	-	-	-	16	-	-	-	-	16	
5 Sjukhem/vårdhem för psykiatrisk vård drivna av: <i>Mental nursing homes</i>											
1 Landsting och lands- tingsfria kommuner <i>under health authority</i>	3	-	-	-	-	-	274	-	-	274	
2 Enskilda <i>Private</i>	7	-	-	-	-	-	117	-	-	117	
6 Inrättningar för psykiskt utvecklingsstörda <i>Institutions for mentally retarded</i>											
1 Specialsjukhus <i>Hospitals</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
2 Vårdhem <i>Residential homes</i>	7	-	-	-	-	-	-	-	747	747	

Bilaga 3

Sjukvårdsområde och sjukhustyp <i>Counties, county boroughs and type of hospital</i>	Antal sjukhus <i>No. of hospitals</i>	Antal vårdplatser: <i>Number of beds</i>									Summa <i>Total</i>
		Lung- sjuk- vård <i>Care of lung- diseases</i>	Infek- tions- sjuk- vård <i>Epidem- ic care</i>	Förloss- nings- vård <i>Matern- ity care</i>	Vård av lång- varigt kroppss- sjuka <i>Care of chronic sick</i>	Övrig somatisk vård <i>Other somatic care</i>	Psykiat- risk vård <i>Care of mental diseases</i>	Vård av epilep- tiker <i>Care of epileptics</i>	Vård av psykiskt utveck- lings- störda <i>Care of mentally retarded</i>		
Skaraborgs län	24	48	47	95	1 195	999	1 128	—	439	3 951	
1 Lasarett typ 1 <i>Gen. hosp.</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Lasarett typ 2 <i>Gen. hosp.</i>	1	48	47	64	88	544	83	—	—	874	
Lasarett m fl typ 3 <i>General hospitals etc.</i>	4	—	—	31	453	455	756	—	—	1 695	
2 Andra sjukhus av lasarettskaraktär <i>Other hospitals of similar char- acter</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3 Lasarett för psykiatrisk vård <i>Mental hospitals</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
4 Sjukstugor och sjukhem/ vårdhem för somatisk vård drivna av: <i>Cottage hospitals and somatic nursing homes</i>											
1 Landsting och lands- tingsfria kommuner <i>under health authority</i>	6	—	—	—	556	—	—	—	—	556	
2 Kommuns socialnämnd <i>under social authority</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3 Enskilda <i>Private</i>	1	—	—	—	38	—	—	—	—	38	
5 Sjukhem/vårdhem för psykiatrisk vård drivna av: <i>Mental nursing homes</i>											
1 Landsting och lands- tingsfria kommuner <i>under health authority</i>	2	—	—	—	60	—	151	—	—	211	
2 Enskilda <i>Private</i>	6	—	—	—	—	—	138	—	—	138	
6 Inrättningar för psykiskt utvecklingsstörda <i>Institutions for mentally retarded</i>											
1 Specialsjukhus <i>Hospitals</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2 Vårdhem <i>Residential homes</i>	4	—	—	—	—	—	—	—	439	439	

Bilaga 3

Sjukvårdsområde och sjukhustyp <i>Counties, county boroughs and type of hospital</i>	Antal sjukhus <i>No. of hospitals</i>	Antal vårdplatser: <i>Number of beds</i>								Summa <i>Total</i>
		Lung- sjuk- vård <i>Care of lung- diseases</i>	Infek- tions- sjuk- vård <i>Epidem- ic care</i>	Förloss- nings- vård <i>Mater- nity care</i>	Vård av lang- varigt kroppss- sjuka <i>Care of chronic sick</i>	Övrig somatisk vård <i>Other somatic care</i>	Psykiat- risk vård <i>Care of mental diseases</i>	Vård av epilep- tiker <i>Care of epileptics</i>	Vård av psykiiskt utveck- lings- störda <i>Care of mentally retarded</i>	
Värmlands län	27	59	67	145	1 455	1 322	1 316	—	374	4 738
1 Lasarett typ 1 <i>Gen. hosp.</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lasarett typ 2 <i>Gen. hosp.</i>	1	—	67	63	220	565	142	—	—	1 057
Lasarett m fl typ 3 <i>General hospitals etc.</i>	5	59	—	74	196	727	942	—	—	1 998
2 Andra sjukhus av lasarettskaraktär <i>Other hospitals of similar char- acter</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3 Lasarett för psykiatrisk vård <i>Mental hospitals</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4 Sjukstugor och sjukhem/ vårdhem för somatisk vård drivna av: <i>Cottage hospitals and somatic nursing homes</i>										
1 Landsting och lands- tingsfria kommuner <i>under health authority</i>	12	—	—	8	996	30	—	—	—	1 034
2 Kommuns socialnämnd <i>under social authority</i>	3	—	—	—	43	—	—	—	—	43
3 Enskilda <i>Private</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5 Sjukhem/vårdhem för psykiatrisk vård drivna av: <i>Mental nursing homes</i>										
1 Landsting och lands- tingsfria kommuner <i>under health authority</i>	2	—	—	—	—	—	186	—	—	186
2 Enskilda <i>Private</i>	2	—	—	—	—	—	46	—	—	46
6 Inrättningar för psykiiskt utvecklingsstörda <i>Institutions for mentally retarded</i>										
1 Specialsjukhus <i>Hospitals</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2 Vårdhem <i>Residential homes</i>	2	—	—	—	—	—	—	—	374	374

Sjukvårdsområde och sjukhus typ <i>Counties, county boroughs and type of hospital</i>	Antal sjukhus <i>No. of hospitals</i>	Antal vårdplatser: <i>Number of beds</i>									Summa <i>Total</i>
		Lung- sjuk- vård <i>Care of lung-diseases</i>	Infek- tions- sjuk- vård <i>Epidemic care</i>	Förloss- nings- vård <i>Maternity care</i>	Vård av lång- varigt kroppss- sjuka <i>Care of chronic sick</i>	Övrig somatisk vård <i>Other somatic care</i>	Psykia- risk vård <i>Care of mental diseases</i>	Vård av epilep- tiker <i>Care of epileptics</i>	Vård av psykiskt utveck- lings- störda <i>Care of mentally retarded</i>		
Örebro län	30	57	72	92	1 463	1 367	1 174	-	709		4 934
1 Lasarett typ 1 <i>Gen. hosp.</i>	1	57	72	55	423	985	718	-	-		2 310
Lasarett typ 2 <i>Gen. hosp.</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-		-
Lasarett m fl typ 3 <i>General hospitals etc.</i>	2	-	-	37	255	369	-	-	-		661
2 Andra sjukhus av lasarettskaraktär <i>Other hospitals of similar character</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-		-
3 Lasarett för psykiatrisk vård <i>Mental hospitals</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-		-
4 Sjukstugor och sjukhem/vårdhem för somatisk vård drivna av: <i>Cottage hospitals and somatic nursing homes</i>											
1 Landsting och lands- tingsfria kommuner <i>under health authority</i>	12	-	-	-	606	13	19	-	-		638
2 Kommuns socialnämnd <i>under social authority</i>	1	-	-	-	52	-	-	-	-		52
3 Enskilda <i>Private</i>	1	-	-	-	117	-	-	-	-		117
5 Sjukhem/vårdhem för psykiatrisk vård drivna av: <i>Mental nursing homes</i>											
1 Landsting och lands- tingsfria kommuner <i>under health authority</i>	5	-	-	-	10	-	391	-	-		401
2 Enskilda <i>Private</i>	1	-	-	-	-	-	46	-	-		46
6 Inrättningar för psykiskt utvecklingsstörda <i>Institutions for mentally retarded</i>											
1 Specialsjukhus <i>Hospitals</i>	1	-	-	-	-	-	-	-	197		197
2 Vårdhem <i>Residential homes</i>	6	-	-	-	-	-	-	-	512		512

Bilaga 3

Sjukvårdsområde och sjukhustyp <i>Counties, county boroughs and type of hospital</i>	Antal sjukhus <i>No. of hospitals</i>	Antal vårdplatser: <i>Number of beds</i>									Summa <i>Total</i>
		Lung- sjuk- vård <i>Care of lung- diseases</i>	Infek- tions- sjuk- vård <i>Epidem- ic care</i>	Förloss- nings- vård <i>Matern- ity care</i>	Vård av lång- varigt kroppss- sjuka <i>Care of chronic sick</i>	Övrig somatisk vård <i>Other somatic care</i>	Psykiat- risk vård <i>Care of mental diseases</i>	Vård av epilep- tiker <i>Care of epileptics</i>	Vård av psykiskt utveck- lings- störda <i>Care of mentally retarded</i>		
Kopparbergs län	38	93	74	107	1 388	1 355	1 523	—	343	4 883	
1 Lasarett typ 1 <i>Gen. hosp.</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Lasarett typ 2 <i>Gen. hosp.</i>	1	93	74	63	220	651	95	—	—	1 196	
Lasarett m fl typ 3 <i>General hospitals etc.</i>	3	—	—	44	—	554	—	—	—	598	
2 Andra sjukhus av lasarettskaraktär <i>Other hospitals of similar char- acter</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3 Lasarett för psykiatrisk vård <i>Mental hospitals</i>	1	—	—	—	—	—	1 165	—	—	1 165	
4 Sjukstugor och sjukhem/ vårdhem för somatisk vård drivna av: <i>Cottage hospitals and somatic nursing homes</i>											
1 Landsting och lands- tingsfria kommuner <i>under health authority</i>	24	—	—	—	1 168	150	—	—	—	1 318	
2 Kommuns socialnämnd <i>under social authority</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3 Enskilda <i>Private</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
5 Sjukhem/vårdhem för psykiatrisk vård drivna av: <i>Mental nursing homes</i>											
1 Landsting och lands- tingsfria kommuner <i>under health authority</i>	2	—	—	—	—	—	161	—	—	161	
2 Enskilda <i>Private</i>	5	—	—	—	—	—	102	—	—	102	
6 Inrättningar för psykiskt utvecklingsstörda <i>Institutions for mentally retarded</i>											
1 Specialsjukhus <i>Hospitals</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2 Vårdhem <i>Residential homes</i>	2	—	—	—	—	—	—	—	343	343	

Sjukvårdsområde och sjukhustyp <i>Counties, county boroughs and type of hospital</i>	Antal sjukhus <i>No. of hospitals</i>	Antal vårdplatser: <i>Number of beds</i>									Summa <i>Total</i>
		Lung- sjuk- vård <i>Care of lung- diseases</i>	Infek- tions- sjuk- vård <i>Epidemic care</i>	Förloss- nings- vård <i>Maternity care</i>	Vård av lång- varigt kroppss- sjuka <i>Care of chronic sick</i>	Övrig somatisk vård <i>Other somatic care</i>	Psykiat- risk vård <i>Care of mental diseases</i>	Vård av epilep- tiker <i>Care of epileptics</i>	Vård av psykiskt utveck- lings- störda <i>Care of mentally retarded</i>		
Västernorrlands län	27	154	64	95	1 649	1 334	1 295	—	375	4 966	
1 Lasarett typ 1 <i>Gen. hosp.</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Lasarett typ 2 <i>Gen. hosp.</i>	1	60	54	46	376	628	741	—	—	1 905	
Lasarett m fl typ 3 <i>General hospitals etc.</i>	3	—	10	49	494	702	268	—	—	1 523	
2 Andra sjukhus av lasarettskaraktär <i>Other hospitals of similar character</i>	1	94	—	—	—	—	—	—	—	94	
3 Lasarett för psykiatrisk vård <i>Mental hospitals</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
4 Sjukstugor och sjukhem/ vårdhem för somatisk vård drivna av: <i>Cottage hospitals and somatic nursing homes</i>											
1 Landsting och lands- tingsfria kommuner <i>under health authority</i>	10	—	—	—	735	4	—	—	—	739	
2 Kommuns socialnämnd <i>under social authority</i>	1	—	—	—	15	—	—	—	—	15	
3 Enskilda <i>Private</i>	1	—	—	—	29	—	—	—	—	29	
5 Sjukhem/vårdhem för psykiatrisk vård drivna av: <i>Mental nursing homes</i>											
1 Landsting och lands- tingsfria kommuner <i>under health authority</i>	2	—	—	—	—	—	286	—	—	286	
2 Enskilda <i>Private</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
6 Inrättningar för psykiskt utvecklingsstörda <i>Institutions for mentally retarded</i>											
1 Specialsjukhus <i>Hospitals</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2 Vårdhem <i>Residential homes</i>	8	—	—	—	—	—	—	—	375	375	

Sjukvårdsområde och sjukhus typ <i>Counties, county boroughs and type of hospital</i>	Antal sjukhus <i>No. of hospitals</i>	Antal vårdplatser: <i>Number of beds</i>									Summa <i>Total</i>
		Lung- sjuk- vård <i>Care of lung- diseases</i>	Infek- tions- sjuk- vård <i>Epidemi- c care</i>	Förloss- nings- vård <i>Mater- nity care</i>	Vård av lång- varigt kroppss- juka <i>Care of chronic sick</i>	Övrig somatisk vård <i>Other somatic care</i>	Psykiat- risk vård <i>Care of mental diseases</i>	Vård av epilep- tiker <i>Care of epileptics</i>	Vård av psykiskt utveck- lings- störda <i>Care of mentally retarded</i>		
Västerbottens län	31	50	58	103	1 193	1 425	1 007	-	360	4 196	
1 Lasarett typ 1 <i>Gen. hosp.</i>	1	50	36	52	135	868	91	-	-	1 232	
Lasarett typ 2 <i>Gen. hosp.</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Lasarett m fl typ 3 <i>General hospitals etc.</i>	2	-	22	47	301	423	-	-	-	793	
2 Andra sjukhus av lasarettskaraktär <i>Other hospitals of similar character</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
3 Lasarett för psykiatrisk vård <i>Mental hospitals</i>	1	-	-	-	-	-	750	-	-	750	
4 Sjukstugor och sjukhem/vårdhem för somatisk vård drivna av: <i>Cottage hospitals and somatic nursing homes</i>											
1 Landsting och lands- tingsfria kommuner <i>under health authority</i>	19	-	-	4	682	117	-	-	-	803	
2 Kommuns socialnämnd <i>under social authority</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
3 Enskilda <i>Private</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
5 Sjukhem/vårdhem för psykiatrisk vård drivna av: <i>Mental nursing homes</i>											
1 Landsting och lands- tingsfria kommuner <i>under health authority</i>	2	-	-	-	75	17	166	-	-	258	
2 Enskilda <i>Private</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
6 Inrättningar för psykiskt utvecklingsstörda <i>Institutions for mentally retarded</i>											
1 Specialsjukhus <i>Hospitals</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
2 Vårdhem <i>Residential homes</i>	6	-	-	-	-	-	-	-	360	360	

Kommentar till bilaga 3

Lasaretten (grupp 1) omfattar:

Typ 1 = Lasarett med 1 000 eller fler vårdplatser för somatisk akutvård (d v s vårdplatser för psykiatri och långvarigt kroppssjuka medräknas ej vid typindelningen; de ingår dock i de redovisade platsantalen).

Typ 2 = Lasarett med 500–999 sådana vårdplatser.

Typ 3 = Lasarett med mindre än 500 sådana vårdplatser. I typ 3 har också inräknats lasarett för lungsjukvård och infektionssjukvård jämte Vasa sjukhus för långvarigt kroppssjuka.

De vårdformer som specificeras i tabellhuvudet är sådana, för vilka särskilda sjukhus eller sjukhem alltså förekommer. Den största vårdformen är som synes »Övrig somatisk vård». Den omfattar bland annat invärtesmedicinska och kirurgiska kliniker och

de flesta övriga av lasarettens specialkliniker, men även allmän sjukavdelning på lasarett och sjukhem ingår där.

Bilagan omfattar samtliga vårdplatser i riket.

Den geografiska indelningsgrunden är sjukvårdsområdena (se karta 1).

Sjukhus för vilket staten är huvudman, primärkommunala och enskilda anstalter har förts till det sjukvårdsområde där de är belägna.

Omsorgsstyrelsernas sjukvårdsområden för psykiskt utvecklingsstörda skiljer sig från kroppssjukvårdens och psykiatriska vårdens sjukvårdsområden vad beträffar Göteborgs kommun och Göteborgs och Bohus läns landsting som bildar särskilt sjukvårdsområde. Vårdplatserna för psykiskt utvecklingsstörda inom detta område har dock förts till de sjukvårdsområden där de varit belägna.

Hänsyn har inte tagits till separatavtal mellan huvudmän om rätt för den ena att disponera den andras vårdplatser.

Bilaga 4 Läkare och tandläkare med specialistbehörighet**Annex 4. Physicians and dentists with specialist qualifications****1. Antalet läkare med specialistbehörighet 31/12 1975 och 31/12 1976***Number of physicians with specialist qualifications**Källa: Register hos socialstyrelsens nämnd för läkares vidareutbildning*

Specialiteter <i>Specialities</i>	1975	1976	Netto- skillnad
A) I kungörelsen angivna specialiteter <i>According to official decree</i>			
00 Allmänläkarkompetens <i>General qualifications</i>	861	965	+ 104
01 Anestesiologi <i>Anesthesiology</i>	356	393	+ 37
05 Barnålderns invärtes sjukdomar <i>Pediatrics</i>	704	747	+ 43
08 Hudsjukdomar och veneriska sjukdomar <i>Dermato-Venereology</i>	186	194	+ 8
10 Allmän internmedicin <i>Internal medicine</i>	1 872	1 933	+ 61
11 Endokrina sjukdomar <i>Metabolic diseases</i>	126	127	+ 1
12 Hjärtsjukdomar <i>Cardiovascular diseases</i>	468	471	+ 3
13 Akuta infektionssjukdomar <i>Infectious diseases</i>	142	155	+ 13
14 Lungsjukdomar <i>Pulmonary diseases</i>	257	263	+ 6
15 Matsmältningsorganens medicinska sjukdomar <i>Gastro-intestinal diseases</i>	90	91	+ 1
16 Medicinska njursjukdomar <i>Kidney medicine</i>	35	37	+ 2
17 Reumatiska sjukdomar <i>Rheumatology</i>	48	50	+ 2
18 Långvårdsmedicin <i>Geriatrics</i>	107	121	+ 14
19 Yrkesmedicin <i>Professional medicine</i>	7	9	+ 2
20 Allmän kirurgi <i>Surgery</i>	1 268	1 321	+ 53
21 Barnkirurgi <i>Child surgery</i>	57	61	+ 4
22 Handkirurgi <i>Hand surgery</i>	27	29	+ 2
23 Neurokirurgi <i>Neuro-surgery</i>	56	57	+ 1
24 Ortopedisk kirurgi <i>Orthopedics</i>	311	328	+ 17
25 Plastikkirurgi <i>Plastic surgery</i>	54	55	+ 1
26 Thoraxkirurgi <i>Thoracic surgery</i>	39	41	+ 2
27 Urologisk kirurgi <i>Urologic surgery</i>	78	83	+ 5
30 Blodgruppsserologi <i>Bloodgroup serology</i>	20	21	+ 1
31 Klinisk bakteriologi <i>Clinical bacteriology</i>	87	89	+ 2
32 Klinisk fysiologi <i>Clinical physiology</i>	87	89	+ 2
33 Klinisk kemi <i>Clinical chemistry</i>	99	104	+ 5
34 Klinisk neurofysiologi <i>Clinical neuro-physiology</i>	23	27	+ 4
35 Klinisk patologi <i>Clinical pathology</i>	131	141	+ 10
36 Klinisk virologi <i>Clinical virology</i>	18	20	+ 2
40 Kvinnosjukdomar och förlossningar <i>Gynaecology and obstetrics</i>	677	704	+ 27
45 Nervsjukdomar <i>Neurology</i>	151	154	+ 3
50 Allmän psykiatri <i>Psychiatry (adult)</i>	692	730	+ 38
51 Barn- och ungdomspsykiatri <i>Child and adolescent psychiatry</i>	138	147	+ 9
52 Rättspsykiatri <i>Forensic psychiatry</i>	20	24	+ 4
54 Socialmedicin <i>Social medicine</i>	3	18	+ 15
60 Röntgendiagnostik <i>X-ray diagnostics</i>	582	598	+ 16
61 Allmän onkologi <i>Radiotherapy, X-ray therapy</i>	210	217	+ 7
62 Gynekologisk onkologi <i>Gynaecological radiotherapy</i>	21	21	0
65 Ögonsjukdomar <i>Ophthalmology</i>	316	331	+ 15
70 Öron-, näs- och halsjukdomar <i>Oto-rhino-laryngology</i>	399	408	+ 9
71 Hörselrubbingar <i>Audiology</i>	7	7	0
72 Röst- och talrubbingar <i>Phoniatrics</i>	14	14	0
75 Medicinsk rehabilitering <i>Rehabilitation (medicine)</i>	30	36	+ 6
80 Tandernas sjukdomar <i>Stomatology</i>	27	26	- 1
B) Enligt övergångsbestämmelserna medgivna specialiteter <i>Transitionaly licensed</i>			
81 Massage och sjukgymnastik <i>Physiotherapy</i>	2	2	0
82 Radiumbehandling, endast hudsjukdomar <i>Dermato radiotherapy</i>	1	1	0
83 Röntgenbehandling, endast hudsjukdomar <i>Dermato X-ray therapy</i>	1	1	0
84 Röntgenbehandling, endast kvinnosjukdomar <i>Gynaecological X-ray therapy</i>	7	7	0
85 Röntgenundersökning, endast lungsjukdomar <i>Pulmonary X-ray diagnostics</i>	10	9	- 1
86 Röntgenundersökning, endast ortopedi <i>Orthopedic X-ray diagnostics</i>	4	4	0
Summa Total	10 926	11 481	+555

Bilaga 4

2. Antalet tandläkare med specialistbehörighet 1966–1976

Number of dentists with specialist qualifications

Källa: Register hos socialstyrelsens nämnd för tandläkares specialistbehörighet

Specialiteter <i>Specialities</i>	1966	1967	1968	1969	1970	1972	1973	1974	1975	1976
1 Barntandvård <i>Pedodontics</i>	30	35	38	47	56	65	73	79	85	90
2 Tandreglering <i>Orthodontics</i>	78	84	101	107	128	149	166	176	193	212
3 Tandlossningssjukdomar <i>Periodontics</i>	11	15	17	18	27	40	52	60	69	83
4 Tandsystemets kirurgiska sjukdomar <i>Oral surgery</i>	38	39	45	53	68	80	90	106	117	124
5 Rotbehandling <i>Endodontics</i>	5	7	9	10	12	14	19	21	23	27
Summa <i>Total</i>	162	180	210	235	291	348	400	442	487	536

Kommentar till bilaga 4.

Från och med år 1961 har läkares rätt att beteckna sig som specialist blivit föremål för författningsreglering; se 2 § o f kungörelsen den 25 november 1960 (SFS 1960:653) med tillämpningsföreskrifter till lagen om behörighet att utöva läkaryrket.

Specialistbehörighet meddelas av en särskilt för ändamålet inrättad nämnd inom socialstyrelsen, kallad *nämnden för läkares vidareutbildning*.

Tidigare hade inom Sveriges läkarförbund funnits en motsvarande reglering för dess medlemmar. Enligt kungörelsen skall de, som före 1961 års ingång av läkarförbundet erhållit rätt att beteckna sig som specialister, bibehållas vid denna rätt, även sedan den nya ordningen trätt i kraft.

Antalet meddelade behörigheter som specialist är icke liktydigt med det totala antalet läkare med specialistbehörighet. Det är nämligen vanligt, att en och samma läkare förvärvar behörighet i flera specialite-

ter. Här redovisas antalet meddelade specialistbehörigheter vid utgången av år 1975 och 1976. Dessa fördelar sig på 8 478 resp 8 964 läkare. De anförda siffrorna innebär, att antalet specialiteter per läkare vid slutet av år 1976 uppgick till 1,28.

Från och med år 1964 kan tandläkare förvärva bevis om specialistkompetens. I medicinalstyrelsens anvisningar till kungl kungörelse och cirkulär den 26 februari 1965 (MF nr 24 och 25) har vissa riktlinjer meddelats rörande fullgörande av utbildning för att uppnå specialistbehörighet.

Ärenden angående specialistkompetens handlägges av en särskild nämnd inom socialstyrelsen, kallad *nämnden för tandläkares specialistbehörighet*. Legitimerad tandläkare, som före 1964 års ingång erhållit tillstånd av Sveriges tandläkarförbund att tillkännage viss specialitet har rätt att beteckna sig som specialist även efter den nya ordningens ikraftträdande.

Bilaga 5. Befolkningsstatistik**Annex 5. Vital statistics****Folkmängd år 1976 Population 1976**

Källa: SCB »Folkmängd» 31 dec 1976, del 3 (SOS).

Sjukvårdsområden Counties, county boroughs	Rikets folkmängd Number of inhabitants	
	den 31/12 on 31st Dec.	medelfolk- mängd mean popula- tion
Stockholms län	1 500 868	1 497 207
Uppsala län	233 115	231 572
Södermanlands län	251 996	251 954
Östergötlands län	389 431	388 260
Jönköpings län	302 142	302 064
Kronobergs län	170 319	169 878
Kalmar län	240 969	240 846
Gotlands kommun	54 621	54 510
Blekinge län	154 962	155 149
Kristianstads län	273 941	272 978
Malmö kommun	240 220	241 905
Malmöhus län i övrigt	499 462	497 970
Hallands län	222 985	221 382
Göteborgs kommun	442 410	443 530
Göteb o Bohus län i övr	271 964	271 163
Älvsborgs län	420 192	419 109
Skaraborgs län	264 286	263 752
Värmlands län	284 529	284 389
Örebro län	273 819	273 871
Västmanlands län	260 164	260 042
Kopparbergs län	283 350	282 230
Gävleborgs län	294 627	294 520
Västernorrlands län	268 237	268 136
Jämtlands län	133 752	133 592
Västerbottens län	237 705	237 051
Norrbottnens län	266 113	265 250
Summa Total 1976	8 236 179	8 222 310
» » 1975	8 208 442	8 192 566
» » 1974	8 176 691	8 160 559
» » 1973	8 144 428	8 136 774
» » 1972	8 129 160	8 122 293
» » 1971	8 115 426	8 098 328
» » 1970	8 081 229	8 042 797
» » 1969	8 004 377	7 968 018
» » 1968	7 931 659	7 912 216
» » 1967	7 892 774	7 867 931
» » 1965	7 772 506	7 733 853
» » 1960	7 497 967	7 480 395
» » 1955	7 290 112	7 262 388
» » 1950	7 041 829	7 014 005

Folkmängden efter kön och ålder den 31/12 1976
*Population according to sex and age*Källa: SCB Befolkningsförändringar, del 3, 1976.
(SOS).

Alder Age	Män Males	Kvinnor Females	Summa Total
0 år years	50 402	47 854	98 256
1 »	53 396	50 921	104 317
2 »	56 893	54 184	111 077
3 »	56 500	53 852	110 352
4 »	57 718	54 842	112 560
0-4 »	274 909	261 653	536 562
5-9 »	290 592	276 116	566 708
10-14 »	303 573	288 187	591 760
15-19 »	272 005	259 357	531 362
20-24 »	287 130	274 394	561 524
25-29 »	324 707	310 070	634 777
30-34 »	340 205	317 853	658 058
35-39 »	254 979	240 712	495 691
40-44 »	222 540	216 937	439 477
45-49 »	228 315	229 236	457 551
50-54 »	247 207	249 854	497 061
55-59 »	254 795	259 992	514 787
60-64 »	232 640	244 367	477 007
65-69 »	210 549	232 687	443 236
70-74 »	157 339	193 827	351 166
75-79 »	104 333	144 234	248 567
80-84 »	56 314	88 615	144 929
85-89 »	23 090	40 850	63 940
90-94 »	6 413	12 531	18 944
95- »	947	2 125	3 072
Summa Total	4 092 582	4 143 597	8 236 179

På 1 000 av medel- folkmängden <i>Per 1 000 of mean population</i>	Vigda par <i>Mar- riages</i>	Levande födda <i>Live births</i>	Döda (utom död- födda) <i>Crude death rate</i>	Späd- barns- dödlig- het ¹ <i>Infant morta- lity¹</i>
Sverige				
1901/05	5,90	26,12	15,48	91,0
1921/25	6,34	19,14	12,06	59,9
1931/35	7,31	14,10	11,64	50,1
1941/45	9,64	18,75	10,64	31,0
1950	7,73	16,45	10,02	21,0
1955	7,19	14,78	9,45	17,4
1960	6,70	13,66	10,04	16,6
1961	6,97	13,89	9,78	15,8
1962	7,13	14,19	10,16	15,3
1963	7,03	14,85	10,05	15,0
1964	7,63	16,01	10,01	14,2
1965	7,75	15,88	10,11	13,3
1966	7,83	15,80	10,05	12,6
1967	7,19	15,42	10,14	12,9
1968	6,61	14,29	10,42	13,1
1969	6,07	13,51	10,46	11,7
1970	5,38	13,70	9,95	11,0
1971	4,93	14,14	10,21	11,1
1972	4,76	13,82	10,35	10,8
1973	4,70	13,48	10,52	9,9
1974	5,50	13,46	10,58	9,6
1975	5,38	12,65	10,77	8,6
1976	5,45	11,96	11,03	8,3
Danmark (1976)	6,2	12,9	10,6	10,2
Finland (1976)	7,0	14,0	9,4	10,2 ²
Island (1976)	7,5	19,5	6,1	7,7
Norge (1976)	6,3	13,3	10,0	10,5
Nederländerna (1975)	7,3	13,0	8,3	10,6
Frankrike (1976)	7,1	13,6	10,5	12,6
Schweiz (1975)	5,4	12,4	8,8	12,5 ²
England och Wales (1975)	7,7	12,2	11,8	15,7
Västtyskland (1975)	6,2	9,7	12,1	19,8
USA (1975)	10,0	14,7	8,9	16,1
Japan (1975)	8,5	17,2	6,4	10,1
Nya Zeeland (1975)	8,0	18,5	8,2	16,0
Östtyskland (1975)	8,5	10,8	14,3	15,7
Sovjetunionen (1975)	10,3 ²	18,2	9,3	27,7 ²

¹ Döda i första levnadsåret av 1 000 levande födda.

Dead during first year of life per 1 000 live births. –

² Avser år 1974.

Sveriges folkmängd framgår av tabellerna sidan 00. Uppgifterna i dessa liksom nedanstående uppgifter för år 1976 är definitiva. Under år 1976 föddes 98 890 barn, varav 98 345 levande, avled 90 677 personer, varav 818 i första levnadsåret, ingicks 44 790 äktenskap och noterades en total folkökning, inklusive invandringsöverskott på 19 970 personer. Vissa relationstal, som kan beräknas på dylika tal, ställer sig för Sverige och vissa andra stater som framgår av tablån ovan som i huvudsak hämtats ur »Statistical Yearbook» (UN) och »Statistisk årsbok» (statistiska centralbyrån) och Nordisk statistisk årsbok (Nordiska rådet).

Av de levande födda (år 1976) var 33,2 % födda utom äktenskap.

Den återstående medellivslängden vid födelsen var i Sverige för män resp kvinnor under perioden (1971/90) 33,72 och 36,64, (1901/10) 54,53 och 56,98 och (1971/75) 72,07 och 77,65.

Sistnämnda tal hävdar sig väl vid jämförelse med dem i andra länder, även om man väljer de högsta, vilket antydes av följande uppgifter för män resp kvinnor.

Danmark (1975/76) 71,1 och 76,8

Finland (1975) 67,4 och 75,9

Norge (1974/75) 71,7 och 78,0

England och Wales (1970/72) 68,9 och 75,1.

Nederländerna (1971/75) 71,2 och 77,2

Västtyskland (1972/74) 67,9 och 74,4

USA (1974) 68,2 och 75,9

Japan (1974) 71,2 och 76,3

Nya Zeeland (1970/72) 68,5 och 74,6

Bilaga 5

Antal döda per 100 000 invånare Annual number of deaths per 100 000 inhabitants

Dödsorsak (huvudgrupper enligt internationell klassifikation) Cause of death (International Classification)	Årligen 1936/40	Årligen 1941/45	Årligen 1946/50	Årligen 1951/55	Årligen 1956/60	År 1965	År 1970	År 1975	År 1976
Tuberkulos <i>Tuberculosis</i>	81	69	39	16	8	5	5	4	4
Andra infektionssjukdomar; parasitära sjukdomar <i>Other Infectious and Parasitic Diseases</i>	26	19	10	5	4	4	4	4	4
Tumörer <i>Neoplasms</i>	156	160	164	169	182	195	208	241	242
Endokrina systemets sjukdomar, nutritions- rubbningar och ämnesomsättnings- sjukdomar <i>Endocrine Nutritional and Metabolic Diseases</i> ¹	15	11	10	17	17	24	17	20	23
Blodbildande organens och blodets sjukdomar <i>Diseases of the Blood and Bloodforming Organs</i>	6	6	6	4	4	4	2	2	1
Mentala rubbningar <i>Mental disorders</i>	3	3	3	4	4	3	5	5	6
Nervsystemets och sinnesorganens sjukdomar <i>Diseases of the Nervous System and Sense Organs</i>	125	121	128	147	148	130	10 ¹	14 ¹	15 ¹
Cirkulationsorganens sjukdomar <i>Diseases of the Circulatory System</i>	305	303	355	337	367	411	526 ¹	577 ¹	585 ¹
Respirationsorganens sjukdomar <i>Diseases of the Respiratory System</i>	114	75	53	52	58	68	60	51	63
Matsmältningsorganens sjukdomar <i>Diseases of the Digestive System</i>	51	43	37	40	38	42	40	45	46
Urogenitalorganens sjukdomar <i>Diseases of the Genito-urinary System</i>	46	40	35	25	27	27	22	20	19
Komplikationer vid graviditet, förlossning och i puerperiet <i>Complications of Pregnancy, Childbirth and the Puerperium</i>	4	3	1	1	1	0	0	0	0
Hudens och underhudens sjukdomar <i>Diseases of the Skin and Cellular Tissue</i>	1	1	1	1	1	1	1	0	0
Sjukdomar i muskler, skelett och bindväv <i>Diseases of the Musculoskeletal System and Connective Tissue</i>	4	4	4	5	3	3	3	6	6
Medfödda missbildningar <i>Congenital Malformations</i>	5	8	9	7	7	7	7	6	6
Vissa orsaker till perinatal dödlighet <i>Certain causes of Perinatal Mortality</i>	32	30	24	18	15	13	9	5	4
Symptom och ofullständigt preciserade fall (inkl senilitet) <i>Symptoms and Ill-defined Conditions</i>	137	109	91	58	29	10	6	5	4
Skador genom yttre våld och förgiftning (utom självmord) <i>Accidents, Poisoning and Violence (except suicide)</i>	42	44	38	40	42	45	47	56	55
Självmord och självtillfogad skada <i>Suicide</i>	16	15	15	17	19	19	22	20	19
Summa Total	1 169	1 064	1 023	963	974	1 011	995	1 081	1 102

¹ I den från 1969 gällande klassifikationen (8:e revisionen) har kapitelindelningen ändrats i några fall. Sålunda har bl a centrala nervsystemets kärlsjukdomar flyttats till kapitlet om »cirkulationsorganens sjukdomar» från »nervsystemets och sinnesorganens sjukdomar». I kapitlet »endokrina systemets sjukdomar» etc ingår i tabellen allergiska sjukdomar t o m år 1965. För de därefter redovisade åren har dessa sjukdomar delats upp och redovisats på andra kapitel.

TABELLER

Tab. A 1	Översikt av den slutna vården år 1976
Tab. A 2	Översikt av sjukhus och vårdplatser för slutna sjukvård den $31/12$ 1976 fördelade efter huvudmannakategori
Tab. A 3	Sjukhusen år 1976, deras vårdplatser, intagningar, vård dagar och beläggning
Tab. A 4	Översikt av den slutna vårdens utveckling åren 1930-1976
Tab. A 5	Vårdplatsantalets förändringar vid samtliga sjukhus åren 1950-1976
Tab. A 6	Utvecklingsstörda barn och ungdomar fördelade efter boende- och skolform 1/11 -76
Tab. A 7	Utvecklingsstörda vuxna fördelade efter boende- och verksamhetsform $1/11$ -76
Tab. A 8	Patienter i öppen vård (läkarbesök) och röntgenarbeten i öppen och slutna kroppssjukvård år 1976
Tab. A 9	Läkarbesök i öppen vård inom läkardistrikt år 1976
Tab. A 10	Anställd landstingspersonal den 1 mars 1977
Tab. A 11	Länsläkare och 1:e stadsläkare år 1976
Tab. A 12	Tjänster för vidareutbildade läkare Inom öppen vård den $1/1$ 1977
Tab. A 13	Distriktssköterskornas verksamhet
Tab. A 14	Redogörelse för besök hos eller av distriktssköterska år 1976
Tab. A 15	Mödra- och barnavårdscentraler år 1976
Tab. A 16	Mödrahälsovård, rapport A, utskrivna barnaföderskor år 1976
Tab. A 17	Mödrahälsovård, besök år 1976
Tab. A 18	Barnhälsovård, övervakade barn år 1976
Tab. A 19	Barnhälsovård, besök år 1976
Tab. A 20	Barnhälsovård, ympningar år 1976
Tab. A 21	Verksamheten vid tuberkulosdispensärerna år 1976
Tab. A 22	Folktandvård. Verksamheten år 1976
Tab. A 23	Antal fullständigt behandlade i folktandvården 1976. Fördelning efter huvudmannaområde och patientens ålder
Tab. A 24	Antal apotek, dessas försäljningsbelopp och personal år 1976
Tab. A 25	Antal i Sverige registrerade specialiteter
Tab. A 26	Antal farmaceutiska specialiteter gällande den 1.1.1977 av dem som registrerats under resp tidsperiod
Tab. A 27	Handläggning per 1.1.1977 av registreringsansökningar inkomna under åren 1955-76
Tab. B 1	Den yrkesverksamma personalen i hälso- och sjukvård i slutet av åren 1950-76
Tab. B 2	Legitimerade läkare fördelade efter kön och tjänstgöringsområde den 31 december 1976
Tab. B 3	Läkarkårens utveckling 1930-76

Tab. B 4	Sjuksköterskekårens utveckling 1930-76
Tab. C 1	Statens, allmänna försäkringskassornas, landstingens, städers utom landsting och övriga primärkommuners nettokostnader (drift- och anläggningskostnader) för hälso- och sjukvården åren 1960-1976 (1960/61-1976/77 för staten), milj kr
Tab. C 2	Försäkringskassornas utgifter för sjukvård år 1976
Tab. C 3	Det allmännas nettokostnader för nyanläggning och investering (nybyggnader och nyuppsättning av inventarier) åren 1960-1976 (1960/61-1976/77 för staten) milj kr
Tab. C 4	Sjukhusens driftkostnader för år 1976, tusental kronor
Tab. D 1	Antal fall av anmälningspliktiga smittsamma sjukdomar med undantag av veneriska sjukdomar åren 1955-1976 (kliniska fall)
Tab. D 2	Vissa smittsamma sjukdomar 1875-1976. Sjukdomar och nummer enligt internationell statistisk klassifikation
Tab. D 3	Insjuknade i smittsamma sjukdomar med individuell anmälningsplikt, med undantag av veneriska sjukdomar, länsvis år 1976 enligt internationell klassifikation
Tab. D 4	Fall av venerisk sjukdom år 1976 fördelade efter bostadsort
Tab. D 5	Gonorré 1950-1976
Tab. D 6	Fall av venerisk sjukdom år 1976 efter ålder och kön
Tab. D 7	Tuberkulossjukligheten och -dödligheten år 1976
Tab. D 8	Antal födda barn per vårdplats samt perinatalt döda efter sjukvårdsområde år 1976
Tab. D 9	Antal födda barn år 1976 fördelade efter moderns ålder och bördens ordningsnummer. Relativtal per 100000
Tab. D 10	Antal födda barn och perinatalt döda efter barnets födelsevikt
Tab. D 11	Perinatal dödlighet efter bördens ordningsnummer
Tab. D 12	Perinatal dödlighet efter bördtyp
Tab. D 13	Perinatal dödlighet efter moderns ålder
Tab. D 14	Antal verkställda aborter 1970-1976 fördelade på de opererades ålder
Tab. D 15	Antal verkställda aborter 1970-1976 fördelade efter tidpunkt för ingreppet räknat i fullbordade graviditetsveckor
Tab. D 16	Antal verkställda aborter 1970-1976 fördelade efter operationsmetod och vårdform
Tab. D 17	Antal verkställda tonårsaborter 1975 och 1976 per åldersklass och i förhållande till antal kvinnor i åldersklassen
Tab. D 18	Legala steriliseringar 1955-1975. Översiktstabell
Tab. D 19	Antal verkställda steriliseringar år 1976 fördelade på ålder och kön
Tab. D 20	Antal verkställda steriliseringar år 1976 fördelade på operationsmetod, ålder och kön